

LUKA Ditiki Σεε Nə Luka Ləwəni

¹ Mə ɔyimisani Tiofilo, betidi kpə ákplatsya kase boofɔ, lə bawəni lesa saa nə díbə lə bo nti bətsyə. ² Bəwəni nnya fe kase betidi ba dínɔyə asa nyamfó leteyi bo idu lə nnya kasɔ ketsyikokɔ nya bábe Onanto eto Ditiki nəmə letsya báte tsya. ³ Nyaso, Tiofilo lala, se míndufə lə asa nyamfo mínto nnya mímbə kenke idu lə kasɔ ketsyikokɔ ke esoo, mfi nsusu lə nnya əsuə minkə ɛlɛkɛ bə nwəni asa nyamfo lə ekpa eyɛ lə kusu əsuə mfi ntə fə. ⁴ Nlɛ nyamfo buyifo nko bə lə ənyə ɔnukualɛ eto ditiki nəmə bə lə ate asa nnya báte fə.

Báteyi Yohanes Ntufləsətidi Eto Bole Bətsyə.

⁵ Lə lefe nə Herodes lídi seka lə Yudea eto kasɔ əsuə, Onanto eto usumunyə utsyuə wə baakpo Sakaria ake mfó. Ɔbɔ utsyi lə besumunyə ba ləətə kedi eto ditsyukpa nə baakpo Abia əsuə. Sakaria eto usiə wə baakpo Elisabet tsya ábɔ utsyi lə Onanto eto Usumunyə wə baakpo Aaron éto kafo əsuə. ⁶ Usə ku usiə bamfo əsiə nkpə sɛɛ lə Onanto eto lelabi əsuə. Nya bəyifo lə wə afi kenke əsuə kukunɔ. ⁷ Ubi saa manke mə, itsyise Elisabet anle. Nya mə inuə bamə tsya ébobe báfe.

⁸ Diyi ləni, Sakaria ake lə Yudafo eto Kedikətəkɔ ɔlɛ wə Kesumuyifo buyifo itsyise wə ditsyukpa ítu. ⁹ Nya lə mə kesumu eto lekpa əsuə, bákpo básɛ bənyə bə Sakaria ni

nwə əsuə ítəkə. Nyaso wə ni nwə bələkə bə usu otonsə elufui utə Onanto lə Kedikətəkə eto leba nəmə əsuə. Mfó nya údufə Yudafo eto kedikətəkə kamə. ¹⁰ Nya lefe nə ɔkɛ mfó ɔnlɛ elufui botonsə, betidi fɛfɛ əńyə lə lekple balɛ ola boto.

¹¹ Mfó Onanto eto ɔtɔnkpe utsyuə wə díńyə lə kaka ɔnlɛ elufui botonsə eto sediani díləkə əsuə ótɛ wə. ¹² Se Sakaria díńyə wə, óyakla nya ótɛ sikpi tinti. ¹³ Fɛɛ Onanto eto ɔtɔnkpe emfó átɛyi wə nkə, “Sakaria, mante sikpi! Onanto áno fə olatoto, nya fə usiə Elisabet ebole ubisaibi utə fə. Nya fuutəkə wə diye fənkə Yohanes. ¹⁴ Lə wə bole əsuə, ebunyə disuəyuə tinti. Nko ke tsya betidi kpə luunyə disuəyuə nɛ. ¹⁵ Woofiani utidi kplɛ lə Bonamute eto ənəmi. Yanle bə unə ntə bo nkpe ale nye ntə saa eto okle tsya. Nya idu lə wə lelefee, Lɛwɔno Kɛnkɛ ebusiə ko wə. ¹⁶ Nya ɛyɛ lə wə əsuə, Israel bebi ebusinkli bəbə mə Onamute Onanto ɔflo. ¹⁷ Wə ni nwə lɔɔto Bonamute eto bubə lə əsuəale ku utu bokpe əsuə fe kase Onanto eto Unyeləkətidi Elia dítsyə. Nya wuutə diyuə luubə bebi ku antomə nti. Nya wuunə koto tsyuetsyue okpe lə betidi ba ditidi ato əsuə bə lə bekefi nsusu sɛɛ bayɛ lə kusu əsuə lə mə asayifoyifo əsuə. Nyamfo luutə Bonamute eto betidi lə bəsiə bakabe kusu itə wə bubə.”

¹⁸ Mfó nya Sakaria lɛto ɔtɔnkpe əmfó nkə, “Be luutə bə mfo nyamfo nno? Itsyise mbobe mfiani uninəsə nya mo usiə tsya díkafiani uninəsiə.”

¹⁹ Lə nnya əsuə ɔtɔnkpe əmə ətə mbuayɛ nkə, “Mo ni Gabriel wə ləńyə lə Onanto eto ənəmi. Wə létsyese mɛ nkə nteyi fə Ditiki Sɛɛ nəmfo.

²⁰ Fεε ámamfo mɔ kenye eto dikiti nɛmfɔ áno. Ite bæ ámamfo ano tsyaa, yuubə itə læ lefe nə Onanto dítsyue útsyə əsuə. Se fámamfo áno eso ebofiani ɔmumu isu ese lefe nə diyi nɛmə léyo fε fə odiakami looyankli edi etiki.”

²¹ Lə lefe nə asa nyamfo kenke díbəə, íyifo betidi ba kenke dínyə bensekə Sakaria læ lekple mfó yanii, itsyise bántə lesa nə eso éfo wə lefe kpə nko læ Yudafɔ eto kedikətəkɔ kamə nko.

²² Se óbo úbə lekplee, wénsifo mə etiki budinko. Nyaso bənyə bæ únyə buləkəkate butsyuə læ Yudafɔ eto kedikətəkɔ mfó. Nyaso ónnlɛ etiki bofo budi nɛ, ini ani ete úfi ónlɛ mə etiki budi.

²³ Se Sakaria eto kesumu eto lefe léloo, úsinkli úsu diyo. ²⁴ Nyamfó eto kamaa, Elisabet ésu ólɛ kafo, itə eso wénsikabɔ kesu umə bio. Nya ókula əsuə itə afa ano sɔɔ. ²⁵ Lə nnya eso Elisabet átɛyi nkə, “Mɔmɔɔ, be asa nnya Bonamute díyifo útə mɛɛ, nya úləkə kofani læ mɛ əsuə læ betidi ba kenke eto ənəmi.”

Bátɛyi Yesu Eto Bole Bətsyə.

²⁶ Lə Elisabet eto kafolɛ eto kofa kuande əsuəə, Onanto átsyese wə ɔtɔnkpe Gabriel nkə usu umə wə baakpo Nasaret læ Galilea eto kaso.

²⁷ Onanto eto ɔtɔnkpe əmfɔ étsyi kenye úsuko kebite ka bátɔ bətə osani wə baakpo Yosef wə ditsyi Oka David eto kafo. Kebite kamə eto diye ni Maria. ²⁸ Onanto eto ɔtɔnkpe əmfɔ əbə Maria ɔflo nya ótɛyi wə nkə, “Nsiəsə fə læ diyuə əsuə! Fəə bənə kafɔ! Bonamute si ko fə.” ²⁹ ɔtɔnkpe əmfɔ eto kenye ka óboko éyifo Maria yanii, nya itə wə disibubu læ kəsiə kamə əsuə. ³⁰ Lə nnya

əsua ɔtɔnkpe əmə átɛyi wə nkə, “Maria, mante sikpi. Onanto ənə fə kafo tinti. ³¹ Ebɔɛ kafo nya foole ubisaibi, nya fuutəkə wə diye fə Yesu. ³² Wofo diye tinti nya bookpo wə bə Onanto wə ni Ǝsuəalenyə Kenke eto ubi. Nya Boanto Onanto luutə nkə ubi əmə di seka fe wə ona Oka David ke. ³³ Nya wuudi seka lə Yakob eto kafo eto bebi əsuə isu manlo manlo. Nya wə sekakedikɔ embolo kulefe kulefe.”

³⁴ Lə nnya əsuəə, Maria áto Ɔtɔnkpe əmə nkə, “Ntsyə nyamfo lofo bubə kətə, se minyi osani?”

³⁵ Onanto eto ɔtɔnkpe əmə ətə mbuayɛ nkə, “Ləwɔnɔ Kenke ebɔyifə disia lə fə nya Ǝsuəalenyə Kenke eto əsuəale loola disia lə fə. Nyaso ubi wə foole ebuyifo Ɔkenkenyə nya bookpo wə bə Onanto eto Ubisaibi. ³⁶ Mɔmɔɔ, nla miə lə ate fə, fə otokpenyə wə baakpo Elisabet wə ni uninəsiə wə baakpo okonɔ, fe ɔ́ɛ kafo kofa kuande nɛ. ³⁷ Itsyise kulesa əmbə ale itə Onanto eto buyifo.”

³⁸ Nya Maria lɛtɛyi wə nkə, “Bee, Boanto Onanto eto uyifoyifo mini. Utə ibə itə mɛ lə əsuə fe kase fátɛyi.” Lə nnya əsuə nya Onanto eto ɔtɔnkpe əmə dídu.

Maria Ǝsu Elisabet Ɔflɔ.

³⁹⁻⁴⁰ Lə lefe nəmə əsuəə, Maria əmuə əsuə mləmləmlə nya ɔ́kɔse úsu Yudea eto umə wə nkpe lə atini nti. Usu Sakaria eto diyo nya úsiəsə Elisabet. ⁴¹ Se Elisabet lenɔ Maria eto kəsiə kaməə, ubi wə ləke wə lə kafo ko ləkpɔ, nya Elisabet díyi ku Ləwɔnɔ Kenke kenke. ⁴² Mfó nya óbesə ɔ́kɔɛ kato ɔ́tɛyi nkə, “Bákpo fə atsyɔ

lə besio kenke nti, nya bákpo ubi wə fəəbə bole tsya atsyɔ! ⁴³ Fεε ntsyə minyə disi εkpe mmə bə mɔ Onamute eto ambe lə ubə mɔ ɔflo? ⁴⁴ Akpa akpa se mínɔ fə kəsiə, ubi wə nkpe mε lə kafo ábε ósa ku disuəyuə. ⁴⁵ Disuəyuə itə fə sitinti, itsyise áfo kényε ka Bonamute létsyese fə áno bə yuubə itə nko.”

Maria Ɔsə Atesə Eto Kusə.

- ⁴⁶ Lə nnya əsuə, nya Maria letseyi nkə,
 “Mɔ okla lε mɔ Onamute bɔtesə.
⁴⁷ Nya mɔ lɛwɔnɔ nɛ disuəyuə bunyə lə fə
 Onanto wə ni mɔ Ofomfokətə əsuə,
⁴⁸ itsyise ókloma únə mε kafo,
 mɔ, wə uyifoyifo wə dimanle kulesa.
 Nya idu mɔmɔ entɔɔ, kawunsia eto betidi kenke
 ebokpo mε bə nwə bákpo atsyɔ.
⁴⁹ Itsyise Ɔsuəalenyə Kenke éyifo asa kplε
 útə mε,
 nya wə diye eyifo kenkε.
⁵⁰ Wə kaminsənyənyə kpe lefe saa
 itə wə bebi eto bebi ba kenke ləətə wə dibu.
⁵¹ Wə kɔni éyifo asa kplε,
 nya úsensə mba laabesə əsuə kato lə mə
 nsusu əsuə.
⁵² Óbokosə baka kplε kasɔ lə mə akankpome
 əsuə,
 nya óbesə mba laabokosə mə əsuə kasɔɔ,
 kato.
⁵³ Útə nkə betidi ba kukpense nɛ kenke lə bənyə
 asa sεε bedi bemí tɔ,
 nya óla batabinyə ótsyese ani fufu.
⁵⁴ Ókloma kényε ka
 útsyə útə bó bana eto bana,

nya úbæ onle Israel eto kuse eto betidi kenke
bɔwunsæko.

⁵⁵ Ókloma ɔle kaminsənyənyə bufi kətə Abraham
ku wə bebi eto bebi isu manlo manlo!”

⁵⁶ Maria áke læ Elisabet ɔflo fenkə afa ətsyə fə
úsinkli úsu oto.

Bále Yohanes Ntufləsətidi.

⁵⁷ Se Elisabet eto ubi eto lelefe léyoo, óle
ubisaibi. ⁵⁸ Nya Elisabet eto bayotsya ku wə
batokpenyə lenɔ asa sɛɛ nnya Bonamute əmə
díyifo útə wə. Nya məmblɛ dínyənkɔ wə
disuəyuə tinti. ⁵⁹ Se ubi əmə léfo eyi mflamflaa,
bəbə bənkə baala wə lelo nya bála bə læ befi wə
anto eto diye Sakaria bətəkə wə. ⁶⁰ Fɛɛ wə ambe
mántɔnɔko mə nko nya óteyi mə nkə, “Kpa o-o!
Bifi diye Yohanes bitəkə wə.”

⁶¹ Mfó bétsyiko etiki bunə ku wə katɛyi bənkə,
“Fə otokpenyə saa əmbə baakpo nko.”

⁶² Nya bátɔ wə anto læ ani eto eyifosa əsuə bə
ote diye nə woala nkə bəfi bətəkə wə ubi əmə.

⁶³ Mfó nya Sakaria léfo leba nə əsuə baawɔni
asa kətəkə nya ówɔni nkə, “Wə diye ni Yohanes.”
Nya íyifo məmblɛ yanii. ⁶⁴ Lamfolamfo Sakaria
étsyiko etiki budi nya ótesə Onanto. ⁶⁵ Sikpi
əmuə mba wonko mə nsi læ koyotsya nya ítə
ditiki nəmfɔ dísensə dísu kəmə kpə læ Yudea eto
atini əsuə mfó kenke. ⁶⁶ Betidi ba kenke lenɔ asa
nyamfo etsyiko disi bubu katɔ mə əsuə bənkə,
“Nte utidi wə eto okle ubi əmfɔ luubə ofiani?”
Itsyise íləkə ete wuee bə, Bonamute eto koni təkə
lə wə əsuə.

Sakaria Ələkə Onanto Eto Katɛyikətsyə Óte.

67 Mfó nya Lɛwɔnɔ Kenke ɛyifə dísia læ ubi əmə eto anto Sakaria əsuə nya údi Onanto etiki óteyi utsyè nkə,

68 “Atesə itə Bonamute, Israel eto Onanto, itsyise úbə nkə woawunsəko wə kuse nya læ uləkə mə.

69 Úləkə Ofomfokətə Kplɛ útə bo læ Oka David wəə ni wə eto uyifoyifo eto kafo eto ubi.

70 Útsyə kenye kamfó kokooko ɛye læ wə bənyɛləkətidi kenke əsuə nkə,

71 wuuləkə bo utsyiko læ balo ku mba leekisi bo kenke eto ani.

72 Óteyi útsyə nkə wuunyə bo banamə kaminsə nya wookloma kenye ka ókle ku mə.

73 Nya óteyi bo anto Abraham kenye klekle kamfo utsyè nkə,

74 wuuləkə bo utsyiko læ bo balo eto ani, nya wookpe bo əsuəale busumu wə sikpi manté manté.

75 Nya wuuyifo bo kenke bæ læ buyifo mba nye læ kusu sɛɛ əsuə læ wə ənəmi læ bo nkɔpə kenke əsuə.

76 Nya fə, mɔ ubi, bookpo fə bənkə Onanto wə nso kenke eto Unyɛləkətidi.

Ɛbɔtɔ Onamute əmə eto bubə nya fɔɔlɔ kusu ətsyə itə wə.

77 Nya ebutə wə betidi te bæ boonyə bofokətə itsyise boofi mə abua batsyɛ mə.

78 Bo Onanto kpe lefonə nya woabe bo ku kaminsənyənyə.

Wuutə bofokətə eto diyənde bæ itə bo itsyi kato.

79 Nya wuutə diyənde nəmfo nkə dibə ditə lekpasə itə mba nkpe lə ketuntu əsuə ku mba nkpe lə ukpə eto sikpitete əsuə bə lə okpa bo ɔyenko udufənkɔ diyuə eto kusu əsuə.”

80 Nya ubi əmə lébe nya ɔkɛ ale lə əsuə ku ləwɔnɔ əsuə. Nya úsiə lə mfiminti isu ese lefe nə óbɔ úbə Israel eto kuse eto ənəmi.

2

Bále Yesu.

1 Nya lə lefe nəmfoo, Romamfɔ eto Okankplɛ Kaisare Augusto ətə əsuəale nkə bawɔni betidi ba kenke nkpe lə Roma eto sekakedikɔ eto kasɔ eto aye. 2 Nya ni betidi eto aye wɔniwɔni tute nɛ, lə Aba eto uninə wə baakpo Kirenio eto Sekadidi lə Siria eto kasɔ əsuə. 3 Nyaso utidi saa ésu wə umə lə usu ɔwɔni wə diye.

4 Lefe nəmfo nya Yosef tsya létaka útsyi Nasaret eto umə lə Galilea eto kasɔ úsu Betlehem eto umə lə Yudea eto kasɔ lə kaka bále Oka David. Yosef ésu mfó itsyise uyifo Oka David eto kafo eto ubi. 5 Ókpa Maria wə bátɔ bətə wə nya ɔnlɛ kafo tsya ɔyenko nkə lə ɔwɔni wə diye. 6 Nya lefe nə bakɛ lə Betlehem mfóo, lefe áyo Maria bə ole. 7 Óle wə ubi tute wə ni osaibi lə diyo nə bebuki laalabe. Nya úfi kafia úmini wə, nya úfi wə ólabesə lə lesa nə əsuə bebuki bamfó leedi lesa, itsyise kasɔnɔkɔ mánkɛ lə bafɔ eto kedufəkɔ.

Onanto Eto Batɔnkpe Áboko Mba Laabe Basamu Kenyetsyatsyə Eto Ditiki Sɛɛ.

⁸ Lə kaso kamə əsuə mfóo, mba laabe basamu bətsyuə aké mfo kabe mə bebuki ketsye ka kenke. ⁹ Onanto eto ɔtɔnkpe utsyuə ələkə əsuə óte mə nya Onanto əmə eto diyənde əyənde ekpo mə lə əsuə. Lə nyamfo eso bate sikpi tinti! ¹⁰ Fεε Onanto eto ɔtɔnkpe əmə átɛyi mə nkə, “Biante sikpi. Mboko mi Ditiki Sεε nə looboko disuəyuə ku diyuə tinti itə betidi ba kenke. ¹¹ Nya lə mmi eto diyi nəmfoo, bále Ofomfokətə wə ni Bonamute Kristo bətə mi lə Oka David eto umə. ¹² Nya lesa nə biufi binyə bitsyə lekpo, ni bə biunyə ubisambi wə béfi kafia bémlɪ nya onlabe lə bebuki eto kedikɔ.”

¹³ Lefe nəmfo tutuutu, Onanto eto batɔnkpe eto ditsyukpa kplɛ lɔni étsyi kato díbə bələkə əsuə báte, nya bákɔ ku ɔtɔnkpe ɔni əmfó nya banlɛ Onanto botesə katɛyi bənkə,

¹⁴ “Dibu ku atesə itə Onanto wə nkpe kato fanlofanlo, nya diyuəsə itə kaso eto betidi ba kenke lədufə Onanto ənə!”

¹⁵ Nya lə lefe nə Onanto eto batɔnkpe bamfo dídu lə mə ɔflo bésinkli bésu kato, mba laabe basamu bamə átɛyi mə əsuə bənkə, “Bitə lə busu Betlehem lə busu bobɛ asa nnya díbə fe kase Boanto díləkə óte bo.”

¹⁶ Nyaso bákɔsɛ bésu nya bənyə Maria ku Yosef ku ubisambi wə nlabe lə bebuki eto kedikɔ mfó. ¹⁷ Nya se bənyə wə nkoo, bátɛyi lesa saa nə Onanto eto ɔtɔnkpe əmə lɛtɛyi mə itsyi lə ubi əmə əsuə. ¹⁸ Lefe nəmfo se betidi ba kenke lenɔ mba laabe basamu bamə eto etiki nyamfoo, íyifo mə yani tinti. ¹⁹ Maria ákloma asa nyamfo kenke nya úkebu disɪ ketsyi lə nnya əsuə εyɛ

etsyo. ²⁰ Lefe nɛmfóo, se mba laabe basamu bamə dísinklii, batesə Onanto lə lesa saa nə bǎnɔ ku bənyə tsya əsuə, itsyise nyamble kenke əbə itə pɛpɛpɛ fe kase Onanto eto ɔtɔnkpe əmə lɛtɛyi mə.

Bətəkə Ubisambi Ɛmə Diye.

²¹ Nya lə diyi mflamflale əsuə, se lefe léyo bə bala ubi əmə lelloo, bətəkə wə diye bənkə Yesu fe kase Onanto eto Ɔtɔnkpe əmə lɛtɛyi utsyə fe bǎle wə kafo.

Bákpa Yesu Bésuko Yudafo Eto Disumuyo.

²² Lefe áyo itə bə Yosef ku Maria yifo əsuə eto okla buflə eto lekpa fe kase Moses eto kɔfi lɛtɔ. Nyaso bákpa ubisambi əmə tsya bésuko Yerusalem bə lə befi wə bakpe Bonamute lə ani. ²³ Nko ini bǎwɔni bətsyə lə Onanto eto kɔfi eto kukue əsuə bənkə, “Ubisaibi tute ku ubuki sende tute saa, ele bə bələkə wə bətsyə kutsyə befi bakpe Bonamute lə ani.” ²⁴ Nyaso bésu Yerusalem bə lə befi kedi bətə Bonamute lə kase kɔfi lɛtɔ əsuə, ablonima ənuə nye ablekpa ənuə befi kətə kedi kamə.

²⁵ Nya lə lefe nɛmfoo, osani utsyuə wə baakpo Simeon áke lə Yerusalem. Nya úyifo utidi sɛɛ wə laate Onanto sikpi nya uńyə ɔnlɛ kusu bobɛ itə Israel eto buləkə. Nya Lɛwɔnɔ Kenke dísiəko wə, ²⁶ nya lése wə uyi nkə weembukpə isu ese lefe nə eto lefe uunyə Onanto eto Nwə Bákpo Ɔhile Bətsyə, wə eto etiki Onanto lɛtɛyi utsyə. ²⁷ Lefe nɛmfoo, Lɛwɔnɔ Kenke nɛmə ákpa Simeon úsuko Yudafo eto Disumuyo mfó. Nya se anto ku ambe bamə lékpa ubisambi Yesu əmə bésukoo, bətɛyi bə bəbə bə beyifo lesa saa nə

ele bæ beyifo bætə wə fe kase kɔfi létee, ²⁸ Simeon áfo ubisambi əmə ɔ́le læ wə ani, nya ɔ́tesə Onanto ɔ́teyi nkə,

²⁹ “Boanto Onanto, mómɔɔ, se fékeyifo læ fə kényetsyətsyə əsuə esoo, ebofo mɛ kusu buləkə, mɔ fə usumunyə, bæ læ nsu læ diyuə əsuə.

³⁰ Mɔ kosate ébufi mɔ ənəmi nnyə Ofomfokətə əmə

³¹ fətə fə ubə læ kusə komə eto betidi kenke læ bənyə wə ku dinəmi.

³² Wə ni diyənde nə luuləkə lesa nə faala læ lekple lete betidi ba lenni Yudafɔ.

Nya wuufi dibu oboko fə kusə Israel eto betidi eto nti.”

³³ Asa nnya Simeon létəyi mfo éyifo Yosef ku Maria yanii. ³⁴ Nya Simeon lékpo mə atsyɔ nya ɔ́teyi ubi əmə eto ambe Maria nkə, “Ubi əmfo eyifo Nwə Onanto Lékpɔ ɔ́hile Utsyə. Nya wə ni Ofomfokətə nye budukanɔ itə Israel bebi kpə. Uyifo lekpotyətsyə itsyi læ Onanto ɔ́fɔ, nya betidi kpə lootaka bənyə læ wə əsuə. ³⁵ Nya wuutə nkə betidi kpə ləkə mə nsusu bo bakula bate utsyuə saa nyə. Nya eyɛ læ nyamfo əsuə esoo, ebunyə kanyi fe kase lesiabi laase utidi eto utu kedunsə.”

³⁶⁻³⁷ Mfó əməə, usio ɔ́ni utsyuə wə ni Onanto eto Unyeləkətidi áke mfo baakpo bæ Hana. Nya wə anto Fanuel étsyi Aser eto kafo. Ale akuanse hã úsiə ku wə usə fɛ usə əmə díkpə. Nya úyifo ɔ́kɔsiə wə lébe bembembe. Ófo ale fosi mflamfla ale ana. Úkesu Yudafɔ eto Disumuyo mfo lefe saa, ákatəsə Onanto ketsye ku kakəmi nya úkato

ola kákle kenye tsya. ³⁸ Lə lefe nəmfo tutuutu, wuntsya əbə ɔso Onanto ani, nya ɔteyi itsyi lə ubi əmə əsuə útə betidi ba kenke nyə banle Onanto kusu bobə bə wuuləkə Yerusalem.

Bésinkli Bésu Nasaret.

³⁹ Nya se Yosef ku Maria lélosə mə lekpa nəmə buyifo fe kase Onanto eto kofi letee, bésinkli bésu mə umə Nasaret lə Galilea eto kasɔ. ⁴⁰ Ubi əmə ábe ɔbo disi nya ɔke əsuəale, nya ɔte kobe tinti. Nya Onanto dínyə disuəyuə lə wə əsuə.

Yesu Ésu Yudafo Eto Disumuyo.

⁴¹ Lələ saa lələe, Yesu eto anto ku ambə ékesu Yerusalem késu kédi diyi nə baakpo Ukpə Ása Bo Ɔyila. ⁴² Nyaso se Yesu léfo lefosi ale ənuəə, bési bésu Yerusalem fe kase békeyifo kɔ seka. ⁴³ Nya se bédi diyi nəmə bəlosə nya banle businkli kesu mə uməə, Yesu wə esi ɔke kama lə Yerusalem mfó. Fəe wə anto ku ambe mánle nko. ⁴⁴ Mə ébu bənkə ɔke lə betidi bamə nti nyaso bédu báye diyi wɔlɔlɔlɔ eto kusu fə bétsyiko wə bəbɛbɛ lə bahɔ ku batokpenyə nti. ⁴⁵ Nya se bənyə wə esoo, bésinkli bésu Yerusalem bésu bale wə bəbɛbɛ. ⁴⁶ Nya lə diyi tsyáfəə, bésu bənyə wə lə Yudafo eto Disumuyo kaka wə ku Yudafo eto bateasa nsi. Mfó úsiə ɔnlɛ mə asa nnya bánle bɔteyi ato butsyue nya ɔnlɛ mə etiki bɔtɔ lɔni lɔni kanɔ. ⁴⁷ Nya mba lenɔ asa nnya díkabɔ lə wə kenyeə, íyifo mə yanii lə wə asa kasɔnɔnɔ kpə ku kase úfi ɔnlɛ asa nnya báto wə kasɔ buləkə eso. ⁴⁸ Íyifo wə anto ku ambə mə yanii se bənyə wə lə mfo nko. Nya wə ambe letɔ wə nkə, “Ubi, ntsyəso féyifo bo nyamfo eto okle? Mɔ

ku fə nto kenke áke læ bulə əsuə nya búsu bonlə botsyilama kabəbɛ fə.”

⁴⁹ Mfo nya Yesu dítə mbuayɛ óto nkə, “Beso ibə bə bísu bɛɛ botsyilama kabəbɛ mɛ? Binyi biə mɔ Anto eto diyo ele bə nkɛ lee?” ⁵⁰ Fɛɛ məə, bánno lesa nə ótɛyi mə mfó eto kasɔ.

⁵¹ Mfó nya Yesu dítəkəko mə nya bédu bésu Nasaret, nya óbokosə əsuə kasɔ útə mə. Nya asa nyamfo kenke lekɛ læ wə ambe eto nsusu kəmiə ɛɛyɛ etsyo. ⁵² Nya Yesu lebe óbo disi læ kobetete ku læ əsuə eto sinə əsuə, nya ófo diye læ betidi kenke ku læ Onanto eto ənəmi.

3

Ntufləsətidi Yohanes Ábe Ditiki Sɛɛ Nəmə Letsya.

¹⁻² Íyifo lɛɛ lefosi nɔnde se Okankplɛ Kaisare Tiberio lídi seka, Unyeləkətidi Yohanes wə ni Sakaria eto ubi wə léfo kɛnyɛ utsyiko Onanto oflo læ lefe nə ókɛ læ mfiminti. Nya Pontio Pilato lídi Aba eto unyɛsiə læ Yudea eto kasɔ əsuə. Nya Herodes díkedi seka læ Galilea eto kasɔ. Nya læ lefe nəmə mfóo, Herodes eto oyimisaní Filipino tsya lídi seka læ kasɔ ka baakpo Iturea ku Trakoniti eto lekpake əsuə. Nya Lisania tsya díkedi seka læ Abilene eto kasɔ əsuə. Nya læ lefe nəmfoo, Annas ku Kayafa ni Onanto eto Besumunyə Ninə Kenke. ³ Nyaso Yohanes áyɛ ótsyilama Yordan eto Ketu eto ditukpenkpe ku lekpake mfó kédi Anantotiki kátɛyi nkə, “Bitsyi bɛwuninsə læ mi abua əsuə læ befo ntufɛsəfləsə eto lekpa læ Onanto læ ufi

mi abua ɔtsyɛ mi.” ⁴ Nya nko seka ini báwɔni lə Onanto eto Unyeləkətidi Yesaya eto kukue banlɛ bɔtɛyi bənkə,

“Utidi utsyuə kpe lə mfiminti ɔlɛ bofa katɛyi nkə, Bińyə bikabe kusu itə Bonamute.

Bimuə mi əsuə bitsyə kukɔnɔ itə wə bubə.

⁵ Biti okplo saa okplo

nya beba atini ku akpenkpe kenke bekatesə.

Lə betsyɔnsə esu nya lebo.

Nya nlebe bo diyifo kplobi kplobii, biyifo mu tsyetsyetsyɛ.

⁶ Nya betidi kenke luunyə Ofomfokətə wə Onanto letsyese nɛ! ”

⁷ Betidi kpə əbə bə Yohanes fləsə mə ntu. Fɛɛ Yohanes átɛyi mə nkə, “Mi mba nte fe bawa eto befluflu! Owɔe lɛlɛ mi kɔlɛ nkə bitsyetsyi lə Onanto eto kotonənə ko nɛ bubə eto kɛnyɛ?

⁸ Bete lə mi eyifosa əsuə biənkə betsyi bɛwuninsə lə mi abua əsuə. Nya biambu biə se ini Abraham eto befluflu bini esoo, Onanto embunə mi koto. Bɛlɔ bɛnɔ biə Onanto ebofo befluflu buləkə ketsyiko aba nyamfo əsuə kətə Abraham. ⁹ Bebe se banlɛ kefiɛbi bəńyə bə baala eyi nyamə taa keyudu ke. Kuyi saa ko laanwɔ ebibi sɛɛ, boola ko befi bakpe lə ditɛfɛnku kəmiə.”

¹⁰ Nyaso betidi bamə átɔ wə bənkə, “Nyalɛɛ, be ele bə buyifo mɔmɔ?”

¹¹ Mfó nya útə mə mbuayɛ nkə, “Mi utsyuə wə nkpe awu leyo lekpe sinuəə, ufi lekpe lɔni utə utidi wə ləmbə kuətsyuə. Nya utidi wə didisa nte tsyaa, usie ni nko ke.”

12 Mba laafo umänko bətsyuə tsya əbə bə bəfləsə mə ntu. Bátə wə bənkə, “Oteasa, be ele bə buyifo?”

13 Mfó nya Yohanes lətəyi mə nkə, “Biamfo umänko besonsə kase kəfi dítə mi kusu nkə befo.”

14 Bamamanyə bətsyuə tsya átə wə bənkə, “Nya bo nkəpə? Be ele bə buyifo?”

Mfó ótəyi mə tsya nkə, “Bitə lə mi kayo ka banlɛ mi bofo lə kemi mi. Nya lə nyamfo eto kamaa, biensu bənyinkə utidi kuutsyuə bekpe lə əsuəale lə befo wə atabi saa, nye bela utidi kuutsyuə kənyɛ lə kusu bua əsuə belo wə dikpi.”

15 Betidi bamfo eto kusubebe esi ébe kato ekpe nya békebu bə Yohanes nkpa ni Nwə Onanto Lékpó Ɔhile Utsyə, wə bənyə banlɛ kusu bobɛ.

16 Nyaso Yohanes ákpasə məmblɛ nkə, “Moo, ntu ete meefi kəfləsə mi. Fɛɛ utidi utsyuə təkə mə kama ɔlɛ bubə wə lɛmɔ nya onkpe əsuəale onso mə famfamfa! Mənyə tsya kon ntə bə mbə kasɔ miə manyankli wə afokpa eto kekue lə akpa əsuə ntə wə tsya. Nya utidi əmfo ebufi Lɛwɔnɔ Kɛnkɛ ku uté ufləsə mi fe ntu. 17 Ɔlɛ wə kɔfɛ ko wuufi ɔflɛ wə kamɔ uləkə kofɔ uwí nya wookpa kamɔ kosate okpo lə unwū. Fɛɛ kofɔ saa kofɔ, wootonsə ko lə ute wə lɛmbɔni kulefe kulefe.”

18 Nya Yohanes lídi betidi Anantotiki lə esu kpə əsuə, nya ólɛ mə kɔlɛ nkə batsyi mə ditsyəbi ku mə nkəpə bo bensi bawuninsə.

19 Nya se Oka Herodes wə ni Aba eto Unyɛsiə lɛlɛ wə ɔyimi eto usiə wə baakpo Herodia ófo lə əsuəale ku lə asa bua kpə nya úyifo esoo,

Yohanes ənyənki okpe wə. ²⁰ Idu ekə lə nyamfo əsuə, útə bəmuə Yohanes bəti bákpe lə diyo.

Yohanes Əfləsə Yesu Ntu.

²¹ Se Yohanes dífləsə betidi kenke ntu ólosə, úfləsə Yesu tsya ntu. Nya se Yesu nle ola botoo, kato ásini. ²² Ləwəno Kenke nə eto ditsyəbi nte fe ləblekpa, áyifə díbə dísiə lə wə əsuə. Mfó nya báno Onanto eto okə wə ditsyi kato díkatəyi nkə, “Fə ni mə Ubi lala. Fə asa eedufə mə ənə tinti.”

Nyə Betidi Bamfo Ni Yesu Eto Bana.

²³ Yesu áfo fe alə fosi ətsyə fə útsyə wə keyifo kasə. Betidi eto nsusu ni bə wə anto ni Yosef wə eto anto ni Eli ²⁴ wə eto anto ni Mata wə eto anto ni Lewi wə eto anto ni Melki wə eto anto ni Yanai wə eto anto ni Yosef ²⁵ wə eto anto ni Matatia wə eto anto ni Amos wə eto anto ni Nahum wə eto anto ni Hesli wə eto anto ni Nagai ²⁶ wə eto anto ni Mahat wə eto anto ni Matatia wə eto anto ni Semein wə eto anto ni Yosef wə eto anto ni Yoda ²⁷ wə eto anto ni Yohanan wə eto anto ni Resa wə eto anto ni Sorobabel wə eto anto ni Sealtiel wə eto anto ni Neri ²⁸ wə eto anto ni Melki wə eto anto ni Adi wə eto anto ni Kosam wə eto anto ni Elmadam wə eto anto ni Er. ²⁹ wə eto anto ni Yosua wə eto anto ni Elieser wə eto anto ni Yorim wə eto anto ni Matat wə eto anto ni Lewi ³⁰ wə eto anto ni Simeon wə eto anto ni Yuda wə eto anto ni Yosef wə eto anto ni Yonam wə eto anto ni Eliakim ³¹ wə eto anto ni Melea wə eto anto ni Mena wə eto anto ni Matata wə eto anto ni Natan wə eto anto ni David ³² wə eto anto ni Isai wə eto anto ni Obed wə eto anto Boas wə eto anto ni Salmon wə eto anto ni Naheson

³³ wə eto anto ni Aminadab wə eto anto ni Admin
 wə eto anto ni Arni wə eto anto ni Hesron
 wə eto anto ni Peres wə eto anto ni Yuda
³⁴ wə eto anto ni Yakob wə eto anto ni Isak
 wə eto anto ni Abraham wə eto anto ni Tara
 wə eto anto ni Nahor ³⁵ wə eto anto ni Serug
 wə eto anto ni Regu wə eto anto ni Peleg
 wə eto anto ni Eber wə eto anto ni Sala
³⁶ wə eto anto ni Kainan wə eto anto ni Arfaksad
 wə eto anto ni Sem wə eto anto ni Noah
 wə eto anto ni Lamek ³⁷ wə eto anto ni Metusala
 wə eto anto ni Henok wə eto anto ni Yared
 wə eto anto ni Mehaleel wə eto anto ni Kainan
³⁸ wə eto anto ni Enos wə eto anto ni Set
 wə eto anto ni Adam wə eto anto ni Onanto.

4

Obonsam Áto Yesu Óbe.

¹ Se Ləwɔnɔ Kenke dísiə læ wə əsuəə, Yesu édu læ Yordan eto Ketu mfó. Nya Ləwɔnɔ nəmə lékpa wə dísuco mfiminti kaka kuutsyuə læmbə. ² Mfo nya Obonsam lékplatsya óto wə óbe læ eyifosi ana sɔ̃ əsuə. Nya lefe nəmfó kenke, Yesu méndi kulesa nyaso læ kalosəkɔɔ, kukpense ále wə.

³ Mfó nya Obonsam leteyi wə nkə, “Lə Onanto eto Ubi fenii, tɛyi lebambi nəmfo læ efiani didisa.”

⁴ Fɛɛ Yesu áteyi wə nkə, “Awɔnisa Kenke Eto Kukue áteyi nkə, ‘Inni didisa mate lætə utidi nkpə.’ ”

⁵ Lə nnya kamaa, Obonsam esi ókpa wə úsuko kaka letaka fanlofanlo. Nya óte wə kawunsia eto asa ku nnya sekakediko kenke læ lefe kliminti əsuə. ⁶ Nya óteyi wə nkə, “Muufi kawunsia eto əsuəale ku ke setabike ntə fə, itsyise befi nnya bətə mɛ, nya mofofo nnya bufi kətə nwə ke minla.

⁷ Nyaso asa nyamfo kenke ebofiani fə ale læ akpe disi kaso esumu me.”

⁸ Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Awonisa Kenke eto Kukue læ boteyi nkə, ‘Bonamute Onanto hã ele bæ utidi fi dibu utə, okpe disi kaso usumu.’ ”

⁹ Nyamfo eto kamaa, Obonsam akpa Yesu usuko Yerusalem læ Yudafo eto Disumuyo eto kaka nso botaka nya oteyi wə nkə, “Lə Onanto eto ubi fenii, yani fə əsuə əbə aso læ kaso.

¹⁰ Itsyise Awonisa Kenke eto Kukue læ boteyi nkə, ‘Onanto ebutə nkə wə batonkpe nyə bakase fə.’

¹¹ ‘Bookobe fə læ ani, itə bæ embutusə kokpa læ leba əsuə kulaa tsya.’ ”

¹² Fεε Yesu ateyi wə nkə, “Awonisa Kenke eto Kukue ateyi nkə, ‘Manto fə Onamute Onanto abe.’ ” ¹³ Se Obonsam leto Yesu obe nko olosə, údu wə læ oflo nya oye wə bulə itə lefe ditsyuə.

Yesu Étsyiko Wə Keyifo Kaso Lə Galilea.

¹⁴ Nya Yesu disinkli usu Galilea eto kaso nya Lewono Kenke eto əsuəale leke wə læ əsuə. Nya wə diye disensə isu lekpake nəmfó kenke. ¹⁵ Óte asa læ Yudafo eto ntsyakə nya utidi saa letesə wə asatete.

Báni Yesu Lə Nasaret.

¹⁶ Lə nyamfó eto kamaa, Yesu ésu Nasaret eto umə wə úsiə obe. Nya læ Onweditsyeyii, usu Yudafo eto katsyakə fe kase woala buyifo. Nya otaka únyə nkə læ okla asa læ Awonisa Kenke eto Kukue əsuə. ¹⁷ Mfó nya béfi Onanto eto unyeləkətidi Yesaya eto kukue bətə wə. Isini

kukue komə nya útsyiko bokla læ kaka báwɔni bənkə,

¹⁸ “Onanto eto Ləwɔnɔ si mɛ læ əsuə, bédiki mɛ nnuəbi,

itsyise úləkə mɛ nkə

mfó Ditiki Σεε nəmfo mboko bakombo.

Nya ótsyese mɛ nkə nsu mbe buləkə eto letsya ntə betidi ba bəmuə bakpe læ diyo.

Nya mba eto ənəmi lébaa, læ bənyə asa.

Nya betidi ba báyinkə bakpe læ kasɔ nɛ kanyi bunyə, læ bənyə bəbəkəfe.

¹⁹ Nya læ ntə læ bate bə Onanto eto lefe nə wuuləkə wə betidi eboyo.”

²⁰ Nya Yesu díti kukue ko mə, nya úsinkli ko útə wə ɔwunsəkotsyuə nya úsiə kasɔ. Betidi bamə kənke éfi mə ənəmi bətəkə læ wə əsuə nya bənyə banɛ wə bobə kpoo. ²¹ Nya óteyi mə nkə, “Awɔnisa Kənke nnya eto etiki bɛnɔ mínkla mfoo, ibə itə læ mmi eto diyi nəmfo.”

²² Nya wə etiki nnya údi əmuə mə læ utu tinti nya kase odiakami tsya létaka wə mləmləmlə, ətə iyifo mə yanii. Nya bətɔ mə əsuə bənkə, “Inni Yosef eto ubi ni nwə mfo, fɛɛ?”

²³ Nya Yesu leteyi mə nkə, “Nyi miə biətəyi mɛ lekpa læ nnya minɛ bətəyi mfo əsuə biə, ‘Ofate, tsya fə əsuə.’ Nya binsi biətəyi mɛ tsya biə, ‘Asa nnya eto okle bóɔnɔ bə éyifo læ Kapernaum, yifo nnya læ fə kosate eto umə mfo tsya.’ ”

²⁴ Nya Yesu disi óteyi mə nkə, “Fɛɛ nɛ mi bətəyi minkə, bəəntə Onanto eto unyeləkətidi kuutsyuə dibu læ wə kosate eto umə. ²⁵ Ekpe ini bə bakəbəsia kpə ákɛ læ Israel eto kasɔ læ lefe nə Onanto eto Unyeləkətidi Elia ləkɛ. Nya

osomi leyε boni itε ale ətsyε ku kutsyε. Nya kukpense kple dībε lε kaso kamε kenke əsuε. ²⁶ Fεε Onanto mánkpe Elia koto nkε usu kutsyuε saa oflε lε Israel, enso okosiε utsyuε lε Sarep eto umε lε Sidon eto kaso. ²⁷ Nya tsyaa, betidi kpε ákε ba díkefi bufisia lε Israel eto kaso lε Onanto eto Unyeləkətidi Elisa eto lefe. Fεε wántsyε mε kuutsyuε enso Naeman wε ditsyi Siria eto kaso mate hã.”

²⁸ Se betidi ba lεkε mfó leno nyamfoo, kafo ányi mε tinti. ²⁹ Nya bátaka bənyε nya bála Yesu bələkε lε umε əmε kafo bésu bənyənsε lε umε əmε eto kotini ko əsuε bála umε əmε eto kotosi ku nsusu bε lε bəkε wε bakpe lε kukpio kafo. ³⁰ Fεε Yesu áyε lε mε nti óbo údu.

Yesu Ála Lεwɔnɔ Bua Lε Utidi Utsyuε Əsuε.

³¹ Lε nyamfo eto kamaa, Yesu édu úsu Kaper-naum eto umε lε Galilea eto kaso. Mfó nya útsyiko betidi asa bote lε Onweditseyi əsuε. ³² Nya lε wε etikididi ku əsuəale esoo, wε asatete éyifo betidi bamε yanii. ³³ Osani utsyuε ákε lε Yudafε eto katsyakε mfó wε əsuε lεwɔnɔ bua dísiε. Nya ófa ku okεε bembembe óteyi nkε, ³⁴ “Yesu Nasaretnyε, be fanlε bεbεbε ketsyiko lε bo oflε mfo? Bubε fεbε fε əbεbε atsylosε bo lee? Nyi futsyε feni. Fε ni Onanto eto Okenkenyε wε ótsyese nε!”

³⁵ Mfó nya Yesu léla Lεwɔnɔ bua nəmε óbɔsε lε wε əsuε óteyi nkε, “Yε kudu bokpo! Lε abo lε utidi əmε əsuε!” Lεwɔnɔ bua nəmε étsyi osani əmε óso lε kaso lε mε ənəmi, nya lεbo lε wε əsuε dídu. Fεε utidi əmε mámfo lefabe saa.

³⁶ Iyifo betidi bamfó kenke yanii nya báto bətsyuə bənkə, “Nte etiki nnya eto okle ni nyamfo? Utidi əmfo kpe əsuəle nya wəəkumi kakpe awɔnɔ bua kələkə lə betidi əsuə.” ³⁷ Nya asa nnya bətɛyi lə Yesu əsuə mfóo, dísensə eyɛ ísu kuse komfó kenke.

Yesu Átsya Betidi Kpə.

³⁸ Yesu édu lə Yudafo eto katsyako mfó úsu Simen eto diyo. Atikesi əmuə Simon eto usiəambe élabesə kekleke. Nya bətə Yesu léte. ³⁹ Lə nnya əsuə, úsu únyə lɛ wə ɔflo lə wə kalabekə, nya óla bufi bomə úləkə lə wə əsuə. Nya lefe nə bufi bomə leyɛ wə, ótaka nya útsyiko lesa bonwa kətə mə. ⁴⁰ Nya se kofe nle diyo budufə, bákpa befimfi ba nle bufi ate ate kenke báboko Yesu ɔflo. Nya úfi ani útəkə mə lə əsuə ɔni, ɔni nya ótsya məmblɛ bufi. ⁴¹ Awɔnɔ bua kpə eto kakle tsya ábo lə betidi kpə əsuə nya báfa bətɛyi bənkə, “Fə ni Onanto eto Ubi kosate əmə!” Fɛɛ Yesu éti awɔnɔ bua nyamə kusu nya wəntə kusu nkə bətɛyi kulesa, itsyise béyi bə wə ni Nwə Onanto Lékpə ɔhile Utsyə.

Yesu Áte Asa Ótsyilama.

⁴² Se kale disiyə, Yesu édu lə umə əmfó úsu kaka ləbiɔ. Mfó nya betidi dítseyiko wə bəbɛbɛ katsyilama. Nya se bənyə wə, bákplatsya bə lə ɔyɛ budu lə mə ɔflo. ⁴³ Fɛɛ ótɛyi mə nkə, “Ele bə nsu ndi etiki lə kəmə bamba tsya itsyi lə Onanto eto Sekakedidi əsuə, itsyise nyamfo eso Onanto létsyese mə nɛ.”

⁴⁴ Nyaso údi Anantotiki lə Yudafo eto ntsyako kenke lə kaso kamə.

5

Yesu Ákpadi Wə Bakasebi Tutε.

¹ Diyi lɔnii, se Yesu dínyə lə ditumbukplε nə baakpo bə Genesaret ɔflɔɔ, betidi kpə ákpɔ bə lə banyi bafi wə lə banɔ Anantotiki nnya ɔnlε budi.

² Yesu ənyə nkə kaklɔ inuə ńyə lə ditumbukplε nəmə ɔflɔ mfó nya mba laata asabu kələkə akpε ébudu bésu mə asabu kəfləkɔ. ³ Nya Yesu lébe údufə lə Simon eto ole kafo, nya óteyi wə nkə, onwa ɔklɔ əmə usuko ntu bomə əsuə sɛkε. Yesu əsiə lə ɔklɔ əmə kafo nya óte betidi bamə asa.

⁴ Se óte mə asa ólosəə, Yesu áteyi Simon nkə, “Nwa ɔklɔ əmə esuko kaka ntu letsyo sɛkεε, lə fonko fə bayetsyuə lə beta mi asabu lə biləkə binə.”

⁵ Nya Simon díte mbuayε nkə, “Bonamute, ketsye kamfo kenke búyifo keyifo kekleke tsya bóənləkə kulesa. Fεε lə kase fátəyi esoo, muutə lə bota asabu nyamə.” ⁶ Se báta asabu nyaməə, bələkə akpε kpə itə bə asabu nyamə étsyiko bola. ⁷ Lə nyamfo esoo, básɔ ani bákpadɪ mə bətsyuə ba nkpe lə ɔklɔ nuəfə báteyi bənkə bəbə bawunsəko mə. Bəbə nya bənə asabu nyamə bələsə nya binə biamə díyi kaklɔ inuə kamə kinkinki ibu sɛkε lə kanya kedufə lə ntu əsuə.

⁸ Se Simon Petro dínyə nnya díbə mfoo, óse akonki lə Yesu eto ənəmi nya óteyi wə nkə, “Bonamute, mannyi əbə mε ɔflɔ, itsyise obuayifo mini.” ⁹ Binə kpə bia bələkə mfó esoo, íyifo wə ku wə bətsyuə yanii. ¹⁰ Nko ke íyifo Simon eto bayetsyuə, Yakobo ku Yohanes ba ni Sebedeo eto bebi tsya nε.

Mfó əmə nya Yesu letəyi Simon nkə, “Mante sikpi. Idu mómó ɛntɔɔ, mfe betidi fuukələkə.”
 11 Se báyo ditukpenkpee, báyani lesa saa bətsyə nya bédu bətəkəko Yesu.

Yesu Átsya Ufimfi Utsyuə Wə Nlɛ Bufisia Bufi.

12 Lefe lónii, Yesu ɛsu umə utsyuə kaka utidi utsyuə nlɛ bufisia bufi. Nya se utidi əmfó dínyə Yesu, ókpo kasɔ lə Yesu eto ənəmi nya ólɛ wə lekpa kpa ótəyi nkə, “Bonamute! Lə aalaa, ebofo butə mɔ bufi bomfo yuə mɛ.”

13 Yesu ənə kóni útidi wə nya ótəyi osani əmə nkə, “Nla nko. Lə nyasoo, bufi bomə yuə fə.” Lamfolamfo, bufi bomə əyuə wə.

14 Mfó nya Yesu lékpe wə kɔfi nkə, “Mantəyi utidi sa nyamfo. Bomu yɛ tentente lə edu lə efi əsuə esu ate Onanto eto usumunyə. Wə loobe fə unyə nkə əmuə ale nya uudi fə adansie itə utidi saa nkə sitintii, bufi bomə əyuə fə. Nya lə efi leninsɔ ətə fe kase Moses eto kɔfi létɔ.”

15 Fɛɛ Yesu eto etiki nyamfo ɛsensə eyɛ etsyo. Nya betidi kpə díbə bə lə banɔ wə asatete nya lə ótsya mə bufi bo nlɛ mə bulə. 16 Fɛɛ ókabɔ kesu kaka lebiɔ úsu úkato ola.

Yesu Átsya Nwə Léba Ónkpo Kasɔ.

17 Diyi lóni se Yesu lɛkɛ mfó ókaté asaa, Yudafɔ eto ditsyukpa lóni nə baakpo Farisifɔ ku afi eto bateasa bətsyuə ba ditsyi nlebe nlebe lə Galilea ku Yudea eto nsɔ ku Yerusalem əbə mfó. Nya Onanto eto əsuəale nnya Yesu lefi katsya befimfi tsya əsiə wə lə əsuə. 18 Nya mfóo, betidi bətsyuə ɛtsyi utidi wə léba onkpo kasɔ lə belabekə əsuə háboko wə ɔfɔ. Nya hábɛbɛ

kusu ko booye befi wə bedufənko diyo kafo lə befi wə bətsyə lə kaso lə Yesu eto ənəmi. ¹⁹ Fεε betidi bamə eto etu esoo, bāmfo kusu bunyə. Nko esoo, bətsyi wə báyenko lə diyo eto letsya. Nya bələkə ofo lə letsya əsuə nya báyifəsə wə ku wə belabekə bətsyə lə kaso lə Yesu eto ənəmi lə betidi bamə eto nti lə diyo kafo mfó.

²⁰ Nya se Yesu dínýə mə bofokanɔ esoo, óteyi utidi əmə nkə, “Osani, mfi fə abua ntsye fə!”

²¹ Mfó nya Farisifo ku afi eto bateasa dítsyiko mə əsuə bɔtɔ bə, “Owoe ni nwə mfo leedi mbusiotiki kefi wə əsuə kakatesə ko Onanto nko! Onanto hã ni futsyə wə lofo utidi eto abua bufi katsye wə!”

²² Nya se Yesu dínýə mə nsusu útsyə lekpo esoo, ótɔ mə nkə, “Beso bənle nsusu bomfo eto okle bufi? ²³ Nte nnya nso buyuə ku bɔteyi, ‘Befi fə abua bətsyə fə,’ lee ‘Taka ənyə lə aye edu?’

²⁴ Muuləkə nte mi miə Utidi Eto Ubi kpe əsuəale lə kawunsiə kamfo bə ufi abua ɔtsye.” Nyaso ótsyi ówuninsə nya óteyi nwə léba oonkpo kaso nkə, “Nle fə bɔteyi minkə taka lə efi fə okla lə esu diyo!”

²⁵ Mfo əməə, osani əmə átaka únýə lə betidi bamə eto ənəmi nya úfi wə okla, nya údu óntɔ lə diyo ɔnle Onanto bɔtesə. ²⁶ Nyamfó éyifo betidi bamfó kenke yanii! Nya se sikpi dímuə məmble kenke lə nnya əsuə esoo, bətesə Onanto nya bəteyi bənkə, “Nte ayanisa nnya búnyə mfo mmi məə?”

Yesu Ákpadi Lewi.

²⁷ Nyamfo eto kamaa, Yesu ábo útsyi lə diyo nəmə kafo nya únýə utsyuə wə laafo umənko

wə baakpo Lewi nkpe lə wə keyifokɔ. Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Taka lə ətəkəko mɛ.” ²⁸ Lewi áyani lesa saa útsyə nya ótaka útəkəko wə.

²⁹ Lewi ətə bánwa lesa kən nya úfi útsyue ɔpunu ókpe Yesu disuəyuə lə wə diyo. Nya betidi kpə díbə mfó ku mba laafo umənko tsya. ³⁰ Farisifo ku afi eto bateasa ba díbə katsyakɔ mfó étsyiko etiki bunə ku Yesu eto bakasebi katseyi bə, “Beso biedi kənə ku mba laafo umənko ku babuayifo bamfo?”

³¹ Mfó nya Yesu díte mbuayɛ nkə, “Betidi ba nkpe əsuəale manhiã ofanyə enso mba ni Onanto hã. ³² Məmbə miə məəbə nləkə betidi sɛɛ, bomu babuayifo eso mímbə.”

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Kenyeklekle Əsuə.

³³ Betidi bətsyuə átɔ Yesu bənkə, “Ntsyə ibə bə Yohanes eto bakasebi aakle kənyɛ nya baato ola, nya mba ntəkəko Farisifo tsya leeyifo nko, fɛɛ fə bale leedi kənə lefe saa?”

³⁴ Yesu ətə mbuayɛ nkə, “Bubu bibu biənkə baklɔbo ebofo kənyɛ bokle lə lefe nə eto lefe okafɔsə əmə nkpe lə mə lenti? Kulefe! Yembubə itə nkomə! ³⁵ Fɛɛ diyi ditsyuə ebubə ni lefe nə bookpa okafɔsə əmə bedunko lə mə ɔflo. Nya lə lefe nəmfó əsuə, insini utidi saa luubə ɔteyi mə fɛ bookle kənyɛ.”

³⁶ Lə nyamfo eto kamaa, Yesu esi óteyi mə lekpa nəmfɔ nkə, “Utidi kuutsyuə embɔfuadi kafia fɔfɔ ufi otale kakoko. Lə utsyuə éyifo nkoo, ebunyə fə obiasə kafia fɔfɔ kamə. Nya kakoko kamfó tsya ku kafɔfɔ kamə əmbɔlɛkɛ itə boka kətəkə lə bətsyuə əsuə. ³⁷ Nya bemfi

nte fɔfɔ kakpo lə kubukikuetobe. Lenni nkoo, nte fɔfɔ bomə ebɔkpɔ bobə kato nnya luutə kubukikuetobe komə la nya nte bomə tsya luuwui buyifo nsɔsɔ. ³⁸ Nyasoo, ntə fɔfɔ beefi kakpo lə kubukikuetobe fɔfɔ əsuə. ³⁹ Nya mɔmɔ tsyaa, utidi kuutsyuə ənnə nte koko kesi kala nkə wəənə mfɔfɔ lamfolamfo, etsyisee, wɔɔtɛyi nkə, ‘Ntute, bo ni nkokoo, alɛkɛ boso!’ ”

6

Yesu Ku Farisifo Ákpe Kəna Itsyi Lə Ɔnwɛditsyayi Ɖsuə.

¹ Lə Yudafo eto Ɔnwɛditsyayi lɔnii, Yesu ku wə bakasebi ákayɛ lə kusu kutsyuə ko lɛyɛ lə anta eto ɔkue utsyuə kafo kafe. Mfó nya wə bakasebi dítsyiko anta nnya ńyə mfó bufəsə kəfə akayimi. ² Mfó nya Farisifo bətsyuə lɛtɔ mə bənkə, “Beso bənɛ lesa nə bo kɔfi diməntə bo kusu nkə buyifo lə Ɔnwɛditsyayi əsuə buyifo?”

³ Nya Yesu dí-tə mbuayɛ ɔtɔ mə nkə, “Bíankla lə Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue əsuə lesa nə Oka David díyifo lə lefe nə kukpɛnsɛ lɛɛ wə ku wə betidi ba dí-təkəko wə? ⁴ Oka David ɛsu údufə Onanto eto kedikətəko úsu úfi lesa nə bəfi bətə Onanto kedii, údi. Nya útə wə bətsyuə tsya ni ditsyuə bédi lə lefe nə iyifo botakebu lə bo kɔfi əsuə bə utidi bamba lə udi lesa nəmfo. Kuutsyuə sa əmbə kusu enso Onanto eto Usumunyə hã.”

⁵ Lə nnya kalosəkɔɔ, Yesu átɛyi mə nkə, “Utidi Eto Ubii, wə ni Onamute itə Ɔnwɛditsyayi nɛ.”

Yesu Átsya Osani Wə Eto Kɔni Kɔní Díkpə Konyoma.

⁶ Lə Ɔnwɛditsyayi bamba əsuəə, Yesu ɛsu Yudafo eto katsyako nya ɔnlɛ asa bote. Osani utsyuə ákɛ mfó wə eto kodianɪ díkpə konyoma.

⁷ Nya se kɔfi eto bateasa ku Farisifo bətsyuə díkabɛbɛ kusu ko əsuə bɔɔyɛ bəmuə Yesu bə óta kɔfi ubu esoo, bɛfi ənəmi bətəkə lə wə kekleke balɛ bobɛ lə wootsya bufi lə Ɔnwɛditsyayi. ⁸ Fɛɛ se Yesu dínyə mə nsusu utsyə lekpo esoo, ótyɛi osani əmə nkə, “Taka ənyə, lə abɔ əbə seto mfo.” Nya osani əmə létaka úbə únyə lə mə ənəmi.

⁹ Nya Yesu létɔ mə nkə, “Bɛ kɔfi díta bo kusu nkə buyifo lə Ɔnwɛditsyayi əsuə? Ɛlɛkɛ bə buyifo kasɛ lə Ɔnwɛditsyayi lee bə buyifo kabua? Nye, ɛlɛkɛ bə bafɔ utidi lə nkɔpə lee babiasə mu bomu?”

¹⁰ Yesu átsyilamasə ənəmi óbɛ mə nya ótyɛi osani əmə nkə, “Nə fə kɔni etsyue, nya úyifo nko.” Nya wə kɔni komə létsya wə. ¹¹ Nyaso məmblɛ kenke éyɛnki ku lɛblɔfi nya bətsyiko nsusu bufi lə lesa nə bofo Yesu buyifo əsuə.

Yesu Ɛlɛkɛ Lefosi Batɔnkpe Inuə Bamə.

¹² Lə lefe nəmfóo, Yesu ábɛ úsu kɔtini disi. Ɔkɛ mfó óto ola útə Onanto ketsye kamfó kenke. ¹³ Se kale dísiəə, ókpadi wə bakasebi kenke útsyə nya úləkə lefosi inuə ba útəkə diye nkə wə Batɔnkpe.

¹⁴ Mə ni Simon wə útəkə diye nkə Petro ku wə ɔyimi Andreas ku Yakobo, Yohanes ku Filipino ku Bartolomeo, ¹⁵ ku Mateo ku Tomas, ku Alfeo eto ubi Yakobo ku Simon wə baakpo bə utidi wə laakpo kətə wə umə ¹⁶ ku Yakobo eto ubi Yuda ku Yuda Iskariot wə léfiani nwə lídu Yesu útə.

Yesu Átsya Betidi Kpə Buɔi.

17 Lə lefe nə Yesu ku wə batɔnkpe lɛyifə bɛtsyi kɔtini koə eto disi bəbəə, bəbə bənyə lə kaka diyifo tsyɛ tsyɛ tsyɛ nya mba dítəkəko wə eto bətsyuə kpə ákɛ mfó nya sitiditu kplɛ sia dítysi Yudea eto kasɔ əsuə kenke ku Yerusalem eto kəmə ka lɛfi lekpo kɛnyɛ ka ni Tiro ku Sidon. 18 Bəbə bə lə banɔ asa nnya Yesu díkate ku lə otsya mə efimbi kpə nnya banlɛ. Betidi ba awɔnɔ bua díkelə tsya əbə nya ótsya mə bufi. 19 Betidi bamfo kenke ákplatsya bə lə betidi Yesu lə mə efimbi lə ɛyɛ mə, itsyise əsuəale ətsyuə eto okle ákabɔ ketsyi lə Yesu əsuə nnya díkatsya betidi bamə kenke.

Atsyɔkpokpo Itə Batsyuə Ku Kanyinyənyə Itə Batsyuə.

20 Yesu átakasə ənəmi óbe wə bakasebi, nya ótɛyi mə nkə,

“Əsuə ebuyuə mi bakombo,
itsyise Onanto eto sekakedikɔ eyifo mi kale!

21 Əsuə ebuyuə mimba kukpənsə nlɛ mɔmɔ,
itsyise biumi!

Əsuə ebuyuə mimba nlɛ nku mɔmɔ,
itsyise biumə simə!

22 Əsuə ebuyuə mi lə betidi eekisi mi,
nya baani mi, nya baaka mi,
nya baatɛyi mi bənkə bekpe ditsyəbi bua lə
mɔ wə ni Utidi Eto Ubi eso!

23 “Binyə disuəyuə lə nyamfo kenke əbə, lə biwi kewi ku disuəyuə, itsyise Onanto ebutə mi kayofofɔ kplɛ lə Onanto eto oto kato. Itsyise asa nyamfo eto okle mə bana díyifo Onanto eto bənyɛləkətidi ba lɛkɛ kɔ kenke nɛ.

24 Fɛɛ mbɔbɔɛ itə mi batabinyə,

itsyise bíofo mi disuəyuə eto kayofofó lə kaso mfo!

²⁵ Mbəbəe məətə mimba díkedi bími mómó, itsyise kukpense ebəle mi!

Mbəbəe məətə mimba nle simə bumə mómó, itsyise mi asa ebəke kaminsə nya biuwi nku!

²⁶ Mbəbəe məətə mi mba betidi kenke laatesə mómó, itsyise nko ke ibə bə mə banamə lətesə betidi ba ləwə betidi bə mə ni Onanto eto bənyələkətidi nɛ.

Bela Mi Balo.

²⁷ “Fɛɛ mimba nle mɔ etiki bəncɔ, nle mi bətɛyi minkə bela mi balo lə biyifo kasɛɛ bitə mə. ²⁸ Nya betidi ba leekudi mii, bekpo mə atsyɔ. Nya betidi ba laalo fə sɛsi nye beeyifo disialeɛ, to ola lə mə disi. ²⁹ Nya lə utsyuə áɔ fə lə kotosii, tsyi nkonse tsya ətə wə. Nya lə utidi utsyuə éfi fə awu katoɔ, tə lə ufi nnya kalo tsya lə woala. ³⁰ Utidi saa wə laadia asa lə fə ɔflɔɔ, tə wə. Nya lə utsyuə éfi fə ləsatsyuəə, mantɛyi fə usinkliko ni oboko. ³¹ Lesa nə faala fə beyifo bətə fəə, ni ke ele bə fintsya yifo ətə betidi nɛ.

³² “Lə ibə bə betidi ba laala mi ete mi tsya laalaa, nte atesə nye leninsɔ nə biunyə bitsyiko lə nnya əsuə? Mba ni babuayifo tsya aala betidi ba laala məə. ³³ Nya lə betidi ba díyifo fə kasɛɛ ete fintsya leeyifo kasɛɛ kətəə, nte leninsɔ nə ele bə befi bətə fə? Mba ni babuayifo tsya eeyifo nkoo. ³⁴ Nya lə betidi ba ni mba leesinkli kəbə kətsyə fə lə nnya kənyɛ hā faadia asa kətəə, beso faala fə batəsə fə? Babuayifo tsya aaba kətə mə bayetsyuə bə lə bətsyə mə nnya lə

kɛnyɛ! ³⁵ Bɔmuu, bela mi balo lə biyifo mə kasɛɛ. Beba asa bitə mə, nya biambe kusu biə besinkliko kulesa bəbə bətsyə lə nnya kɛnyɛ kokooko. Lə biyifo nkoo, biunyə kayofofo kplɛ lə nnya disi. Nya bookpo mi bə Onanto wə ni Onanto Fanlofanlo eto bebi. Itsyise Onanto kpe kafoɛkpe itə mba lənnnyə kasɛɛ kətsyə lekpo ku mba nkpe disiale kulaa tsya. ³⁶ Biyifo mba lənyə asa kaminsə fe kase mi Anto Onanto lənyə kaminsə.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Ɔyimitsyuə Dikpi Bolo Ɖsuə.

³⁷ “Biankponko betidi bamba akpo lə Onanto tsya lə ɔyɛ mi lekpo bokponko. Bianlo betidi dikpi, lə Onanto tsya lə ɔyɛ mi dikpi bolo, bifi asa bətsyɛ betidi lə Onanto tsya lə ufi ɔtsyɛ mi. ³⁸ Ele bə bitə betidi asa bə lə Onanto tsya lə utə mi asa. Lə sitintii, Onanto ebuyisə mi kenwu keyi kaba kakpo ɛyɛ lə wə lefonə eso. Kase faaklá asa yeyi kaba kakpo kətə utidii, nko eto okle ke Onanto looklá utə fə nɛ.”

³⁹ Mfó nya Yesu letɛyi mə lekpa nkə, “Unəmba anyenko wə unəmbatsyuə. Lenni nkoo, mə inuə ba tā ebudu banɔ bedufə lə dibiə kafo. ⁴⁰ Okasebi saa ante kaso wə oteasa. Fɛɛ lefe nə okasebi əmə lelosə asa bokasee, wətsyə fe wə oteasa ke.

⁴¹ “Ntsyə fe fanlɛ dikubi kɛkɛ nə ntəkə fə ɔyimitsyuə lə dinəmi bobɛ fe fannlɛ dikubi kplɛ nə ntəkə lə fə lele bunyə? ⁴² Ntsyə fe fofo fə ɔyimitsyuə bɔtɛyi fənkə, ‘Lekpakpa, tə lə nləkə dikubi kɛkɛ nə ntəkə fə lə dinəmi’ se dikubi kplɛ ntəkə lə fə kosate eto lele əsuə? Fə, ənəmi ənəmi eto utidi! Ka dikubi kplɛ nə ntəkə fə lə dinəmi

buləkə fε lə ənyə kusu ələkə fə ɔyimitsyuə eto lele kəkε nə ntəkə lə wə lele.

Kuyi Saa Ku Ko Awɔnsa.

⁴³ “Kuyi sεε aannwɔ ebibi bua, nya kuyi bua tsya laannwɔ ebibi sεε. ⁴⁴ Kuyi saa eto ebibi əsuə beefi kətsyə ko lekpo. Banlε koto eto awɔnsa lə kanyi əsuə, nya banlε awɔnsa nya beedi lə otonkpa tsya əsuə. ⁴⁵ Utidi sεε saa, asa sεε laabɔ ketsyi lə wə asayifoyifo əsuə nnya leetsyi lə wə utu kəmiə. Nya utidi bua tsya ləələkə asa bua kate ketsyiko lə wə utu kəmiə. Itsyise asa nnya nkpe lə utidi eto utu kəmiəə, nnya ni lesa nə laabɔ ketsyi lə wə kənyε nε.

Nɔ Yesu Eto Ditiki Lə Aye Lə Ni Ɔsuə.

⁴⁶ “Beso biakpadi mε biə Bonamute, Bonamute, fε bienyifo lə lesa nə maatɛyi mi əsuə? ⁴⁷ Utidi saa wə ləəbə mε ɔflɔ nya wəəbə nkə wəəbə ɔnɔ lesa nə maatɛyi nya weeyifo lə nnya əsuəə, moote mi futsyə eto okle uni. ⁴⁸ Ute fe utidi wə laato diyo nya óba kakplo nya óse ni unyənsə lə aba əsuə fε óto diyo nəmə unyənsə. Se ketu díyi nya káyε mfó káfee, kulesa ménɔyifo diyo nəmə, itsyise dińyə lə kəńyəkɔ sεε. ⁴⁹ Fεε utidi saa wə laanɔ mɔ ditiki nya woenyifo lə ni əsuəə, uyifo fe utidi wə léto diyo nya wánse ni lə kasɔ ka nkpe ale əsuə nya wénku kasɔ fε útsyiko ofatiə əmə bose lə umuə sui. Nyaso lefe nə ketu díyi kába káyε lə diyo nəmə ɔflɔ káfee, léba kenke lékpo lə kasɔ!”

7

Yesu Átsya Romafɔ Eto Bamamanyə Eto Uninə Eto Uyifoyifo.

¹ Se Yesu letɛyi betidi bamfo asa nyamfo kenke olosəə, údu úsu Kapernaum. ² Romafɔ eto omamanyəninə utsyuə ake mfó nya ɔke uyifoyifo wə eto asa óla tinti. Uyifoyifo əmə ánɔ bufi kekkeke, nya ɔke lə ukpə ku menkpə eto nti. ³ Se uninə əmfo lenɔ Yesu eto kɔsɔɔ, ókpe Yudafɔ eto beninə bətsyuə nkə batɛyi wə lə ubə otsya wə uyifoyifo əmə utə wə. ⁴ Bəbə Yesu ɔflɔ nya bále wə lekpa kpa kekkeke bənkə, “Utidi əmfo ənyə utə bə wunsəko wə, ⁵ itsyise woala bo kuse eto betidi. Nya wə kosate léto bo katsyako útə bo.” ⁶ Lə nyamfo eso Yesu átaka útəkəko mə.

Yesu ménsitsyonko diyo nəmə fə uninə əmfo lékpe wə bayetsyuə bətsyuə nkə besu batɛyi wə bənkə, “Boanto, mensilə əsuə fə əbə. Itsyise mɔɔ, mənnyə ntə bə lə əbə mɔ diyo. ⁷ Nya mənnyə ntə tsya bə mbə ntsyako fə, nnyə lə fə ənəmi. Nyasoo, fə tɛyi ditiki ete, mɔ uyifoyifo eto əsuə ebumuə ale. ⁸ Mintsya nyifo uninə wə nkpe lə beninə ba nsi nso mə eto əsuəale eto kalɔ. Nya nkpe bamamanyə ba nkpe mə kalɔ. Lə ntɛyi nwə miəkə, ‘Su,’ woesu. Nya lə ntɛyi obamba tsya miə, ‘Bə,’ wəbə. Nya lə ntɛyi mɔ uyifoyifo miə, ‘Yifo mməə,’ woəyifo.”

⁹ Se ótɛyi nkoo, íyifo Yesu yanii. Mfó əmə nya ótsyi ówuninsə ótɛyi sitiditu sia ba dítkəko wə mfó nkə, “Nlɛ mi bɔtɛyi minkə mənnyə tɔ bo-fokano bomfo eto okle lə Israelfɔ nti tɔ kulatsya!”

¹⁰ Mfó əmə nya betidi ba bátsyese mfó dísinkli

bésu oto nya bənyə bə uyifoyifo əmə eto bufi əyuə wə.

Yesu Átakasə Ɔkəsia Utsyuə Eto Ubi Wə Dikpə.

¹¹ Nyamfo eto kamaa, Yesu ésu umə wə baakpo Naim, nya wə bakasebi ku betidi kpə bətsyuə dítəkəko wə básu. ¹² Lefe nə óyo umə əmə eto kabəsiee, ótsyako bətsyuə ba nle keku nya banye banle bəbɔ lə umə əmə. Ɔkəsia eto ubi ɔni kplo eto ɔko ni wə bəntsyi banle bəbɔnko bantɔ kebikəko nɛ. Nya umə eto betidi kpə dítəkəko wə. ¹³ Se Yesu dínyə usio əmfoo, wə asa ále wə kaminsə. Mfó nya ótɛyi wə nkə, “Sinkli aye keku.”

¹⁴ Yesu édufə mə lenti nya útidi ɔko əmə, nya mba ntsyi wə əmə dínyə. Mfó Yesu létɛyi nkə, “Okosobi! Nle fə bətɛyi minkə taka!” ¹⁵ Nya ɔko əmə létaka úsia nya útsyiko etiki budi. Nya Yesu dífi wə ókpe wə ambe lə kɔni.

¹⁶ Íyifo betidi bamfó kenke yanii ku sikpi tinti, nya bátəsə Onanto. Lə nyamfo eso bátɛyi bənkə, “Onanto eto Unyeləkətidi wə nkpe kenye ale tinti əbə údufə bo lenti! Onanto áyifə úbə nkə lə ubə uləkə wə betidi!” ¹⁷ Yesu eto etiki nyamfó esensə éba ékpo lə Yudea eto kasɔ ku lekpa ke nəmfo kenke.

Yohanes Ntufləsətidi Átsyese Batɔnkpe Yesu Ɔflɔ.

¹⁸ Lefe nəmfoo, se Yohanes eto bakasebi létɛyi Yohanes asa nyamfoo, ókpadi inuə lə mə nti, ¹⁹ nya óla mə ótsyese Bonamute Yesu ɔflɔ ku kenye kamfo nkə, “Fə ni utidi wə bə ɔle bubə lee, lee buńyə bukabe utidi bamba kusu?”

²⁰ Nyaso se bəbə Yesu ɔflɔɔ, bateyi wə bənkə, “Ntufləsətidi Yohanes ni nwə lékpə bo nkə bubə bɔtɔ fə nkə, ‘Fə ni utidi wə bə ɔlɛ bubə lee, lee buńyə bukabe utidi bamba kusu?’ ”

²¹ Lə lefe nəmfó əsuə, Yesu átsya betidi kpə bufi nya óla awɔnɔ bua, nya útə bənəmba kpə dínyə asa. ²² Mfoti əmə nya útə mbuayɛ óteyi Yohanes eto batɔnkpe nkə, “Bisinkli bisu bəteyi Yohanes asa nnya bínyə ku nnya bɛnɔ banlɛ bɔteyi bənkə bənəmba lɛ bunyə, mba léba bankpoo kasɔ lɛ bɔyɛ kafe, mba nlɛ bufisia bufi eto əsuə lɛ bokpa, batoti lɛ asa bɔnɔ, bəkpənkpə lɛ botaka kəbə nkpə, nya maateyi bakombo Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmə. ²³ Disuəyua itə utidi wə dímənnə kabua lə mɛ əsuə.”

²⁴ Se Yohanes eto batɔnkpe dídu eto kamaa, Yesu étsyiko etiki budi ketsyiko lə Yohanes əsuə kate betidi bamfó nkə, “Lə lefe nə bəbɔ bisu kaka Yohanes nkpe lə mfiminti mfóo, be ni lesa nə bibu biə biusu binyə? Utidi wə nte fe lefanto nə ufiebi nlɛ bɔsɔ ketinkəsə lee? ²⁵ Be tutuutu ni lesa nə bísu kabekɔ? Lee Utidi wə nkpe awu nnya laanɔ bobɛ? Betidi ba laakpe awu nnya lefo koya nya beedi nkpəə, mə kakɛnkɔ ni bakankplɛ eto ayo. ²⁶ Bəteyi mɛ lesa nə bísu kabekɔ! Onanto eto unyeləkətidi utsyuə bísu kabekɔ? Lə sitintii, nlɛ mi bɔteyi minkə oso Onanto eto unyeləkətidi. ²⁷ Itsyise Yohanes əsuə eto etiki nya Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue ləteyi ni nkə,

‘Mootsyese mɔ ɔtɔnkpe ntɔnsə fə bubə, nya wɔɔtɔ ɔlɔ kusu utsyə utə fə bubə.’ ”

28 Yesu esi óteyi mā nkə, “Yohanes so utidi saa wə bale lə kawunsiə kamfo. Fɛɛ utidi wə ni ɔkɛkɛ kulaa tsya lə Onanto eto sekakedikɔ, so Yohanes.”

29 Ɛtɔnsə, betidi bamə kenke áno Yohanes eto Ditiki Sɛɛ nə údi nya titlu mā ku mba laafo umənkɔ tsya áfo lesa nə Onanto nlɛ bɔbɛbɛ ketsyiko mā ɔflɔɔ, ku mā ketu kenke nya Yohanes dífləsə mā ntu. 30 Fɛɛ Farisifo ku afi eto bateasa kplɛ áni lesa nə ni Onanto eto ketsyue itə mā nya bántɔnɔ bə Yohanes fləsə mā ntu.

31 Yesu ɛsukosə wə etiki sɛtɔ nya óteyi mā nkə, “Mɔmɔɔ, be ele bə mfi mi mmi eto betidi nkatesə ko kɛɛ? Ntsyə bente kɛɛ? 32 Bete fe bekpefi kɛkɛ ba laakpe kɔyɛ lə obia. Mə bətsyuə lɛ kudu bokpɔ katɛyi mā bətsyuə bə, ‘Búsə kusiəkpakpa eto əsə bútə mi, fɛɛ bíenwui kewui! Búsə keku eto əsə bútə mi, tsya bíenwi nku.’

33 Ntufləsətidi Yohanes əbə, nya ókle kɛnyɛ, nya wənnə ntə saa tsya, fɛɛ bɛlɛ bɔtɛyi biə, ‘Lɛwɔnɔ bua si wə lə əsuə.’ 34 Nya Utidi Eto Ubi tsya díbə nya wəə, údi únə. Nya bɛnlɛ bɔtɛyi biənkə, ‘Bebe udikpu ku utənə əmfoo! Uyifo mba laafo umənkɔ ku babuayifo eto ɔyɛtsyuə!’ 35 Fɛɛ betidi ba kenke lətəkəkɔ Onanto eto kobe kamaa, balɛ buləkə kate lə mā eyifosa əsuə bə nnya ni kobe tinti nɛ.”

Yesu Ɛsu Simon Eto Diyo.

36 Farisinyə utsyuə ákpadi Yesu nkə ubə udi lesa lə wə diyo. Nya se Yesu dísu mfóo, úsiə kasɔ lə ɔpunu ɔflɔ nkə lə udi lesa. 37 Usio wə dísiə nkpə bua utsyuə akɛ lə umə əmə. Nyaso se óno

nkə Yesu əbə Farisinyə əmə eto diyo lesakedikoo, úfi nnuəbi bo laanyi fififi bo nkpe læ dituntu nə laano bobə əsuə úsuko mfó. ³⁸ Úsu únyə læ Yesu oflo nya úwi binəntu okpo wə læ akpa. Nya usio əmə dífi wə disí eto səwəni ósi binəntu bia lékpo læ Yesu eto akpa mfoo, nya ókəbe wə akpa onlə bəfiə ku lelabi. Nya úfi nnuəbi bomə ókpo læ Yesu eto akpa tsya.

³⁹ Se Farisinyə wə lékpadi Yesu dínyə nyamfoo, úbu disí óteyi nkə, “Lə utidi əmfo ete ni Onanto eto Unyeləkətidi tintii, eni ele bə ote usio wə eto okle díbə onlə wə butidi mfo, eni óte nkpe bua bo tsya unsi!”

⁴⁰ Nya Yesu ləteyi wə nkə, “Simon, nkpe lesatsyuə nə minla miə mateyi fə.”

Nya Simon ləteyi nkə, “Oteasa, teyi mə.”

⁴¹ Yesu ətsyə kaso óteyi Simon nkə, “Utidi utsyuə ákə mfo wə díkaba atabi ukətə betidi, nya betidi inuə bətsyuə dísiə wə kayo. Oni dísiə wə sika eto atabi akpi alofa ano. Nnya unuəfə dísiə wə atabi akpi fosi ano. ⁴² Se kulesa dímətsyə mə boofə kayo kamə esoo, úfi kayo kamə kenke ótsyē mə. Nya betidi inuə bamfo eto ntii, owoe fafo fanə fə woola otabinyə əmfo oso?”

⁴³ Nya Simon ləteyi wə nkə, “Mfo nno miə utidi wə úfi kayo ka nso utu ótsyē.”

Mfó nya Yesu ləteyi wə nkə, “Áteyi eləkə.”

⁴⁴ Yesu étsyi əwuninsə óbe usio əmə nya óteyi Simon nkə, “Alə usio əmfo bunyə? Se mímbə fə ofloo, əməntə mə ntu fə mflə akpa. Fəə usio əmfo éfi wə binəntu úflə mə akpa, nya úfi wə disí eto səwəni ósi nnya. ⁴⁵ Ámamfo mə ku disuəyuə

abuta me ale. Fεε idu la lefe na mimbə mfo, wóanyε tɔ mɔ akpa bɔle kafio. ⁴⁶ Fəə, əməntə me nnuəbi saa fə mfi nkpo la disi. Fεε wə éfi nnuəbi bo laanyi fififi ókpo me la akpa. ⁴⁷ Nyaso nle fə bɔtɛyi minkə, lelabi na úləkə óte me esoo, ófo abua kpə nya úyifo kenke eto bufikatsyε. Nya utidi wə díyifo abua səkε béfi bátsyε wə, nko ke wə lelabi tsya lefe nε.” ⁴⁸ Mfó nya Yesu létɛyi usio əmə nkə, “Befi fə abua batsyε fə.”

⁴⁹ Se betidi ba tsya dísiə la kedikɔ mfo lenɔ Yesu eto asa nnya ótɛyii, batɔ mə əsuə bənkə, “Owoe ni nwə mfo wə laafo betidi eto abua kulaa tsya bufi katsyε?”

⁵⁰ Mfó əmə nya Yesu létɛyi usio əmə nkə, “Fə bɔfokanɔ ələkə fə, nyaso du esu la diyuə əsuə.”

8

Besio Ba Dítakəko Yesu.

¹ Nya lefe ditsyuə eto kamaa, Yesu átsyilama nti bomfo úsu kəmə ku mbuto ntsyuə. Nya úkedi Ditiki Sεε nəmə itsyi la Onanto eto sekakedikɔ əsuə. Batɔnkpe lefosi inuə ba úləkə tsya ətəkəko wə. ² Besio ba Yesu létsya bufi akpa akpa ku mba óla awɔnɔ bua úləkə la mə əsuə eto bətsyuə tsya əkətəkəko wə. Nya utsyuə wə lεkε la mə nti ni Maria wə baakpo Magdalanyə nwə əsuə Yesu léla awɔnɔ bua akuanse úləkə. ³ Usio bamba tsya ákε la mə nti mfó wə baakpo bə Yohana nwə eto usə baakpo Kusa wə díyifo keyifo la Oka Herodes eto lekpokakpokɔ nya údi uninə utsyuə wə díkabe mfó. Besio kpə bətsyuə ku nwə baakpo Susana tsya ətəkəko Yesu nya banle mə asa bufi kawunsə ko wə ku wə bakasebi.

*Yesu Áteyi Lekpa Itsyi Lə Nwə Dísa Eyibibi
Étsyuə Ésuə.*

⁴ Betidi kpə éketsyi kəmə ate ate ate kəbə Yesu ɔflo. Nnya lə lefe nə betidi kpə díbə bátsyaa, Yesu áteyi mə lekpa nəmfo nkə,

⁵ “Ɔkuemfo utsyuə ésu nkə wəəsə eyibibi ətsyuə. Nya lefe nə ɔnlɛ eyibibi nyamə busəə, íbə bə ətsyuə álo ekpo lə kusu nya betidi lémankli nya, nya baklobɛ lɛsɛ nnya bamini.

⁶ Étsyuə tsya álo ekpo lə akpankplamboe əsuə. Nya se íkəə, yənyə ntu ku sitə sɛɛ. Nyaso yeylobe nya íkpə. ⁷ Eyibibi nyamə ətsyuə édufə lə biyufa nti. Nya biyufa biamə lébe bíti eyibibi nyamə, nya békle nnya kenke itə íkpə. ⁸ Nya abamba dísu ékpə lə kasɔ sɛɛ əsuə. Nya se íkəə, ɛnwɔ ebibi alofa, alofa.”

Mfó əmə nya Yesu létəyi mə nkə, “Nyaso fəə ke ato nnya laanɔ asa nkpee, tsyue ato lə anɔ!”

Lesə Nə Eso Yesu Lídi Mə Etiki Lə Akpa Ésuə.

⁹ Yesu eto bakasebi átɔ wə lekpa nəmfó eto kasɔ. ¹⁰ Mfó ótəyi mə nkə, “Onanto éfi wə sekakedikɔ eto asakulakula eto kobe útə mi. Fɛɛ betidi bambaa, akpa əsuə bɔɔnɔ nnya itə bə, ‘balɛ bunyə tsyaa, bembunyə.

Nya balɛ bɔnɔ tsyaa, bəmbə kasɔ bɔnɔ.’

Yesu Əlakə Lekpa Lə Nwə Dísa Eyibibi Eto Kasɔ.

¹¹ “Lekpa nə míntəyi eto kasɔ ni bə, eyibibi nyamə ni Onanto eto ditiki. ¹² Nya eyibibi nnya díbə ekpo lə kusu ɔflo te fe betidi ba laanɔ, fɛ Obonsam əbə kələkə ditiki nəmə lə mə akɔəsi. Nya wəətə nkə bembəfo bofo kanɔ bə lə Onanto lə ofo mə buləkə. ¹³ Nya, nnya díbə ékpə lə

akpankplamboe əsuəə, te fe betidi ba leno ditiki nəmə nya báfo ni ku disuəyuə lamfolamfo, fɛɛ díendufə lə mə akɔəsi sitinti. Nyaso baafo kanɔ itə lefe kliminti hā. Nya lə lefe nə botokabe sɛkɛ díbə mə lə əsuəə, bəətə disi. ¹⁴ Eyibibi nya lékpo lə biyufa ntii, te fe betidi ba laano ditiki nəmə, fɛɛ kawunsiə eto bulə ku kə asa eto bəbɛbɛ ku kawunsiə kamfo eto kamini eesensə keti mə, nya yəəntə kusu bə ebibi nyamə be, ɛsɛ lə balɛ nnya. ¹⁵ Nya eyibibi nnya díbə ékpo lə kasɔ sɛɛ əsuəə, te fe betidi ba laano ditiki nəmə nya baafo ni kakpe lə utu kəmiə. Nya baabokosə əsuə kasɔ nya bəənyə kekkele isu ese lə kalosəkɔ itə bə baawɔ ebibi kpə.

Tə Lə Fə Okandɛ Lə Uyənde Utə Betidi.

¹⁶ “Utidi kuutsyuə anto okandɛ kefi asa keti wə nye ufi wə usu okpe lə lesa kalɔ. Bomu weefi wə kətəkə lə wə kətəkəkɔ kaka betidi ba ləəbə mfó luunyə asa wuee. ¹⁷ Lesa saa nə béfi bákula lə kalebe saa, ebɔbɔ lə lekple bənyə. Nya lesa nə ke bėti bákpee, ebɔbɔ lə lekple bənyə.

¹⁸ “Bebe əsuə kukɔnɔ lə etiki nnya biano əsuə. Utidi wə ke asa ntee, buusi bətə wə bawunsə. Nya utidi wə ke kulesa lentee, nnya úbu nkə ite wə tsyaa, bɔɔlɛ nnya bafɔ wə lə ani.”

Owoe Ni Yesu Eto Ambe Ku Wə Bayimi?

¹⁹ Yesu eto bayimi ku mə ambe əbə wə oflɔ, fɛɛ bamfó kusu bunyə bənyə Yesu itsyi lə sitiditu sia eso. ²⁰ Utidi utsyuə ésu ótɛyi Yesu nkə, “Fə ambe ku fə bayimi nýə lə lekple balɛ fə bəbɛbɛ.”

²¹ Mfó nya Yesu leteyi mæmble nkæ, “Mò ambe ku mò bayimi ni mba laano Onanto eto ditiki nya beeyifo læ ni æsuæ.”

Yesu Éti Ufiebi Kusu.

²² Diyi lónii, Yesu édufæ òklò kafo ku wæ bakasebi. Mfó nya óteyi mæ nkæ, “Bitæ læ boyila ditumbukplæ næmæ busu lekpaake næ nse.” Nyaso bédu bésu. ²³ Se bánýe læ ntu bomæ æsuæ bantòò, Yesu álabæ selabæ. Nya læ lefe næmæ æsuæ, ufiebi étsyiko bòsò kekleke nya ntu dítsyiko bòsò kedufæ læ òklò æmæ kafo itæ bæ bédufæ læ ukpæ ku mænkpæ eto nti. ²⁴ Bakasebi bamæ ésu básanklisæ Yesu nya bátéyi wæ bænka, “Boanto! Boanto! Boæbæ bukpæ!”

Mfó nya Yesu létaka únyæ nya óto òkæe uti ufiebi ku ntu bo nle bonwa kakpanka, nya nyamble díyuæ kenýe nya lesa saa díyuæ kanana. ²⁵ Nya óto bakasebi bamæ nkæ, “Beso bimbæ bofokano?”

Fæe iyifo mæ naa, nya sikpi tsya dímuæ mæ. Nya bátò mæ bætsyuæ bænka, “Ówoe ko ni utidi æmfó? Woedi ufiebi ku lekpo etiki nya yetsyue wæ koto!”

Yesu Ála Awòno Bua Úlakæ Læ Utidi Utsyuæ Æsuæ.

²⁶ Yesu ku wæ bakasebi áyila bésu bédufæ Gadara eto kasò læ ditumbukplæ eto lekpaake næ nkpiò Galilea eto kasò. ²⁷ Se Yesu læbò læ òklò æmæ æsuæ koo, osani utsyuæ wæ awòno bua nsi læ æsuæ étsyi umæ æmæ úbæ ótsyako wæ. Yófo lefe kpæ se utidi æmfó díkayæ leyaleya katsyilama. Nya wóakatòno nkæ woæsiæ læ díyo enso læ edi nti.

²⁸ Se únyæ Yesuu, ófa nya óto wæ æsuæ ókpo læ

kasɔ lə Yesu eto akɔ. Nya ɔto wə bembembe nkə, “Yesu, Onanto Fanlofanlo eto Ubi! Be nkpe lə bonko ku fə lenti mfo? Nlɛ fə lekpaƙpa, mənə mɛ koto!” ²⁹ Utidi əmfɔ áteyi nyamfo, itsyise Yesu áto ɔkuɛ ókpe lɛwɔnɔ nə nsi lə wə əsuə mfó, nya ɔteyi ni nkə, “Bɔ wə lə əsuə!” Lefe kpə lə lɛwɔnɔ nəmə əsiə utidi əmə lə əsuə, lə bákɛ wə ani ku akpa kulaa tsya bákpe wə lə amanaa, úkəfəsə amana nyamə nya lɛwɔnɔ nəmə díkənə wə kesuko mfiminti. ³⁰ Yesu áto wə nkə, “Ntsyə baakpo fə?”

Mfó nya útə mbuaye nkə, “Mɔ baakpo bə Omantsya.” Ɔteyi nko itsyise awɔnɔ bua kpə dídufə ísiə wə lə əsuə. ³¹ Mfóo, awɔnɔ bua nyamə áɛ Yesu lekpaƙpa yənkə woanla nnya otsyese kaka awɔnɔ bua ləəsiə kənyə kanyi.

³² Mfóo, bakplako kpə ənyə lə kɔtini əsuə békedi. Nya awɔnɔ bua nyamə leɛ Yesu lekpaƙpa bənkə utə lə bedufə lə bakplako bamə əsuə. Nya Yesu díte mə kusu. ³³ Nyaso bábo lə utidi əmə əsuə nya bédufə lə bakplako bamə əsuə. Nya məmblɛ dítsyetsyi báwunini lə kɔtini komə eto kotosi nya bédufə lə ditumbukplɛ nəmə nya bánya bátsylɔ kenke.

³⁴ Lefe nə betidi ba díkabe bakplako bamə dínyə asa nnya díbə mfóo, bétsyetsyi bésu báteyi betidi ba lɛkɛ lə umə ku mbuto bo letsylama mfó kenke. ³⁵ Nya betidi bamə ləbo bésu bə lə besu babe lesa nə díbə. Nya se bésu báyo Yesu ɔfɔɔ, bənyə osani wə əsuə Yesu léla awɔnɔ bua utsyiko nya unsi lə Yesu eto akɔ untəkə ənə wuee nya onkpe awu lə əsuə unsi kpoo. Mfóo, məmblɛ áte sikpi. ³⁶ Betidi ba dínyə

kase asa nyamfó díbèè, áteyi mba mfó kase Yesu létsya utidi wə əsuə awɔnɔ bua dísiə fɛ íkakpa wə. ³⁷ Lə nyamfo esoo, Gadare eto kasɔ eto betidi áteyi Yesu bənkə udu lə mə kasɔ, itsyise sikpi əmuə mə tinti. Nyaso Yesu édufə lə ɔklo údu.

³⁸ Mfó nya utidi wə əsuə Yesu léla awɔnɔ bua úləkə ále Yesu lekpakpa nkə, “Tə kusu lə ntəkəko fə.” Fɛɛ Yesu mántɔnɔ nya óteyi wə nkə,

³⁹ “Sinkli esu oto lə esu ateyi lesa nə Onanto diyifo útə fə.” Lə nyaso utidi əmfó ésu óyɛ lə kəmə ka nkpe mfó úkateyi asa nnya kenke Yesu díyifo útə wə.

Yesu Átsya Yairo Eto Ubisiobi Ku Usio Utsyua Wə Díti Wə.

⁴⁰ Lefe nə Yesu dísinkli úsu óyila ditumbukplɛ nə nkpe mfó, betidi bamfó áfo wə kukɔnɔ, itsyise məmblɛ əsiə bákabe wə kusu. ⁴¹ Mfó nya osani wə baakpo Yairo wə lídi Yudafo eto katsyakɔ eto uninə ɔni əbə óse akonki lə Yesu eto akɔ nya óle wə lekpakpa nkə utəkəko wə lə besu wə diyo, ⁴² itsyise wə ubisiobi ɔni wə díkafo fe alɛ lefosi ənuə, labe ɔle bufi nya okpe lə ukpə ku mənkpə eto nti.

Se Yesu lɛyɛ ɔntɔɔ, betidi kpə ətəkəko wə báma wə bákpe. ⁴³ Nya lə betidi bamfó ntii, usio wə kɔtɔ díkakpo itə lefosi alɛ ənuə sɔ̃ɔ tsya akɛ mə lenti. Usio əmfɔ ábiasə wə atabi kenke nkə lə otsya wə bufi bomə, fɛɛ ókplatsya ónɔ. ⁴⁴ Jyɛ buɛɛ lə Yesu eto kama lə betidi nti nya útidi wə awu eto kotosi. Lamfolamfɔ kɔtɔ komə áyɛ wə bokpo.

⁴⁵ Mfó nya Yesu létɔ nkə, “Owoe díti mɛ?”

Fɛɛ kuutsyuə saa mántɔ́ɔ. Mfó nya Petro létɛyi wə nkə, “Boanto, be kase betidi kpə ntəkəko fə nya bama fə bakpe!”

⁴⁶ Tsyaa, Yesu átɛyi nkə, “Nnyi miə utidi utsyuə étidi mɛ, itsyise əsuəale ətsyuə áɔ́ lə mɛ əsuə.”

⁴⁷ Se usio əmə léte nkə wəmbɔfo əsuə bɔ́bɔ́sə esoo, útsyiko butinkə nya óse akonki ókpe disi kasɔ́ lə Yesu eto akɔ́. Mfó nya ótɛyi lesa nə eso útidi Yesu eto awu lə betidi ba kenke eto ənəmi. Nya úləkə ótɛyi lesa nə eso útidi wə awu ku kase bufi bomə leyɛ wə lamfolamfo. ⁴⁸ Lə nyamfo eso Yesu átɛyi wə nkə, “Mɔ́ ubisiobi, fə bofokanɔ́ átsya fə. Su lə diyuə əsuə.”

⁴⁹ Lefenə Yesu nsi ɔ́nlɛ etiki budii, ɔ́tɔ́yɛ ɔ́ni əbə údufə wə dítsyi Yudafo eto katsyakɔ́ eto uninə wə baakpo Yairo ɔ́flɔ́. Nya úbə ótɛyi wə nkə, “Fə ubisiobi əmə ébukpə koko, nyaso yɛ oteasa əmə bulə.”

⁵⁰ Fɛɛ Yesu ánɔ́ ditiki nəmə nya ótɛyi Yairo nkə, “Mante sikpi. Fə fo anɔ́ fə ubi əmə ebəkɛ ale.”

⁵¹ Lə lefe nə bésu bédufə Yairo eto diyo mfóo, wəntə utidi saa kusu nkə udufə diyo kafo enso Petro ku Yohanes ku Yakobo ku ubisiobi əmə eto anto ku ambe hā. ⁵² Nya betidi kpə dínyə mfó banlɛ nku buwi ku kudu lə ubi əmə eso. Mfó nya Yesu létɛyi mə nkə, “Biensiwi keku. Ubi əmə mənkpə. Selabe ete ɔ́nlɛ.” ⁵³ Mfóo, nya məmblɛ dímə wə, itsyise mə yi bənkə úkpə. ⁵⁴ Yesu ákɔ́be wə lə kɔ́ni nya ókpadi wə nkə, “Ubi, taka ənyə!” ⁵⁵ Usiobi əmə ésinkli úbə nkpə nya ótaka únyə lamfolamfo. Nya Yesu létɛyi mə nkə bətə ubisiobi əmə lesatsyuə lə udi. ⁵⁶ Asa nyamfo

kenke éyifo wə antomə yanii, fεε Yesu əkə mə ato nkə banteyi utidi saa lesa nə díbə mfó.

9

Yesu Ákpe Wə Bakasebi Lefosi Inuə Bamə Kɔɔ.

¹ Lə nyamfó eto kamaa, Yesu ákpadí wə bakasebi lefosi inuə bamfó óboko wə akɔ nya útə mə kusu ku əsuəale lə befi bala awɔɔɔ bua kenke ku lə batsya efimbi akpa akpa tsya. ² Nya óla mə ótsyese nkə besu bedi betidi etiki itsyi lə Onanto eto sekakedikɔ əsuə lə batsya befimfi bufi. ³ Fε booduu, Yesu áteyi mə nkə, “Bientsyi kulesa bisuko lə mi esu bɔye əsuə fe uyilele nye fe mba laadia asa eto katobe nye didisa nye atabi. Nya bientsyi akpesa bamba kulaa tsya. ⁴ Diyo nə kee baafó mii, bisia mfó isu ese lefe nə ke biudu lə umə əmə. ⁵ Nya kaka ke bamfo mii, bidu lə umə əmfó lə befle mi akpa eto utembu bekpó mfó. Nyamfo loote Onanto eto kotonənə eto ditsyəbi nə ləbə bubə itə lə umə əmə.” ⁶ Nya bakasebi bamə dídu bésu bátsyilama mbuto bomə kenke nya bédí Onanto eto Ditiki Sεε nəmə, bátsya befimfi kalebe saa tsya.

Oka Herodes Eto Nsusu Lə Yesu Əsuə Ákpe Wə Bulə.

⁷ Se Oka Herodes wə nle seka budi lə Galilea eto kasɔ lenɔ asa nnya kenke nle bubəə, wə nsusu ələ wə itsyise betidi bətsyuə le bətəyi bənkə Ntuflesətidi Yohanes ni nwə disí ótaka utsyi okómə úbə nkpə. ⁸ Nya bətsyuə tsya nle bətəyi bənkə Elia ni nwə disí úsinkli úbə.

Nya bətsyuə tsya nle bəteyi bənkə Onanto eto bənyeləkətidi koko bətsyuə eto ɔni uni wə dísinkli úbə nkpə. ⁹ Mfó nya Oka Herodes ləteyi nkə, “Mɔ dítə kusu miə bala Yohanes eto disí, nyaso owoe uni wə disí úbə ɔnlɛ asa nyamfo buyifo nya maanɔ wə diye mfo?” Nyaso Oka Herodes kábɛɛ kusu ko wɔɔye lə unyə Yesu.

Yesu Ɛtə Betidi Akpi Anɔ Lesa Bédi Bémi.

¹⁰ Se bakasebi bamə dísinkli bəbə bəteyi Yesu lesa saa nə bəyifo. Mfó nya ókpa mə hā óyenko nya bédu bésu umə wə baakpo Betsaida. ¹¹ Se betidi kpə lenɔ nkoo, bətəkəko wə bésu mfó. Yesu tsya áfo mə nya údi mə etiki utsyi lə Onanto eto sekakedikɔ əsuə, nya ótsya mba bufi nle bulə.

¹² Se kale nle boloo, lefosi bakasebi inuə bamə əbə Yesu ɔflo nya bəteyi wə bənkə, “Tə lə betidi bamfo lə bedu lə besu mbuto bo nkpe lə lekpake mfó, lə babɛɛ lesa ku kasonɔko, itsyise mfo eyifo ntenti.”

¹³ Nya Yesu ləteyi mə nkə, “Bitə mə lesatsyuə lə bedi.”

Mfó nya bəteyi wə bənkə, “Didisa nə bɔnlɛ mfo eyifo abolo anɔ ku akpɛ ənuə. Ala fə busu boya lesa boboko betidi kpenkpe bamfo?” ¹⁴ Nya basani bamə eyifo akpi anɔ.

Mfó nya Yesu ləteyi wə bakasebi nkə, “Bitə lə betidi bamə lə bəsiə lə etsyukpa etsyukpa fe betidi awosi anɔ anɔ.” ¹⁵ Nya se bakasebi bamə dítə bəsiə nko, ¹⁶ Yesu éfi abolo anɔ ku akpɛ ənuə nyamə nya óbesə wə ənəmi kato. Ɔsɔ Onanto ani, úbudi nnya nya úfi útə wə bakasebi nkə befi

besiə bətə betidi bamə. ¹⁷ Nya məmble dίδi bέmi nya bakasebi bamə lεsε nnya welεwelε dību nya íyi etsyitsya lefosi ənuə.

Petro Áteyi Nkə Yesu Ni Nwə Onanto Lékpó Ǿhile Utsyá.

¹⁸ Diyi lóni se Yesu mate nle ola botoo, wə bakasebi əbə wə ɔflo. Nya óto mə nkə, “Owoe betidi laateyi bə wə mini?”

¹⁹ Mfó nya bələkə kenyε bátəyi bənkə, “Bətsyuə aateyi bənkə fə ni Ntufləsətidi Yohanes. Betsyuə tsya bə Elia. Nya bətsyuə laateyi bə Onanto eto unyeləkətidi koko eto ɔni wə disi úsinkli úbə nkpə feni.”

²⁰ Mfó nya óto mə nkə, “Nya mimii, owoe biebu biə wə mini?”

Mfó nya Petro dítə mbuayε nkə, “Fə ni Nwə Onanto Lékpó Ǿhile Utsyá.”

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Wə Kanyinyənyə Ku Wə Ukpə Ɔsuə.

²¹ Yesu əkə mə ato kekleke nkə bántəyi utidi saa ditiki nəmfo. ²² Yesu esi óteyi mə nkə, “Ele bə ibə bə mə, Utidi Eto Ubi, nyə kanyi tinti lə beninə ku besumunyə eto beninə ku afi eto bateasa eto ani nya bəɔni mə boolo mə. Fεε lə diyi tsyəfə esuə, Onanto ebotakasə mə utsyiko ɔkəmə mbə nkpə.”

²³ Mfó nya óteyi məmble kenke nkə, “Lə utsyuə ala nkə wəətəkəko məε, ele bə uləkə wə ato ku wə əsuə utsyiko lə wə alasa əsuə nya lə utsyi wə uyikabie utəkəko mə diyi saa. ²⁴ Itsyise utidi saa wə laala nkə waata wə disi eto nkpə, woonyansə

mu. Nya utidi saa wə loonyansə wə nkpə nkə lə utəkəko mɛ, wuunyə nkpə manlo. ²⁵ Nte kutəkə ko utidi luunyə lə únyə kawunsiə ka kenke eto bikə nya ónyansə wə nkpə manlo? ²⁶ Lə mɔ ku mɔ asa nnya maate kenke áɛ utidi utsyuə kofanii, wə tsya ebɔɛ Utidi Eto Ubi kofani lə lefe nə uubə lə wə diyənde ku wə Anto eto diyənde ku batɔnkpe kɛnkɛ kenke eto diyənde əsuə. ²⁷ Nlɛ mi bɔtɛyi sitinti minkə mi bətsyuə ba nkpe mfoo, embukpə isu ese lefe nə bənyə Onanto sekadidi siamə.”

Yesu Eto Ditsyabi Áfloma Lə Kotini Əsuə.

²⁸ Fe Kɔsida kɔni eto kama se Yesu lɛtɛyi nyamfoo, ókpa Petro ku Yohanes ku Yakobo óyenko bésu bábe kɔtini besu ko disinti ola katokɔ. ²⁹ Se ɔnlɛ ola botoo, wə ənəmi eto ditsyabi afloma nya wə awu nnya onkpe léfloma iflubi futututu ɛnlɛ boto lə ənəmi. ³⁰ Lamfolamfoo, betidi inuə bətsyuə əbə bənyə lə wə ɔflo ba ni Moses ku Elia nya banɛ wə etiki budinko. ³¹ Bábɔ ku Onanto eto sekakedikɔ eto diyənde nya bédi etiki ku Yesu itsyi lə kusu ko diyifo Onanto eto lelabi nkə ɔyɛ lə ko əsuə lə ukpə lə Yerusalem. ³² Petro ku wə bətsyuə álabe selabe sio sio sio, tsya básankli bənyə diyənde kplɛ nə əsuə Yesu lɛkɛ ku betidi inuə ba wonko mə dínyə mfó. ³³ Se betidi inuə bamfo nlɛ budu lə Yesu floɔ, Petro átɛyi Yesu nkə, “Bonamute, bo mfo bubə alɛkɛ itə bo tinti! Tə lə boto ebu ətsyə mfo. Lɔni itə fə, lɔni itə Moses, nya lɔni tsya itə Elia.” Nya asa nnya ɔnlɛ bɔtɛyi mfo kenkee, wóante lefe nə ótɛyi nnya tsya.

³⁴ Lefe nà únyà ɔnlɛ etiki budii, lɛtɔntɔ ábɔ díti mə kenke. Nya bakasebi bamə léte sikpi læ lefe nà lɛtɔntɔ nəmfo léba lékpo mə læ əsuə. ³⁵ Mfó əmə bánɔ ɔkɔɛ utsyuə læ lɛtɔntɔ nəmə kafo wə lɛtɛyi nkə, “Nyə nwə mfo ni mə Ubi Wə Bákpo Ɔhile Bətsyə. Bitsyue wə ditiki koto!” ³⁶ Se ditiki eto ɔkɔɛ əmə lélaa, bənyə bənkə Yesu mate ete dínyə mfó. Bakasebi bamə éfi nnya bənyə mfó bákula, bántɛyi utidi saa nnya kulesa læ lefe nəmə.

Yesu Ála Lɛwɔnɔ Bua Utsyiko Lə Osaibi Utsyua Ɔsuə.

³⁷ Se kale dísiə, Yesu ku wə bakasebi itsyə bamə áyifə betsyi kɔtini komə əsuə bəbə kaso. Nya bəbə bétu betidi kpə bətsyua. ³⁸ Mfó əmə nya osani utsyuə léfa ɔtɛyi nkə, “Oteasa! Nlɛ fə lekpa, be mə ubi əmfo! Wə ete ni mə ubi nɛ!” ³⁹ Lɛwɔnɔ bua ditsyua əsiə wə læ əsuə nya diətə woafa bembembe. Diətinkəsə wə kekleke kəmuə wə kaso læ kaso nya waafo afabe nya efu laabɔ wə læ kɛnyɛ. Yeeyifo wə nko kekleke kaklɛ fɛ lɛwɔnɔ nəmə laataka læ wə əsuə. ⁴⁰ Nlɛ fə bakasebi lekpa minkə bala lɛwɔnɔ bua nəmə bətə mɛ, fɛɛ bámfo ni bola.”

⁴¹ Mfó nya Yesu lɛtɛyi mə nkə, “Mi mmi eto betidi, beso biamfo mɛ kanɔ nya bitidi ato mmə? Nte lefe nà eto okle ele bə mfi nkɛ mi læ ɔflɔ isu ese? Nya nte lefe nà sɔ̃̃ ele bə nkpe utu ntə mi fɛ læ ndu mi læ ɔflɔ.” Nya ɔtɛyi osani əmə nkə, “Kpa fə ubi əmə aboko mfo.”

⁴² Kase ubi əmə nlɛ bubə koo, lɛwɔnɔ nəmə ko dísiə wə læ əsuə dímuə wə lɛsɔ læ kasonti nya dítkəsə wə. Mfó nya Yesu díti lɛwɔnɔ nəmə

kusu nya ótsya ubi əmə nya úfi wə útə wə anto.
⁴³ Onanto eto əsuəale kplə nyamfo éyifo betidi bamfó kenke yanii.

Yesu Esi Údi Etiki Itsyi Lə Wə Ukpə Əsuə.

Yesu eto eyifosa kenke édufə mə lə əsuə iyifo mə yanii lə lefe nə Yesu ləteyi wə bakasebi nkə, ⁴⁴ “Bianta lesa nə məəbə mi bətəyi əsuə! Nyamblə ebubə itə itsyi lə Utidi Eto Ubi əsuə, buufi wə bakpe lə betidi eto ani.” ⁴⁵ Fεε wə bakasebi bamə mánnɔ asa nyamfo eto kasɔ. Iyifo lesa nə béfi bákula mə, fεε báte sikpi lə kase boɔtɔ wə lesatsyuə itsyi lə nnya əsuə lə banɔ kasɔ.

Yesu Əlakə Utidi Wə Ni ɔkplənyə Kenke Óte.

⁴⁶ Kənə kətsyuə əbə kédufə lə bakasebi bamə nti itsyi lə futsyuə ni ɔkplənyə onso lə mə nti. ⁴⁷ Nya se Yesu léte mə nsusu esoo, úfi dikpefi ditsyuə úbə únyənsə lə mə ənəmi. ⁴⁸ Mfó nya óteyi mə nkə, “Utidi wə ke loofɔ dikpefi nəmfo lə mə diye əsuəə, ófo mintsya. Nya utidi wə loofɔ mεε, oofɔ utidi wə létsyese mə. Itsyise utidi wə laabokosə əsuə kasɔ kenke lə mi ntii, wə ni utidi wə nso kenke nə.”

Utidi Wə Ke Leenkisi Mii, Únyə Mi Kama.

⁴⁹ Mfó əmə nya Yohanes ləteyi wə nkə, “Bonamute, búnyə utidi ɔni wə nɛ awɔnɔ bua bola kələkə lə fə diye əsuə nya bətəyi wə boənkə úsinkli ɔye, itsyise umbə bo lenti.”

⁵⁰ Mfó nya Yesu ləteyi wə bakasebi bamə nkə, “Bienti wə kusu, bete biənkə únyə mi kama.”

Samaria Eto Betidi Batsyuə Áni Yesu.

⁵¹ Nya se lefe nə ele bæ Onanto kpa Yesu usuko kato nle boyoo, Yesu áse uyi nkə wuusu Yerusalem. ⁵² Ótsyese batónkpe bətsyuə nkə bátɔ bésu umə utsyuə wə nkpe lə Samaria eto kasɔ lə besu bəmuə əsuə bətsyə itə wə bubə. ⁵³ Fɛɛ se umə əmfo eto betidi léte bæ wɔɔyɛ mfo ofe lə ɔtɔ lə Yerusalem esoo, bámfo wə. ⁵⁴ Mfó se bakasebi ba ni Yohanes ku Yakobo dínnyə nko esoo, bátɔ Yesu bənkə, “Bonamute, aala fə bokpadi ute utsyi kato ubə ɔtsylɔsə mə?” ⁵⁵ Mfó nya Yesu lətsyi ówuninsə, úyenki ókpe mə. ⁵⁶ Nya Yesu ku wə bakasebi bamə léfe bésu umə bamba.

Betidi Batsyuə Ála Bə Bəətəkəko Yesu.

⁵⁷ Se banyɛ bantɔɔ, osani utsyuə áteyi Yesu nkə, “Muutəkəko fə nsu kaka ke fantɔ.” ⁵⁸ Mfó əmə nya Yesu ləteyi wə nkə, “Nkpaflɔbɛ kpe əbiə nnya kafo baalabe, nya baklɔbɛ nkpe ayo. Fɛɛ Utidi Eto Ubi əmbə kaka wuuluə wə disɪ.” ⁵⁹ Nya Yesu ləteyi utidi bamba nkə, “Təkəko mɛ.” ⁶⁰ Fɛɛ utidi əmfo nkə, “Bonamute, tə mɛ kusu lə nsu mbikə mə anto fɛ.” ⁶⁰ Mfó əmə nya Yesu ləteyi wə nkə, “Tə mba nsi nkpə fe bekpənkpə lə besu bebikə mə bekpənkpə tsyuə. Nya mii, bisu bikateyi Onanto eto sekakedikɔ eto ditiki nəmə.” ⁶¹ Utidi ɔni tsya nkə, “Bonamute, muutəkəko fə. Fɛɛ tə mɛ kusu lə nsu nkla mə betidi fɛ.”

62 Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Nwə ditsyə keyifo kaso ku dinwuə, fə weesinkli kabe kamaa, mǎnyə utə keyifo kətə Onanto eto sekakedikə.”

10

Yesu Ákpe Betidi Fosi Akuanse Ku Inuə Kɔtə.

1 Lə nyamfo eto kamaa, Bonamute ələkə betidi fosi akuanse ku inuə bamba nya óla mə ótsyese inuə, inuə nkə besu kəmə ku mbuto bo útsyue útsyə nkə lə usu ɔye ofe. 2 Nya óteyi mə nkə, “Bekuənkə bia díkayo buləkə fui, fəe beyifoyifo bamə emfui. Nyaso beɛ ɔkuensate əmə lek-pakpa lə otsyese beyifoyifo lə bəbə bawunsə lə bələkə bekuənkə biamə. 3 Bisu! Nlɛ mi botsyese fe asamubi lə bekiti eto nti. 4 Bientsyi atabitobe nye asatɔtɔ eto katobe nye afokpa, nya biənyə lə kusu bisiasə kuutsyuə saa.

5 “Diyə saa biudufə, bisiasə mə beteyi biənkə, ‘Diyuə itə diyə nəmfo ku ni betidi.’ 6 Nya lə utidi utsyuə wə laala diyuə kpe lə mfóo, bitə lə mi diyuə lə ditəkəko futsyə əmə. Fəe lə kuutsyuə saa əmbə lə mfóo, bidu ku mi diyuə eto kəsə kamə. 7 Bisie lə diyə nə ke bəsɔnɔ. Nya lesa saa nə ke boofi bətə mi, bidi lə binə faa. Itsyise uyifoyifo saa, ənyə itə kayofofə. Biekedu lə diyə ləni bisu lebamba.

8 “Nya umə saa wə báfo mii, bidi lesa saa nə bootə mi. 9 Betsya befimfi ba nkpe lə umə əmə. Nya beteyi umə əmə eto betidi biənkə, ‘Onanto eto sekakedidi ebɔfi mi.’ 10 Fəe lə bisu umə utsyuə nya báni bámfo mii, bidu bisu obia nti lə beteyi biənkə, 11 ‘Mi umə əmfo eto utembu

bo nkpo bo læ akpa kulaa tsyaa, nnyə mu bófle bókpó mi mfo. Fɛɛ bekloma biə Onanto eto sekadidi eto lefe ebɔfi mi!” ¹² Nya nɛ mi bɔtɛyi sitinti kekkele minkə læ diyi nə bookponko betidi lekpo ayoo, Onanto ebunyə Sodom eto umə kulaa tsya kaminsə eso umə əmfo.

Kəmə Kətsyua Mámfo Yesu Eto Ditiki.

¹³ “Mbɔbɔɛ mæətə mi Korasimfɔ! Nya mbɔbɔɛ mæətə mi Betsaidafɔ! Itsyise læ ayanisa nnya mínyifo læ mi nti ete mínyifo læ Tiro ku Sidon eto kəmə bua inii, eni bəsiə læ kasɔ, bəfi afianku báyimi, bédiki ntɔ læ əsuə, nnya léte bənkə báni abua nnya bəyifo!” ¹⁴ Onanto ebunyə Tiro ku Sidon eto kəmə kaminsə eso mi læ Lekpoyi əsuə. ¹⁵ Nya fə Kapernaum eto umə, bubu fanɛ fə babesə fə ku fə betidi kato eso? Bɔotsylɔsə mi, bato mi bakpe læ ute!”

¹⁶ Mfó nya Yesu létɛyi wə bakasebi nkə, “Utidi wə ke lɔɔnɔ mi ditikii, mɔ ditiki ɔnɔ. Nya utidi saa wə leni mii, mɔ óni. Nya utidi saa wə leni mɛ, wote nkə óni Onanto wə létsyese mɛ.”

Betidi Fosi Akuanse Ku Inuə Bamə Ésinkli Bəbə Bésu Yesu ɔflo.

¹⁷ Betidi fosi akuanse ku inuə bamə ésinkli bəbə ku disuəyuə. Nya bəbə bətɛyi wə bənkə, “Bonamute, awɔnɔ bua kulaa tsya étsyue bo ditiki koto se bóla nnya búlækə læ fə diye əsuə.”

¹⁸ Yesu átɛyi mə nkə, “Nnyə Obonsam se ófankli útsyi kato úbə kasɔ fe ofamfa seka. ¹⁹ Bɛnɔ kukɔnɔ! Ntə mi əsuəale bə biofo buńyə læ bawa ku bakpoe əsuə. Ku læ beso olontidi eto əsuəale kenke ani nya kulesa saa embuyifo mi.

²⁰ Fɛɛ yenyifo mi disuəyua bə awɔnɔ bua etsyue mi ditiki ato. Bomu binyə disuəyua bə Onanto áwɔni mi aye ókpe læ wə sekakedikɔ kato.”

Yesu Ɔnyə Disuəyua.

²¹ Lə lefe nəmfo əsuəə, Lɛwɔnɔ Kenkɛ ákpe disuəyua læ Yesu əsuə kenke nya Yesu letɛyi nkə, “Anto, kato ku kasɔ eto Onamute, maasɔ fə ani, itsyise asa nnya féfi fákula bekuente ku babesibe, ələkə nnya áte mba lenni kulesa ku mba nte fe bekpefi. Sitintii, Anto, nko nkpe fə ókɔɛ nɛ.”

²² Nya usi ótɛyi nkə, “Mɔ Anto éfi asa nnya kenke utə mɛ. Kuutsyua saa enyi nwə ni Onanto eto Ubi əmə, enso Onanto mate hã. Nya kuutsyua saa lenyi utidi wə Anto əmə tsya ni, enso wə Ubi ɔni kplo wə mate hã ku betidi ba Ubi əmə díləkə nkə bate Anto əmə tsya.”

²³ Nya Yesu letsyi ówuninsə óbe wə bakasebi bamə nya ótɛyi mə mate buɛɛ nkə, “Ɔsuə yuə mi sitinti bə bɛɛ asa nnya bɛnlɛ bunyə mfo bunyə!
²⁴ Nlɛ mi bɔtɛyi minkə, Onanto eto bənyɛləkətidi kpə ku baka tsya ála bə læ bənyə lesa nə bɛnlɛ bunyə, fɛɛ bənnɔ, nya læ bánno lesa nə bɛnlɛ bɔnɔ, fɛɛ bónno.”

Yesu Átɛyi Mə Samarianyə Wə Diyifo Utidi Utsyua Uni Kafɔɛkpɛ Eto Lekpa.

²⁵ Kofi eto oteasa utsyua əbə nkə woato Yesu obe. Nya ótɔ wə nkə, “Oteasa, be ele bə nyifo fɛ læ nyə nkpe manlo?”

²⁶ Yesu ətə mbuayɛ ótɔ wə nkə, “Be Asawɔniwɔni Kenkɛ eto Kukue letɛyi? Nya ntsyə faano ditiki nəmə kasɔ?”

27 Nya osani əmə dítə mbuayə nkə, “La Bonamute Onanto ku fə utu kenke, ku fə ləwɔnɔ kenke ku fə əsuəale kenke ku fə nsusu kenke tsya, nya laala fə ɔyimitsyuə fe fə əsuə ke.”

28 Mfó nya Yesu lətəyi wə nkə, “Átəyi eləke nko. Yifo nko ete ebunyə nkrə manlo.”

29 Fɛɛ se kɔfi eto oteasa əmə léla lə utə wə əsuə ləbɛ esoo, usi ɔtɔ Yesu nkə, “Owoe ni mɔ ɔyimitsyuə?”

30 Mfó nya Yesu dítə mbuayə nkə, “Lefe ditsyuə nə léfe məə, osani utsyuə étsyi Yerusalem ɔtɔ lə Yeriko nya beyu dímuə wə lə kusu. Báblɛ wə nya bələkə wə bikə kenke lə əsuə nya báyani wə betsyə mfó lə ukpə ku mənkrə eto nti. 31 Íbə bə Onanto eto usumunyə utsyuə əbə ɔlɛ bɔyɛ kafe lə kusu komə mfó. Fɛɛ se únyə utidi əmfo lə kusu ɔflo, ɔyɛ lə lekpake bamba fe údu. 32 Nko kə Lewinyə, utsyuə tsya díbə ɔyɛ mfo ɔnlɛ bofe. Nya se únyə osani əmə, wuntsya áyɛ lə ɔflo bamba ófe údu. 33 Fɛɛ Samarianyə utsyuə wə díbə ɔyɛ lə kusu mfo ɔnlɛ bofe, əbə útu utidi əmə. Nya se únyə wə, wə asa ənə wə kafo. 34 ɔyɛ úsu wə ɔflo nya úfi nnuəbi ku ntə ókpo lə wə afabe nyamə əsuə nya ókle nnya kenke, nya útsyi osani əmə útəkə lə wə ubuki əsuə. Nya úfi wə úsuko bafɔ eto kasonɔkɔ nya ɔlɛ wə ola óbɛ wə. 35 Se kale disíə, úləkə atabi ətsyuə útə nwə laabe bafɔ eto kasonɔkɔ kamə nya ɔtəyi wə nkə, ‘Kale wə ola. Nya lə nsinkli mbə nlɛ bofe mfoo, moofɔ fə lesa nə ke fesi fábiasə lə wə bobɛ əsuə.’”

36 Mfó əmə nya Yesu lətɔ afi eto oteasa əmə nkə, “Nya lə fə nsusu əsuə, betidi itsyə bamfo nti

eto owoe læ fə ɔnyəsə əsuə, ni utidi wə didufə læ bewudifo bamfo eto ani eto ɔyimitsyuə?”

³⁷ Afi eto oteasa əmə ətə mbuayɛ nkə, “Utidi wə dinyə wə kaminsə.” Nya Yesu lætɛyi wə nkə, “Fintsya su læ esu eyifo nko.”

Yesu Ésu Marta Ku Maria ɔflo.

³⁸ Se Yesu ku wə bakasebi læyɛ læ kusu bantə, bésu bedufə kebuto kətsyuə. Usio utsyuə wə baakpo Marta ákpa wə úsuko wə diyo.

³⁹ ɔyimisio utsyuə akɛ Marta wə baakpo Maria. Usio əmfɔ əsiə læ Yesu ɔflo nya ɔnlɛ wə asa nnya ɔnlɛ bote bɔnɔ. ⁴⁰ Diyo bobɛ eto asa nnya dísu ítəkə læ Marta mate əsuə étsyiko wə bulə. Nya úbə ɔtɛyi Yesu nkə, “Bonamute, yenyifo fə kulesa bæ mɔ ɔyimisio áyani diyo bobɛ eto asa buyifo nyamfó kenke utəkə mɛ læ əsuə? Tɛyi wə læ ubə ɔwunsəko mɛ!”

⁴¹ Nya Yesu lætɛyi wə nkə, “O Marta! Be kase fanlɛ əsuə bulə læ asa kpə əsuə. ⁴² Fɛɛ lesa lɔni ete loohiã bæ babɛbɛ. Nya lesa nəmə ni nə Maria díləkə nɛ. Nya bensiembrofo ni læ wə ani.”

11

Yesu Áte Wə Bakasebi Kase Booto Ola.

¹ Diyi lɔnii, Yesu ákɛ læ kalebe kətsyuə ókato ola. Se ólosə, wə bakasebi eto ɔni, əbə wə ɔflo úbə ɔtɛyi wə nkə, “Bonamute, te bo kase buukato ola fɛ kase Yohanes léte wə bakasebi.”

² Mfó nya Yesu lætɛyi mə nkə, “Lə bɛlɛ ola botoo, bɛtɛyi biənkə, ‘Bo Anto, tə læ bakpasə fə diye.

Fə sekadidi læ sibə.
Beyifo læ fə lelabi əsuə

læ kaso mfo fe kase inte kato.

³ Tə bo bo diyi saa eto didisa.

⁴ Nya læ efi bo abua atsyə bo,
fe kase bo tsya leefi katsyə utidi saa wə laata
bo kebu.

Nya məntə læ budufə læ botokabe əsuə
nya le ələkə bo etsyiko læ abua əsuə.’ ”

⁵ Nya Yesu ləteyi wə bakasebi nkə, “Lə ibə bə
mi nti eto utsyuə áyē úsu wə ɔyetsyuə eto diyo ku
ntsyenti úsu óteyi wə nkə, ‘ɔyetsyuə, dia ələmbo
ətsyə ətsyuə ətə mɛ, ⁶ itsyise mɔ ɔyetsyuə ɔni
etsyi kusu ubə ɔsɔnɔ mɛ mɔmɔ. Nya didisa saa
ente muutə wə!’

⁷ “Nya fə ɔyetsyuə əmə ləteyi fə nkə, ‘Məmbə
ələ mɛ! Bonko mɔ bebi ebolabe nya búti siku
læ diyo. Mensi embofo botaka mɔmɔ kəbə kətə
fə kulesa.’ ⁸ Lə íbə bə óteyi nkoo, be ni lesa nə
fuuyifo? Nlɛ mi bɔteyi minkə læ mə seyetsyuə
mate esoo, wəmbotaka. Fɛɛ læ kase fənyə fanlɛ
wə lekprakpa bɔlɛ hã esoo, wootaka utə fə lesa
saa nə fanlɛ bɔbɛbɛ.

⁹ “Bətɔ asa læ befi bətə mi. Bɛbɛbɛ asa læ
binyə. Bɛsɔ siku læ basini mi. ¹⁰ Itsyise utsyuə
saa wə laato asaa, bəətə wə. Nya utsyuə saa
wə laabɛbɛɛ, wəənyə. Nya utsyuə saa wə laaso
sikuu, bɔsini wə.

¹¹ “Nya mimba ni bebiantoməə, biefi owa kətə
læ lɛkpe nə ubi lətɔ mi eto kɛnyɛ? ¹² Nye okpoe
bomu biefi kətə wə læ dikusemfo nə ótɔ eto
kɛnyɛ? ¹³ Mimba ni babuayifo kulaa tsya yi kase
buifi asa sɛɛ bitə mi bebi. Nya ntsyə yuutsyə ku
Boanto wə nkpe kato itə bo? Ntsyə yoofó bubə

bə wəmbufi wə Ləwɔnɔ Kenke utə betidi ba laato wə?”

Betidi Bətsyuə Ɔnə Etiki Itsyi Lə Yesu Ku Beelsebul Eto Ɔsuəale Ɔsuə.

¹⁴ Lefe lɔnii, Yesu ákala ləwɔnɔ bua nə ləndi etiki ketsyiko lə osani utsyuə əsuə. Nyaso se ləwɔnɔ nəmə ləbɔ lə utidi əmə əsuə ko, utidi əmə ɛtsyiko etiki budi. Nyamfo ɛyifo betidi ba dínyə mfó yanii. ¹⁵ Fɛɛ mə bətsyuə átɛyi bənkə, “Awɔnɔ bua kenke eto uninə wə baakpo Beelsebul eto əsuəale əsuə woafɔ nya bola kələkə lə betidi əsuə.” ¹⁶ Nya bətsyuə tsya léla bə baato Yesu babe eso bátɛyi wə bənkə úyifo ayanisa ətsyuə lə uləkə ote nkə Onanto ɔfɔ utsyi.

¹⁷ Fɛɛ Yesu wə ate mə nsusu lə wə əsuə. Nyaso ɔtɛyi mə nkə, “Sekakedikɔ saa sia lema akpa akpa nya mə sɔɔ nle bɔkpo lə bətsyuə əsuə, sekakedikɔ siamfo eboba. Nya diyo nə ke eto betidi ləənyə lə bətsyuə əsuə, diyo nəmə eboba. ¹⁸ Nyaso lə boma kpe lə Obonsam eto sekakedikɔ, ntsyə fɛ wə sekakedikɔ siamə luunyə? Bele bɔtɛyi biənkə maala awɔnɔ bua kələkə ɛyɛ lə Beelsebul eto əsuəale nnya wəətə mɛ eso. ¹⁹ Nya lə Beelsebul əsuə maala məə, bawoe əsuə mba ntəkəko mi laaye kala awɔnɔ bua kələkə lə betidi əsuə? Mi kosate eto mba ntəkəko mi lə buləkə kate nkə bidia baatɛyi. ²⁰ Owo lɔ! Onanto eto əsuəale bomu əsuə maala awɔnɔ bua kələkə. Nyalɛ nyamfo lə buləkə kate mi wuee nkə, Onanto eto sekakedidi ɛbubə sékpe lə mi nti koko.

²¹ “Lə əsuəaletidi utsyuə əmuə əsuə ku wə bemamakə uńyə ɔlɛ wə diyo bosee, te fə bike

bia nte wə embonya. ²² Fεε lə utidi wə nkpe ale nso wə əbə nkə woakpɔ ku wə nya óso wə anii, woale wə bemamakə bia əsuə ufi wə disi utəkə kafo nya woale utidi əmə eto bikə kafo kesia kətə bətsyuə.

²³ “Utidi wə ke ləmbə lə mɔ lekpakee, te fə uńyə lə mε əsuə sitinti. Nya utidi wə ke laankpa asa kətsyε ditsyu ku mε, te fə ɔle nnya busense kewi.

Lεwɔnɔ Bua Eto Businkli Kəbə.

²⁴ “Lə lεwɔnɔ bua ábɔ lə utidi əsuəə, diesu katsyilama nlebe nlebe bo lekoe kabεbe kaka diokε ditsyε ɔnwε. Nya lə díənnnyə kedufəkɔɔ, diatɛyi əsuə nkə, ‘Muusinkli nsu mɔ diyo nə mínsiə kɔ.’ ²⁵ Nyaso diesinkli kesu kabe əkənyə nkə bákpa diyo nəmə kafo kɛnkɛnkε nya lesa saa nte kukɔnɔ. ²⁶ Lə nnya esoo, diabεbe awɔnɔ bua akuanse nnya nkpe disiale enso ni nya bəəbə bə lə bəsiə mfo. Lə kalosəkɔ, utidi əmfo eto nkpe bo woəsiə abia kaso mbo úsiə kɔ kulaa tsya.”

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Utidi Wə Nkpe Le Disuəyua Kosate Ɔsuə.

²⁷ Lefe nə Yesu lətɛyi asa nyamfoo, usio utsyuə wə lεkε lə betidi bamə nti áfa bembembe ótɛyi nkə, “Onanto lə okpo usio wə lélé fə ku nwə dítə fə ləmi fáyimi atsyɔ!”

²⁸ Nya Yesu dítə mbuayε nkə, “Betidi ba laanɔ Onanto eto ditiki nya beeyifo lə ni əsuə, mə bomu ele bə bənyə disuənyuə nε!”

Yesu Áni Nkə Weembuyifo Ayanisa.

²⁹ Nya se betidi bamə ditsyiko bufui lə Yesu əsuəə, úsukosə nya ótɛyi mə nkə, “Bebe kase

mi mmi eto betidi nkpe sibusufo! Ayanisa eto buləkə kate nya baala bə bənyə, fεε bembunyə anyinisa saa enso nya díbə lə Yona əsuə seka. ³⁰ Fe kase Onanto eto unyeləkətidi Yona eto ale díbə itə lə Ninivefɔ əsuəə, nko ke Utidi eto Ubi tsya eto ale luubə fe ditsyəbi itə mmi eto betidi nε. ³¹ Nya lə diyi fεfε eto Lekpoyi əsuəə, Besio eto Oka wə dítsyi ɔnwədikue ebotaka uńyə nya woote mi lenimi lə ləwɔ olo mi dikpi, itsyise ótaka útsyi lə wə kaso ka letso famfamfa úsu nkə lə ɔɔ Oka Salomo eto kobetete eto asa. Fεε nle mi bətəyi minkə utidi wə nso Salomoo, wə ni nwə mfo nε. ³² Ninivefɔ ebotaka bəńyə lə Lekpoyi Fεfε əsuə nya boolo mi mmi eto betidi bamfo dikpi. Itsyise lefe nə Yona letəyi mə Onanto eto ditikii, bátseyi báyuninsə nya báye mə abua buyifo. Fεε nle mi bətəyi sitinti minkə, utidi ɔni utsyuə kpe lə mi nti mfo wə ləmɔ onso Yona kulaa tsya!

Yesu Əlakə Lesa Nə Ləətə Utidi Ləəyənde Óte.

³³ “Utidi kuutsyuə saa anto okandie kefi kakula nye kakpe lə asa kalɔ. Bomu weefi wə kətəkə lə wə kətəkəkɔ kaka betidi ba ləəbə mfó luunyə asa wue. ³⁴ Utidi eto ənəmi eyifo fe okandie itə wə utidi əmə. Lə fə ənəmi ənyə asa kukɔɔɔ, fə utidi əmə kenke tsya, yuutə ənyə asa ekpa kenke. Fεε lə fə ənəmi əmbə kɔɔɔ, te fə fə utidi əmə kenke kpe lə ketuntu əsuə. ³⁵ Nyaso lə abe fə əsuə kukɔɔ bə diyənde nə nkpe fə lə əsuə mamfiani ketuntu. ³⁶ Lə diyənde akpasə fə əsuə kenke nya fə kukalebe saa ləmbə lə ketuntu əsuəə, te fə fə kalebe saa ebunyə lekpasə fe kase

okandɛ ləyɛndɛ nya wə diyɛndɛ laakpo fə lə əsuə seka.”

Yesu Álo Yudafo Eto Batɔnkotɔnko Bama Dikpi.

³⁷ Se Yesu dídi etiki ólosəə, Farisinyə ɔni utsyuə ákpadi wə nkə ubə udi lesa lə wə diyo. Mfó nya úsu úsiə lə kasɔ lə diyo nəmə lə udi lesa. ³⁸ Íyifo Farisinyə əmə buɛ se únyə nkə Yesu məmflə kɔni fe kase mə lekpa lete fɛ útsyiko budi.

³⁹ Nyaso Bonamute Yesu áteyi wə nkə, “Mómɔɔ, mi Farisifo biəflə mi kedikpɛ ku akobe eto kama, fɛɛ lə ɔnukualɛ əsuəə, biyi ku lefomfi ku asa buayifoyifo sɔ̃. ⁴⁰ Bieninə! Inni Onanto əmə ete ni nwə díyifo asa nnya kenke eto kafo ku kama lee ntsyə? ⁴¹ Bifi lesa saa nə nkpe lə mi kakpɛ ku akobe kafo bitə bakombo bə lə mi lesa saa lə ele kɛnkɛnkɛ lə Onanto eto ənəmi.

⁴² “Mbɔbɔɛ məətə mi Farisifo! Biefi mi edisa ku mi nyoma eto bekolenkə ku seko ku afantosi akpa akpa, nnya laanyi fififi eto lekpafofile kətə Onanto. Fɛɛ bɛni asa sɛɛ buyifo lə kɔnukualɛsu əsuə nya biannla Onanto tsya. Nyamfo ni lesa nə ele bə biyifo bəkɔ lə nnya bímfɛ bɛnlɛ buyifo koko, nya yanle bə biləkə ku kuətsyuə bitsyɛ kama.

⁴³ “Mbɔbɔɛ məətə mi Farisifo! Itsyise biala biə biəsɪə lə nsiəkɔ kplɛ bo nso lə ntsyakɔ. Nya biala biə betidi kəsɪəsə mi ku dibu lə obia.

⁴⁴ “Mbɔbɔɛ məətə mi, itsyise bite fe edi nnya mbikə lə kasɔ bəənyə kətsyə lekpo, nya betidi laayɛ lə nnya əsuə kafe itsyise baante nko.”

⁴⁵ Mfó əmə kɔfi eto oteasa ɔni læ mə nti átɛyi wə nkə, “Oteasa, læ atɛyi nyamfo nkoo, áka bontsya.”

⁴⁶ Nya Yesu díta wə mbuayɛ nkə, “Mbɔbɔɛ mətə mi afi eto bateasa tsya. Itsyise bietsyisə betidi bikə bia bembofo butsyi. Nya biemfi nsusu kabe biə biawunsəko mə læ mi butsyi əsuə.

⁴⁷ “Mbɔbɔɛ mətə mi sitinti, itsyise béto edi kukɔɔ bitə Onanto eto bənyeləkətidi. Fɛɛ Onanto eto bənyeləkətidi bamfoo, læ ɔnukualɛ əsuə, mi bana mə lélo mə. ⁴⁸ Nya mi kosatee, bɛtɔɔ læ nyamfo əsuə biə lesa nə mi anto mə díyifo álekɛ. Mə lélo Onanto eto bənyeləkətidi bamə nya mi léto mə edi. ⁴⁹ Nyamfo eso Onanto læ wə kobetete əsuə lɛtɛyi nkə, ‘Mootsyese mə bənyeləkətidi ku batɔnkpe nya boolo mə bətsyuə nya bootəkəko bətsyuə kama.’ ⁵⁰ Nyaso mi mmi eto betidi kenkee, boonə mi koto læ Onanto eto bənyeləkətidi ba kenke bálo idu taa kawunsia eto kasɔ ketsyikokɔ kə. ⁵¹ Idu lefe nə bálo Abel ibə eyo Sakaria wə bálo læ kedikətəkɔ eto leba ku kakɛnkɛkɔ eto nti. Sitinti minlɛ mi bɔtɛyi minkə, Onanto ebunə mi, mmi eto betidi ato læ nyamfo kenke eso!

⁵² “Mbɔbɔɛ mətə mi kɔfi eto bateasa! Itsyise diyo nə kafo kobe nkpee, bíti ni siku bíləkə safui bídunko. Fɛɛ mi kosate áni biə biembudufə læ ni kafo. Nya bieti betidi bamba ba nlɛ bokplatsya bə beedufə læ ni tsya kusu.”

⁵³ Se Yesu dídu læ kaka mfóo, Farisifo ku kɔfi eto bateasa étsyiko bunyənki nya bátɔ wə etiki kpə ku leblofi. ⁵⁴ Nya banlɛ kusu bɔbɛbɛ læ kase bɔɔyɛ bəmuə wə læ wə ditiki əsuə bə ɔtɛyi kabua.

12

Yesu Ɖkə Ato Lə Betidi Eto Ɖnəmi Bobe Keyifo Asa Ɖsuə.

¹ Se betidi akpi akpi bətsyuə díbə bətsya mfóo, itə bə bətsyiko bətsyuə bukə kamanklii, Yesu étsyiko wə bakasebi etiki budi katəyi nkə, “Bebe sinini lə Farisifo eto bidiabidia eto asayifoyifo nnya laayansə betidi əsuə. ² Lesa saa nə betidi díyifo bákula, əbɔbɔ lə lekple utidi saa nyə wuə, nya akulasa saa əbɔbɔ bate. ³ Nyaso lesa saa nə ke bətsyi lə kaka lenaa, diɔbɔ lə lekple banɔ. Nya asa nnya bətsyi lə kawɛ əsuə lə diyo kəmiə, booləkə nnya babe letsya utsyuə saa nɔ.

Bete Onanto Sikpi, Ni Utidi.

⁴ “Bayetsyuə, nɛ mi bətsyi minkə, bianté sikpi betidi ba laafo etidisuə ete bolo nya bensiembofo kulesa buyifo lə nnya kama. ⁵ Utidi wə ele bə bete sikpii, muuləkə wə nte mi. Bete sikpi Onanto wə lə ólo fə ólosəə, nya unsi onkpe əsuəale uufi fə oto okpe lə ditefenku nə lənyə lefe saa kəmiə. Befo mɛ bɛnɔ biə, wə ni utsyuə ele bə bete sikpi nɛ. ⁶ Inni pɛsewa inuə ete baate ntsyue nnɔɔ? Fɛɛ Onanto anta mə kuutsyuə saa əsuə. ⁷ Mi disí eto sɛwɔni kulaa tsya, Onanto yi se leklambi. Nyasoo, biensite sikpi itsyise befo koya beso baklɔbɛ kpə.

Bińya Lə Yesu Eto Kama Kekleke.

⁸ “Nɛ mi bətsyi kasini minkə, utidi wə ke lɔɔtsyi lə betidi eto ənəmi nkə uyifo mɔ olee, Utidi Eto Ubi tsya ebofo wə fe wə ole lə Onanto eto batɔnkpe eto ənəmi. ⁹ Fɛɛ utidi wə lɔɔni mɛ

læ betidi eto ənəmii, Utidi Eto Ubi tsya ebɔni wə læ Onanto eto batɔnkpe kenke eto ənəmi. ¹⁰ Nya utidi saa wə lɔɔtɛyi lesatsyuə uɲyə læ Utidi Eto Ubi əsuə, Onanto ebufi ɔtsyɛ wə. Fɛɛ utidi wə luudi mbusiotiki læ Lɛwɔnɔ Kenkɛ əsuə, Onanto embufi nnya ɔtsyɛ wə kulefe.

¹¹ “Lə ibə bə bakpa mi besuko Yudafo eto katsyakɔ nye baka eto ənəmi bə baakponko mi lekpoɔ, biəntə læ ilə mi læ lesa nə biusu bɛtɛyi əsuə nye kase biɔta mi əsuə disi. ¹² Itsyise Lɛwɔnɔ Kenkɛ ebote mi lesa nə biɔtɛyi læ lefe nəmə ayo.”

Lekpa Itsyi Lə Otabinyə Wə Leeninə Utsyuə Əsuə.

¹³ Utidi utsyuə ákɛ mfo læ betidi nti wə lɛtɛyi Yesu nkə, “Oteasa, tɛyi mə ɔyimi fənkə usie bo anto eto bikə bia utsyə bo læ mfo mə bele.”

¹⁴ Mfó Yesu dítə mbuayɛ nkə, “Osani, owoe dítə mə kusu nkə nsie bikə nye nyifo okponkpo læ mi inuə eto bikə busie əsuə?” ¹⁵ Mfó nya ɔtɛyi məmblɛ nkə, “Bitəkə ənə læ bebe kukɔnɔ læ bikətanta ku kunənkpə saa eto okle əsuə, itsyise utidi eto nkpə sitinti manyɛ læ bikə bia nkpe wə, læ uyifo otabinyə kulaa tsya əsuə.”

¹⁶ Yesu é sukosə ɔtɛyi mə lekpa nəmfo nkə, “Otabinyə utsyuə əsiə læ lefe nə léfe mmə wə lɛkɛ nsɔ kpə bo lɛlɛkɛ bidikə tinti. ¹⁷ Lə nyamfo eso úfi nsusu nkə, ‘Se mənnyə kaka muutsyə mə bidikə biamfoo, be ele bə nyifo?’

¹⁸ “ ‘Lesə nə ele bə nyifo ni bə mooba mə kenwu ka kɔ nya mooto kafɔfɔ ka lɔɔmɔ eso nka kɔ. Mfó muunyə kətsyakɔ itə mə bidikə ku bikə

kenke. ¹⁹ Nya mɔɔtɛyi mɔ əsuə minkə disiekpɛ kpe mɛ. Nkpe asa sɛɛ kpə nnya mɔɔlɔ ntsyə itə alɛ kpə. Muusiə ntsyə ɔnwɛ nya muudi, nnə nya muudi nkpə nyə disuəyuə.’

²⁰ “Fɛɛ Onanto átɛyi wə nkə, ‘Fə utidimumu! Ketsye kamfo hã moofɔ fə nkpə lə fə ani. Nya owoe luudi asa nnya fála fə alɔ ətsyə fə əsuə mfo?’ ”

²¹ Mfó nya Yesu lélosə wə etiki nkə, “Mmə yuutsyə itə betidi ba laabɛɛɛ asa kpə kətsyə əsuə lə kasɔ mfo nya baanlɔ kulesa kətsyə lə Onanto eto nɛ.”

Ka Ase Lə Onanto Ɔsuə.

²² Nya Yesu lɛtɛyi wə bakasebi nkə, “Nyaso nɛ mi bɔtɛyi minkə biankpɔnko əsuə lə lesa nə biudi bisia nkpə nye lesa nə biɔɛ əsuə. ²³ Nkpə afo koya boso didisa, nya etidisuə tsya afo koya eso lesa nə bɔɔɛ lə əsuə ²⁴ Bɛɛ ənəmi bebe baklɔɛ ba laamfó ɔkɔɛ nya bəəmfəsə nye bələkə bidikə lə ɔkue tsya. Bəmbə kenwu nye bikə kətsyəkɔ. Fɛɛ Onanto ətə mə didisa! Nya mimba lefo koya benso baklɔɛ nkpə! ²⁵ Nya mi utsyuə ebofo nkpə busia diyi lɔni kplo kasonsə alɛ nnya ele bə usiə ɛyɛ lə wə lekplatsya əsuə? ²⁶ Nya lə biembofo kulesa buyifo lə asa kɛkɛ nyamfo əsuə, beso bia bakplatsya kele əsuə lə asa bamba tsya əsuə?

²⁷ “Bibu bebe kase dituwiniimi ləəmə kanɔ bobee. Kaanta olokotutu nya keendi kafia kefi keti əsuə. Fɛɛ nɛ mi bɔtɛyi minkə Oka Salomo kulaa tsya lə wə kɔlɔkɔ eto diyənde əsuə, mánno bobee fe dituwiniimi nə ləəmə mfó. ²⁸ Lə Onanto lətə sefa kɔlɔkɔ komfo eto oklee, sefa

sia læányə mmi ete nya læ kəsiəsə ete baala se kato kakpé læ ditefenku kəmiəə, ntsyə yuubə bæ Onanto əmfo kə embutə mi alesa nnya læmboso sefa eto ale nyamə? Be dítə eso mi bofokanɔ læmbə ale mmə? ²⁹ Nyaso biantə sikpi læ bəsəsə ənəmi bikatɔ biənkə be biudi nye be biunə. ³⁰ Itsyise betidi ba dímamfo Onanto bánɔɔ, mə ni mba leefi mə ənəmi kətəkə læ asa nyamfo əsuə nɛ. Mi Anto yi nkə asa nyamfo kenke afe itə mi. ³¹ Bomu bikebu disi ketsyiko læ Onanto eto sekakedikɔ əsuə nya uufi nyamfo kenke utə mi.

Bifi Mi Kusubebe Bitəkə Lə Onanto Eto Sekakedikɔ Eto Asa Əsuə.

³² “Mi ditsyukpa kəkə nə ntəkəko mə, biantə sikpi. Itsyise iyifo Onanto eto lelabi bæ utə mi kəsiəkɔ læ wə sekakedikɔ. ³³ Bifi mi bikə bia nte mi bisu betə læ bifi atabi nyamə bitə bakombo. Lə bəbɛbɛ otabitobe wə læəmbobia bitsyə əsuə læ Onanto eto. Mfóo, nya mi bikə bia lefo koya luutsyə kpoo nya biembolo kulefe. Itsyise uyu saa əmbofo budufə mfo nya balɛ lembobiasə mi. ³⁴ Itsyise kaka fə bikə bia lefo koya ntee, mfo mi ketu tsya luusiə nɛ.

Yesu Áteyi Wə Bakasebi Nkə, Bəmuə Əsuə Bətsyə.

³⁵ “Bimua əsuə bitsyə itə lesa nə ke luubə, læ mi kakandɛ læ kəkənyə. Nya biəntə læ mi okandɛ læ ɔni. ³⁶ Bimua əsuə biányə fe kase beyifoyifo læányə kəsəkə mə Onamute wə luutsyi kusia kakpakɔ ubə. Lə ubə ɔɔo sikuu, læ basini bətə wə lamfolamfo. ³⁷ Beyifoyifo ba Onamute luubə unyə nkə bənyə balɛ bose itə

wə bubəə, ebunyə disuəyuə tinti! Nlɛ mi bɔtɛyi minkə, wɔɔwuninsə kafia lə lɛmɔkɔsi ɔtsyimi, nya wuutə nkə bəsiə lə wə kedikɔ, nya wə kosate luutə mə lesa bedi. ³⁸ Lə ibə bə ntsyenti nye kolensiənto kplɛ úbə nya únyə mə se bəńyə bensəkə wə bubəə, nte disuəyuə nə eto okle wookpe mə! ³⁹ Mɔmɔɔ, betɛ biə lə oyosate ebote lefe nə uyu luubə uyu wəə, eni wəmbutə wə kusu nkə oba udufə wə diyo. ⁴⁰ Nyaso nko ele bə itsyə mi tsya bə bińyə bikabe kusu nɛ, itsyise mɔ, Utidi Eto Ubi, ebubə udufə lə lefe nə bennlɛ wə kusu bobɛ.”

Uyifoyifo Wə Leetsyue Koto Ku Nwə Leentsyue Koto.

⁴¹ Mfó əmə nya Petro lɛtɔ Yesu nkə, “Bonamute, bo fanlɛ lekpa nəmfo bɔtɛyi kətə, lee dińyə itə utidi saa?”

⁴² Nya Yesu ditə mbuayɛ nkə, “Uyifoyifo ni nwə ntəkə ənə nya weeyifo keyifo lə ɔnukualɛ eto kusu əsuə, wə ni nwə wə Onamute leefi kətsyə lə wə beyifoyifo fɛfɛ eto kɛnyɛ nɛ. Nya wə ni futsyə luutə wə beyifoyifo fɛfɛ mə didisa lə lefe sɛɛ əsuə nɛ. ⁴³ Bebe, lə uyifoyifo əmə afo nya woeyifo ke kukɔnɔ fɛ wə Onamute díbəə, wuunyə disuəyuə tinti lə uyifoyifo əmə əsuə! ⁴⁴ Sitintii, nlɛ mi bɔtɛyi minkə wə Onamute əmfó ebufi uyifoyifo əmə utsyə lə wə bikə kenke eto kɛnyɛ.

⁴⁵ “Fɛɛ lə uyifoyifo əmə átɛyi nkə, ‘Mɔ Onamute ésu kusu wəəmbubə mlə,’ nyaso útsyiko budi kənə kəkpə ntə nya woablɛ beyifoyifo fɛfɛ ba ni basani ku besio kenke ku disialeɛ, ⁴⁶ wə Onamute ebubə lə lefe nə wə uyifoyifo lenyi, ɔnnlɛ kusu bobɛ. Mfó Onamute əmə ebunə wə

koto kekleke ko dinyə itə mba ditidi ato bamfó eto okle.

⁴⁷ “Uyifoyifo wə nyi lesa nə wə Onamute laala nkə uyifo utə wə fə woani ni buyifo se woanla nkə woeyifo lə nnya əsuə esoo, ablɛ hã buukablɛ wə nya luutə ofo afabe lə wə əsuə. ⁴⁸ Fɛɛ uyifoyifo wə lennyi lesa nə wə Onamute laala nkə uyifo fɛ uyifo lesa nə dinyə itə kotonənə, sɛkɛ ete boonə wə koto. Utidi saa wə bətə asa kpə, nko ke ele bə uyifo asa kpə nɛ. Nyaso utidi saa wə bətə asa kpə isi ensoo, nko ke ele bə uyifo keyifo isi eso nɛ.

Betidi Eto Nti Ebusənsə Lə Yesu Eso.

⁴⁹ “Mfi Onanto eto kotonənə ko nte fe ute seka mboko kawunsiə. Nya nla sitinti minkə eni utsyiko buńyə koko. ⁵⁰ Ntufləsəfləsə eto bulə kplɛ butsyuə kpe ele bə mfo fe kase ketu leetsyi utidi kedunko. Nya membunyə lewɔnɔ nsiə isu ese lefe nə bulə bomfó díbə bófe. ⁵¹ Bíbu biə mbə kawunsiə miə mətə mi diyuə? Owo lo! Inni diyuəsə, bomu nti busənsə eso. ⁵² Nya idu mɔmɔ ɛntɔ, ayo nnya fe kaka betidi ɛnɔ nkpee, boosensə lə bətsyuə əsuə. Inuə ebotaka bəńyə lə itsyə əsuə nya itsyə lootaka bəńyə lə inuə əsuə. ⁵³ Ubianto ebotaka uńyə lə wə bebisaibi əsuə, nya bebisaibi lootaka bəńyə lə mə anto əsuə. Ambemə ebotaka bəńyə lə mə bebisiobi əsuə, nya bebisiobi tsya lootaka bəńyə lə mə ambemə əsuə. Nya bəsəambe mə lootaka bəńyə lə mə bebisaibi eto bəsiə əsuə, nya bebi eto bəsiə lootaka bəńyə lə mə bəsəambemə əsuə.”

Yesu Ɛkə Betidi Ba Údinko Etiki Ato.

⁵⁴ Yesu áteyi betidi bamfó tsya nkə, “Lə binyə biə ləsomiloku ana ditsyi kofe eto diyo kedufəko lə difule lələ bubəə, biateyi mfó əmə biə ɔsomi ebubə ɔni. Nya yəəbə kətə nko. ⁵⁵ Nya lə binyə biə ufiebi lə bɔsɔ ketsyi ɔnwɛdukuə eti ɔnlɛ bubəə, biateyi biə utefofo nye diwi ɛbɔkɛ. Nya yəəbə kətə nko. ⁵⁶ Ɔnəmi, ənəmi eto betidi, lə binyə kato ku kasɔ eto ditsyəbii, biate lefe nə ɛnlɛ bote, besɔ bɛnnlɛ mɔmɔ eto lefe kasɔ bɔnɔ kələkə kate?”

Yesu Áte Nkə Balɔ Betidi Inuə Eto Nti Bətsyá.

⁵⁷ “Besɔ biamfo budufə lə asa kəmiə kabe lɛsɛ nə ele bə biyifo? ⁵⁸ Lə utidi utsyuə ákpadi fə etiki lə lekpokakpokɔ nkə fonko wə ákɛ etiki ətsyuəə, yɛ lə kusu saa əsuə lə alɔ etiki nyamə ətsyə fɛ lə bidufə lekpokakpokɔ. Leni nkoo, wuufi fə utə bakpronkpo nya mba ləəmuə betidi luufi fə bato bakpe lə diyo. ⁵⁹ Nya nlɛ fə butə bote minkə ɛbɔkɛ mfó isu ese lefe nə fafó fə kotonənə eto kayo kenke falosə.”

13

Lə Biantsyi Akɔəsi Bɛwuninsəə, Bionya.

¹ Lə lefe nəmfóo, betidi bətsyuə ákɛ mfó ba lɛteyi Yesu kase Pilato lélo Galileafɔ bətsyuə lə lefe nə bəkətə Onanto kedi. ² Mfó nya Yesu lɛtɔ mə nkə, “Bibu biənkə se bálo Galileafɔ bamfo nko esoo, mə abua nnya bəyifo amɔ eso Galileafɔ fɛfɛ kenke? ³ Owo lo! Inni nko ini kon! Fɛɛ nnya mɪnteyi mi ni bə, lə bianyɛ mi asa bua buyifoo, nko ke mi tsya luubə bikpə nɛ. ⁴ Nya betidi lefosi mflamfla ba Siloa eto diyo kplɛ nəmə

léba lékpo mə lə əsuə bəkpəə, bibu biə lə nyamfo eso beyifo babuatidi banso mba nsi lə Yerusalem mfó kenke? ⁵ Owo lo! Inni nko ini kon! Nlɛ mi bɔtɛyi minkə lə bientsyi mi akɔəsi bɛwuninsə, nko ke mimblɛ kenke luubə bikpə fe mə ke nɛ.”

Yesu Átɛyi Lekpa Itsyi Lə Kudiyi Ko Laannwɔ Ɛsuə.

⁶ Mfó nya Yesu lɛtɛyi mə lekpa nɛmfɔ nkə, “Lefe ditsyuə nə lefe mə, osani utsyuə ákɛ mfó wə lɛkɛ kudiyi kutsyuə lə wə ɔkue. Úsu nkə lə usu ɔbɛbɛ kuyi komə eto ebibi, fɛɛ wənnɔyɛ ku ətsyuə. ⁷ Mfó əmə ɔtɛyi nwə laabe wə ɔkue əmə nkə, ‘Bebe! Alɛ ətsyɛ ni nyamfo nɛ se məəbə mfo kəbə kabɛbɛ kuyi komfo eto ebibi kanɔ nɛ. La ko akpo kaso, itsyise kumbə kutəkə saa itə kaso ka əsuə kuńyɛ mfo.’

⁸ “Fɛɛ nwə laabe ɔkue əmə ətə mbuayɛ nkə, ‘Bonamute, yani ko lə kusi kunyɛ lɛlɛ lɔni kplo lə bobɛ. Muuku ko kalɔ ntsyilama nkpo asa nnya lɔlɛkəsə kaso kamə lə bobɛ. ⁹ Nya lə kofó ebibi kpə bɔnwɔɔ, ɛlɛkɛ. Fɛɛ lə koamfo bɔnwɔ lɛlɛ nə luubə, ebofo ko bola kakpo kaso.’ ”

Kənə Bio Esi Kəbə Itsyi Lə Ɔnwɛditsyɛyi Ɛsuə.

¹⁰ Nya lə Ɔnwɛditsyɛyi lɔni əsuəə, Yesu ákɛ mfó úkate asa lə Yudafo eto katsyakɔ kətsyuə.

¹¹ Nya usio utsyuə tsya ákɛ mfó wə lɛwɔnɔ bua ditsyuə díkəlɛ fe lefosi alɛ mflamfla sɔɔ. Lɛwɔnɔ nɛmə ətə bə usio əmə ənwə úkənə lefe saa eso woamfo bɔtsyɔ kəńyɛ tente. ¹² Se Yesu dínyɛ wəə, ókpadi wə nya ɔtɛyi wə nkə, “Usio, báyankli fə lə fə bufi əsuə!” ¹³ Nya Yesu dífi wə

ani útəkə lə usio əmə əsuə. Lamfolamfo, usio əmə átaka únýə ótsyə nya ótesə Onanto.

14 Nwə laabe Yudafo eto katsyakə kamə ənyə ɔblo tinti lə kase Yesu létsya ufimfi əmə lə Ɔnwéditsyayi əsuə eso. Nyaso óteyi betidi bamfó kenke nkə, “Bokpe eyi akua nnya ele bə bufi buyifo bo nyifo. Nyaso bekpe eyi nyamfo bə lə lesatsyuə lə mii, bibə lə batsya mi, inni lə Ɔnwéditsyayi əsuə!”

15 Mfó əmə nya Bonamute díte wə mbuaye nkə, “Mi, ənəmi ənəmi eto betidi, mii, biələkə bebuki ba leeyifo mi keyifo nye leetsyi mi bikə ketsyiko lə kakue nya biakpa mə kesuko ntu kənəkə lə Ɔnwéditsyayi. 16 Nya məmɔɔ, biənyə Abraham eto ketsyiko eto ubi sionko wə nyə mfo, wə Obonsam dífi kəkuə ókle lefosi alə mflamfla sɔɔ ni nyamfo. Yenyifo lesa nə lələkə bə bələkə wə lə kəkuə lə Ɔnwéditsyayi əsuə?”

17 Etiki nnya Yesu díləkə óteyi mfo ətə bə kofani əmuə wə balo, nya betidi bamba dínyə disuəyuə lə anyinisa nnya kenke ɔnlə buləkə kate eso.

Yesu Éfi Onanto Eto Sekakedikə Ókatesə Ko Diyibibi Nə Nso Bɔfə.

18 Mfó əmə nya Yesu létə mə nkə, “Biyi kase Onanto eto Sekadidi laaye kesensə? Nya be ele bə bufi nnya bokatesə ko? 19 Bebe! Osani utsyuə éfi diyibibi ditsyuə nə nso bɔfə óto lə wə ɔkuə. Se diyibibi nəmə díkəə, díbə lébe léfiani kuyi kplə kutsyuə eto kolomɔ əsuə baklobə díbə báto ayo bakpe.”

Yesu Éfi Onanto Eto Sekakediko Ókatesə Ko Ænyənkisəsa.

²⁰ Yesu esi óteyi mə lekpa bamba nkə, “Be muufi Onanto sekadidi nkatesə ko? ²¹ Usio utsyuə éfi əyənkisəsa úfi ótsyakasə ku nnamfo eto ɔkpe ɔni, nya ófokotisə ówɔ mu isu ese lefe nə əyənkisəsa nyamə léba ídufə læ nnamfo bomə kenke əsuə nya dítə botaka.”

Yesu Áteyi Nkə Nkpə Eto Kesie Mammɔ.

²² Yesu ésu óye læ kəmə ku mbuto kafo nya óte betidi asa læ lefe nə ɔntɔ læ Yerusalem. ²³ Mfó əmə nya utidi utsyuə létɔ wə nkə, “Bonamute, ekpe ini bæ betidi ba luubə bənyə bofo, əmbufui lee ntsyə ini?”

Mfó əmə nya Yesu dítə mbuayɛ nkə, ²⁴ “Bekpe ale læ bɛyɛ læ kesie ka nso bɔfɛ bidufə. Itsyise betidi kpə ebola sitinti bæ baayɛ mfo læ bedufə, fɛɛ bəmbɔfo budufə. ²⁵ Lefe ebubə leyo itə buudufə nya Onamute əmə lootaka uńyə nya wuuti kesie kamə. Nya mimba dibu bińyə læ lekple biu kasɔ siku katɛyi biənkə, ‘Onamute, sini bo!’

“Fɛɛ Onamute əmə ebuləkə kɛnyɛ ɔteyi nkə, ‘Minnyi mi ku kaka bitsyi!’

²⁶ “Nya biɔteyi biənkə, ‘Bo ku fə lídi búnə, nya fáte asa læ bo umə!’

²⁷ “Fɛɛ usi ɔteyi mi nkə, ‘Minnyi mi! Bidu mɛ læ ako mi babuayifotidi.’

²⁸ “Mfo əmə nya nku buwi ku animi bunə lɔkɛ læ lefe nə biunyə Abraham ku Isak ku Yakob Ku Onanto eto bənyɛləkətidi kenke læ Onanto eto sekakediko læ lefe nə Onanto léla mi ɔnlɛ bɔteyi

nkə biendufə mfó. ²⁹ Betidi ebutsyi kofekatokɔ ku diyo kedufəkɔ bəbə. Nya mba ditsyi ɔnwɛ kato ku ɔnwɛ dikuə ebotsya nya boodi bənə lə Onanto eto sekakedikɔ. ³⁰ Nya betidi bətsyuə ba ni bafɛfɛ, mə luubə bedi betutɛ. Nya mba ni betutɛ eto bətsyuə, mə luubə bafiani bafɛfɛ nɛ.”

Yesu Kpe Lelabi Utə Yerusalem.

³¹ Nya lə lefe nəmfo kəmiə, Farisifo bətsyuə əbə Yesu ɔflo nya bətɛyi wə bənkə, “Kɔsɛ lə abɔ mfo edu mɔmɔ mɔmɔ lə esu kalebe bamba, itsyise Oka Herodes ala nkə wə alo fə.”

³² Mfo əmə nya Yesu lɛtɛyi mə nkə, “Bisu bɛtɛyi wə obiasətidi əmfó biənkə mɔ nlɛ bɔtɛyi minkə, ‘Mmi, moola awɔnɔ bua nləkə nya mootsya betidi efimbi, efimbi nya banlɛ isu esɛ kusɛɛ. Nya lə diyi tsyɛfə əsuə, moolosə mɔ keyifo.’ ³³ Nyaso ele bə ndiə ndiə ndiə nyɛ nsu sɛtɔ mmi isu esɛ kusɛɛ ku kəsiəsə. Itsyise yanlɛ bə ibə bə balo Onanto eto unyɛləkətidi ku utsyuə sa lə kalebesa enso lə Yerusalem eto umə kafo.

³⁴ “Yerusalem, Yerusalem! Fə betidi laalo Onanto eto bənyɛləkətidi, nya biakpɔ aba Onanto eto batɔnkpe ba ótsyese mi. Lə lefe kpə əsuəə, nla miə lə nkpa fə betidi ntsyə ditsyu fɛ kase ukusɛsiələ leesensə wə mbamba keti wə bebi, fɛɛ áni. ³⁵ Lə nyamfo esoo, Onanto ebuləkə wə ato utsyiko lə umə əmfɔ. Nya lə ntɛyi mi sitinti minkə, biensiembunyə mɛ bio isu esɛ lefe nə biudi etiki bɛtɛyi biənkə, ‘Atəsə itə nwə luubə lə Boanto Onanto eto diye əsuə!’ ”

14

Yesu Esi Ótsya Osani Utsyuə Lə Ɔnwɛditsyayi.

¹ Lə Ɔnwɛditsyayi ditsyuə əsuəə, Yesu ɛsu Farisifo eto beninə ɔni eto diyo lə kaka bákpadɪ wə bə ubə udi lesa. Nya bətsyuə ake mfo ékeyu kale ola lə wə əsuə kekleke. ² Mfó nya osani utsyuə wə eto ani ku akpa lɛfɔɔ, díbə wə ɔflo. ³ Nya Yesu lɛtɔ kɔfi eto bateasa ku Farisifo bətsyuə nkə, “Bo kɔfi ətə bo kusu nkə batsya utidi lə Ɔnwɛditsyayi əsuə, lee koəntə bo kusu?” ⁴ Fɛɛ bámfo kɛnyɛ bufə katɛyi kulesa. Mfó əmə nya Yesu ləkɔbɛ utidi əmfɔ ókpa wə úsuko kutsyə nya ótsya wə nya útə wə kusu údu.

⁵ Mfó əmə nya ótɛyi mə nkə, “Lə mi utsyuə kpe ubi nye onantsyui nya ófankli údufə lə díbiə ditsyuə kafo lə Ɔnwɛditsyayi, embunə wə ələkə lə Ɔnwɛditsyayi lamfolamfo?” ⁶ Fɛɛ bámfo wə ditiki eto mbuayɛ butə bio.

Yesu Átɛyi Kase Baabokosə Ɔsuə Kasɔ Ku Kase Baafɔ Bafɔ.

⁷ Se Yesu dínyə kase betidi ba bákpadɪ báboko mfó eto bətsyuə nɛ nsiəkɔ kplɛ bota kətə əsuə, ótɛyi mə lekpa ditsyuə nkə, ⁸ “Lə utidi utsyuə ákpadɪ fə nkə bə wə kusiəkakpakɔ, mensu əsiə lə kakplekɔ. Itsyise ətsyuə ókpadɪ utidi wə nkpe dibu onso fə tsya oboko mfó. ⁹ Nya utidi wə lékpadɪ mi inuə ba kenke díbə mfó ótɛyi fə nkə, ‘Tə lə utidi əmfɔ lə ubə usiə mfó.’ Yoohiã bə taka lə esu əsiə lə kaka ləmbə dibu ku kofani. ¹⁰ Bomu lə bákpadɪ fə bakoko kalebe kətsyuə, su əsiə lə kaka lenni kakplekɔ. Nya lə utidi wə lékpadɪ fə əbəə, mfo wɔɔtɛyi fə nkə, ‘Ɔyɛtsyuə, taka lə mfó

læ æbæ æsiæ læ kakplekɔ mfo.' Nya nyamfo ebokpe fæ dibu læ betidi bamba ba bákpadí báboko mfó kenke eto ənəmi. ¹¹ Itsyise utidi saa wæ labesæ əsuæ kato, Onanto ebobokosæ wæ kasɔ. Nya utidi saa wæ laabokosæ əsuæ kasɔ, Onanto ebobesæ wæ kato."

¹² Mfó nya Yesu ləteyi utidi wæ lékpadí wæ nkæ ubæ kedikɔ mfó nkæ, "Læ akpadi betidi fæ bəbæ bedi ləfə diyo, mankpadi fæ bayetsyuə nye fæ bayimi nye fæ betidi nye fæ bayotsya ba ni batabinyə. Itsyise mə tsya ebokpadi fæ nko kə bə, bə læ æbæ edi. Nya læ ibə nko, nyalɛ te fə lesa nə féyifo fətə məə, eto oko banlɛ buləkə kətə fə nɛ.

¹³ Bomu læ alɛ diyi nəmfo eto okle budii, kpadi bakombo ku betidi ba lamfo bɔyɛ kukɔnɔ ku mba lətsyini ku benəmba. ¹⁴ Nyamfo luutə Onanto kpo fə atsyɔ nɛ. Itsyise betidi bamfó əmbofo fə kayo bofo læ nnya kənyɛ kulesa. Onanto ebofo fə nya kayo læ diyi nə əsuæ betidi sɛɛ lootaka betsyi ɔkɔmə bəbæ nkpə."

Bákpadí Betidi Bə Bəbæ Diyisɛɛ Kedikɔ.

¹⁵ Se betidi ba nsi læ kedikɔ mfó eto ɔni lenɔ ditiki nəmfo, ɔteyi Yesu nkæ, "Sitinti, disuəyuə ebokɛ læ betidi ba luubə bedi lesa læ Onanto eto sekakedikɔ!"

¹⁶ Mfó əmə nya Yesu ləteyi wə nkæ, "Lə lefe nə léfe məə, osani utsyuə ákpadi betidi kpə læ wə diyi kplɛ ditsyuə eto lesakedikɔ. ¹⁷ Se lefe léyo bə betsyiko budi kənəə, óla wə beyifoyifo ókpe nkə batəyi wə betidi ba kenke ókla utsyɛ nkə bəbə. Itsyise lesa saa ebɔflɔ!

¹⁸ "Fɛɛ məmblɛ kenke étsyiko taflatsyɛ boto. Utidi tute áteyi uyifoyifo ɔni əmə nkæ, 'Nya kasɔ

kətsyuə nya ele bə nsu mbe kə. Nyaso tɛyi wə fənkə, “Nlɛ wə lekpaɔkpa, məmbofo bubə.” ’

¹⁹ “Obamba tsya nkə, ‘Nnya banantsyui lefosi ba lɔwunsəko mə lə ɔkuɛ. Nya kusu mintɔ miə lə nsu nto mə mbe lə bofo keyifo buyifo. Nyamfo esoo, tɛyi wə fənkə, “Nlɛ wə lekpaɔkpa, məmbofo bubə.” ’

²⁰ “Obamba tsya nkə, ‘Mɔmɔ ete minkpa kusia nɛ, nyaso məmbofo bubə.’

²¹ “Uyifoyifo ɔni əmə esinkli úsu, úsu ɔtɛyi wə Onamute asa nyamfo kenke. Mfó kafa ányi wə Onamute əmə tinti nya ɔtɛyi wə uyifoyifo əmə nkə, ‘Kɔse lə esu ənyə lə esu ku nlebe nlebe kenke lə umə əmə lə akpa bakombo ku betidi ba letsyini ku bənəmba ku mba kenke leba bankpo lə kaso aboko mfo.’

²² “Mfo əmə nya uyifoyifo əmə dísu úyifo nko. Nya úsinkli úbə ɔtɛyi wə Onamute nkə ɔkpadi mə, fɛɛ nsiəkɔ kpə esi bubu bute. ²³ Mfó əmə nya Onamute letɛyi wə nkə, ‘Su lə esu ayɛ lə umə ku mbuto eto esu lə akpe nkɛale lə akpa betidi ba kenke aboko itə lə diyo nəmə kafa kenke lə diyi. ²⁴ Nya nle fə bɔtɛyi kakpasə minkə betidi ba kenke minkpadi miə bəbə lesakedikɔ fɛ báni, mə kuutsyuə saa embutidi mɔ lesa nəmfo kɛnyɛ babe!’ ”

Ebunyə Kanyi Lə Eyifo Okasebi.

²⁵ Lefe ditsyuə se betidi kpə bətsyuə dítəkəko Yesu, ɔtsyi ɔwuninsə nya ɔtɛyi mɛ nkə, ²⁶ “Utidi saa wə luubə mɔ ɔflɔɔ, əmbofo mɔ okasebi budi lə waanla mɛ kaso wə anto ku wə usiə ku bebi ku wə bayimisani ku bayimisiə ku wə kosate eto əsuə kulaa tsya. ²⁷ Utsyuə saa ke dimentsyi wə

uyikabie ɔye mo kayeko utəkəko mee, mənnyə utə bə uyifo mo okasebi.

²⁸ “Lə utidi utsyuə aala nkə woato diyo kple ditsyuə, tute ele bə usiə kaso ubu bikə bia kenke loofe ku mi koya kenke obe lə okpe atabi nya loohiāa, bə wofo diyo nəmə boto kalosə fe utsyə ni kaso. ²⁹ Nya lə weenyifo nyamfo, wəmbofo diyo nəmə boto kalosə, lə ósisə ni kaso kekleke ku abambi fe utsyə kafati kaso boto kulaa tsya. Nya utsyuə saa wə luunyə nii, ebumə wə katəyi nkə, ³⁰ ‘Utidi əmfó étsyiko diyo nəmfo boto kaso, fəe wəmbofo ni boto kalosə.’

³¹ “Lə oka utsyuə átaka ku bamamanyə akpi lefosi nnya usu nkə woakponko oka bamba wə nkpe bamamanyə akpi fosi ənuə, wuusie ubu disi obe kukonɔ lə wə əsuəale nya onkpe ebute bə ofo wə olo əmə bəkpɔnko. ³² Nya lə unyə nkə umbə əsuəale nyamfo eto okle, wootsyese wə batonkpe nya boosu batsya ku oka əmə lə lefe nə batsyoko bətsyuə nya boole wə lekprakpa nkə baye bəkpɔ lə bafiani bayetsyuə bomu, fe lə oka əmfó lə onyi ɔfi kulaa tsya.” ³³ Mfó əmə Yesu lélosə wə etiki nyamə, nya ótəyi mənə nkə, “Nko ini itə mi bə mi kutsyuə əmbofo mo okasebi budi lə woenləkə wə ato utsyiko lə lesa saa əsuə.

Lesə Nə Ləmbə Kutəkə, Buufi Beefi Ni Kato Kakpe.

³⁴ “Mba kpe aləke. Fəe lə kamini kamə alo lə mba bomə əsuə, kusu ku kutsyuə saa ensimbə əsuə bookpe kamini lə mu bio. ³⁵ Yensileke bə befi mu bakpe baləkəsə kaso, nya yanləke itə kuku kulaa tsya. Buwi ele bə bewi mu.

“Nyaso fəə ke ato nnya laano asa kpee, tsyue ato lə ano!”

15

Bənyə Osamu Wə Lénya.

¹ Diyi lonii, mba laafo umənko kpe ku babuatidi bamba əbə Yesu əflo bə baano wə ditiki. ² Mfó nya Farisifo ku afi eto bateasa ditsyiko dinyəfi bokpe ku wə katəyi bənkə, “Utidi əmfo aafə babuatidi nya wə ku mə leedi lesa kulaa tsya!”

³ Nyaso Yesu átəyi mə lekpa nəmfo nkə, ⁴ “Lə utsyuə lə mi nti kpe basamu kolofa, nya ɔni lénya lə mə ntii, be fuuyifo? Eboyani awosi ɔwɔnɔmbə ɔwɔnɔmbə bamfó ətsyə lə kedikɔ mfó, esu kabɛbɛ ɔni wə lénya mfó isu ese lefe nə fənyə wə. ⁵ Nya lə ənyə wəə, ebunyə disuəyuə tinti, nya fuutsyi wə ətəkə lə simuə. ⁶ Nya fuufi wə aboko oto. Nya fookpadi fə bayetsyuə ku mba lə koyotsya nya fɔɔtəyi mə fənkə, ‘Nlɛ disuəyuə bunyə tinti, itsyise nnyə mə osamu wə lénya nyaso binyənko mə disuəyuə!’ ⁷ Nya nlɛ mi bɔtəyi minkə, nko ke disuəyuə tinti lookɛ lə Onanto eto sekakedikɔ lə obuatiɔni ɔni wə hā lətsyi lekɔəsi ɔwuninsə enso disuəyuə nə boonyə lə fe betidi awosi ɔwɔnɔmbə ɔwɔnɔmbə ba dimensihiā bɔtsyi kawuninsə əsuə.

Bənyə Sika Flubia Sia Lénya.

⁸ “Nya lə usio utsyuə kpe sika flubia lefosi nya ónyansə sɔnii, be ele bə uyifo? Wooto okandɛ, okpa wə diyo kafo kenke, ɔbɛbɛ se lə diyo eto akpɔ nnya kenke kukɔnɔ isu ese lefe nə

unyə atabi nyamə. ⁹ Nya læ unyə see, wookpadi wə bətsyuə ku mba nkpe læ koyotsya, nya wooteyi mə nkə, ‘Nlɛ disuəyuə bunyə tinti itsyise nnyə mə atabi nnya lénya nyaso binyə ku mə disuəyuə.’ ¹⁰ Nya nɛ mi bətɛyi sitinti minkə, nko ke Onanto eto batɔnkpe tsya luunyə disuəyuə læ obuatiidi ɔni wə ditsyi lɛkɔɛsi ɔwuninsə eso.”

Ubi Wə Lénya, Ésinkli Úbə Wə Anto Ɔflo.

¹¹ Yesu ésuksə nya ótɛyi mə nkə, “Osani utsyuə ake wə bebisaibi inuə lɛkɛ. ¹² Nya dikpefile lɛtɛyi wə anto nkə, ‘Nto, fi mə kedikɔ ka luutu mə læ fə bikə nti ətə mə məmə məmə.’ Lə nyamfo eso osani əmə éfi wə bikə biamə nya úsie mi læ akpa ənuə útə wə bebi inuə bamə.

¹³ “Nya læ eyi asiani eto kamaa, dikpefile nəmə éfi asa nnya kenke dítu wə óte nya úfi atabi nyamə nya údu úsu kusu famfamfa kaka úsu úsiə údi nkprə bua bua, nya óbiasə wə atabi nyamə kenke. ¹⁴ Údi lesa saa nə dítsyə wə ólosə. Lə nyamfó eto kamaa, kukpense kekleke kutsyuə əbə læ kasɔ kamə kenke nyaso kukpense əbə kúmuə wə nya kulesa ménsibu wə læ udi.

¹⁵ Nyamfo esoo, úfi əsuə úsu ótsyɛ osani utsyuə nya ótɛyi nkə wuukeyifo keyifo saa ka ke eto okle wuutə wə nke uyifo. Nya osani əmə tsya dífi wə ókpe læ kaka wə bakplako nkpe banɛ kota bɔnwɔ læ wə kebuto kətsyuə. ¹⁶ Kukpense esoo, óla nkə eni læ ɔkɛ bakplako eto didisa nə bəətə mə mfó eto ditsyuə læ udi, fɛɛ utidi saa məntə wə ni.

¹⁷ “Lə kalosəkɔɔ, úsinkli údufə læ wə əsuə nya ótɛyi nkə, ‘Betidi ba ni mə anto eto beyifoyifo,

baake lesa kedi kemi kulaa tsya diebu. Nya mo nsi mfo nya kukpense luuba kolo me. ¹⁸ Mootaka nyə nsikli nsu mo anto oflo, la nteyi wa minkə, “Mo Anto, nyifo kabua nya minta Onanto ku fintsyə mimbu. ¹⁹ Mensinyə ntə bə kpadi me fe fə ubi. Bomu fi me fe betidi ba nle keyifo buyifo kətə fə eto ɔni.” ’ ²⁰ Mfó əmə nya ótaka nya úfi wə bikə nya óyifə kusu ɔnto la wə anto oflo.

“Se wə anto dinyə wəə, óte nkə wə ubi uni nkpe fãã ɔnle bubə. Wə ubi eto asa ále wə kaminsə, nya útsyetsyi úsu óbuta wə ku disuəyuə.

²¹ “Mfo nya wə úbi leteyi wə nkə, ‘Mo Anto, nyifo kabua nta Onanto ku fintsyə mbu. Nya mensinyə ntə bə akpadi me fe fə ubi tsya!’

²² “Fəə wə anto ákpadi wə beyifoyifo nya óteyi mə nkə, ‘Bekose! Bifi awu nnya laano bobə bibə bekpe wə. Nya la bifi lesukpe ku afokpa nnya laano bobə tsya bekpe wə la ani ku akpa.

²³ Nyamfo eto kamaa, bisu bimua lenantsyukpo nə nkpe ayinkua la belo ni. Nya bitə la budi bunye disuəyuə. ²⁴ Itsyise mo ubi əmfoo, búfi wə fe nwə díkpə. Fəə úsinkli úbə nkpe. Ónya nya busi búnyə wə.’ Nyamfo eso bətsyiko diyi budi kənyə disuəyuə.

²⁵ “Lə lefe nəmfo kenke əsuəə, wə ubi ninə ésu nkə la usu obe mə kakue. Se utsyi ɔnle bubə nya ibu seke la udufə otoo, óno əsə sənsə ku nwui wuinwui eto koso. ²⁶ Mfo nya ókpadi beyifoyifo eto ɔni la mə nti nya óto wə nkə, ‘Be nle bubə la oto?’

²⁷ “Uyifoyifo əmə ətə mbuaye nkə, ‘Fə ɔyimisani úsinklii úbə oto nya fə anto díte bálo

lenantsyuiƙpɔ nɛ nkpe ayinkua, itsyise usinkli ubɛ fɛ kulesa dímányifo wɛ eso.’

²⁸ “Nyamfo ɛtɛ kafo ányi wɛ ɔyimisani ninɛ ɛmɛ tinti eso óni nkɛ wɛmbudufɛ diyo kulaa tsya. Lɛ nnya eso wɛ anto ábɔ úbɛ wɛ ɔflɔ mfó, nya úbɛ ólɛ wɛ lekprakpa nkɛ udufɛ diyo. ²⁹ Fɛɛ wɛ ubi ɛmɛ ɛsinkli ɔtɛyi wɛ anto ɛmɛ nkɛ, ‘Beso mińyɛ minlɛ keyifo buyifo kɛtɛɛ fɛ alɛ kpɛ ni nyamfo, fɛ fɛ uyifoyifo nya mánńyɛ lɛ fɛ ɛsuɛ kulefe kulefe, nya ɛmɛntɛ mɛ kulesa fɛ ote kulaa tsya, fɛ lɛ nyɛ disuɛyuɛ ku mɔ bayɛtsyuɛ? ³⁰ Fɛɛ se fɛ ubi wɛ lébiasɛ fɛ bikɛ nya úsu útɛkɛko batsyɛtɔ dísinkli úbɛ otoo, álo lenantsyuiƙpɔ nɛ dísiɛ ayinkua ɛtɛ wɛ!’

³¹ “Mfó ɛmɛ nya wɛ anto lɛtɛyi nkɛ, ‘Mɔ ubi, fɛ kpɛ mfo lɛ mɔ ɔflɔ lefe saa nya asa nnya nte mɛ kenke, eyifo fɛ ale. ³² Fɛɛ ɛlɛkɛ bɛ budi diyi bunyɛ disuɛyuɛ, itsyise búfi boɛ iyifo fɛ buƙpɛ fɛ ɔyimi díkpɛ nya úsinkli úbɛ nkpɛ. Iyifo fɛ bonya ónya nya busi búnyɛ wɛ bio.’ ”

16

Nwɛ Laabe Bikɛ Utsyuɛ Wɛ Dímányifo Asa Lɛ Kusu Ɔsuɛ.

¹ Yesu átɛyi wɛ bakasebi nkɛ, “Lefe nɛ léfe mmɛ, otabinyɛ utsyuɛ akɛ mfó wɛ lɛkɛ uyifoyifo ɔni wɛ díkabe wɛ bikɛ. Nya bɛbɛ bátɛyi otabinyɛ ɛmɛ bɛ nwɛ laabe wɛ bikɛ mfó lɛ wɛ atabi bobiasɛ. ² Lɛ nyamfo eso otabinyɛ ɛmɛ ákpadi nwɛ laabe wɛ bikɛ mfo nya ɔtɛyi wɛ nkɛ, ‘Be ni nnya eto okle mínɔ itsyi lɛ fɛ ɛsuɛ mmɛ? Yifo nkunta itsyi lɛ kase fanlɛ mɔ bikɛ

bobe əsuə kenke aboko mε, itsyise ensiembobo mɔ bikə bobe bio tsya.'

³ “Mfó nya uyifoyifo əmə lɛtɛyi wə əsuə nkə, ‘Mɔ Onamute əbə mε bola lə mɔ keyifokɔ. Be muuyifo? Mimbə əsuəale nnya mukeyifo kakuɛnyifo. Nya asa bɔtɔ tsya aalɛ mε kofani.

⁴ Ahaa! Mbote lesa nə muuyifo! Itə bə lə mɔ keyifo ábɔ mε lə ani tsyaa, lə mɔ bayɛtsyua lə bafɔ mε lə mə ayo.’

⁵ “Lə nyamfo esoo, ókpadi betidi ba nsi wə Onamute kayo ɔni, ɔni. Ɔtɔ ututɛ nkə, ‘Kayo kasia fensi mɔ Onamute?’

⁶ “Oyonyə əmə ətə mbuayɛ nkə, ‘Nnuə eto atase nnya lɛmɔ kolofa kɔni.’

“Mfó əmə nya nwə laabe bikə biamə lɛtɛyi wə nkə, ‘Be fə kayo eto kukue mfo. Siə lə kasɔ lə awɔni awosi anɔ fe nnya fensi nɛ.’

⁷ “Nko ke ɔtɔ oyonyə bamba nkə, ‘Ntsyə ni fə ale? Kayo kasia fensi?’

“Oyonyə əmə tsya nkə, ‘Iyifo antabi eto atoku kplɛ kolofa kɔni.’

“Mfo nya nwə laabe bikə əmfo lɛtɛyi wə nkə, ‘Be fə kayo eto kukue mfo. Wɔni awosi mflamfla ətsyə.’

⁸ “Nyamfo esoo, Onamute əmə átɛsə nwə laabe bikə wə dímenyifo asa lə kusu əsuə əmə lə wə kobe ko ótɛ mfo eso. Sitintii, betidi ba ləəsiə lə kawunsiə kamfo eto asa eto kɛnyɛɛ, mə etsyuesa lə mə asayifoyifo əsuə kulaa tsya so mba difi mə etsyuesa bətəkə lə Onanto eto sekadidi əsuə.”

⁹ Mfó nya Yesu dísuksə ótɛyi mə nkə, “Bifi mi kawunsiə eto bikə bɔkɛ bɛwunsə ko betidi. Itə lə béloo, Onanto ebofo fə okpe lə wə kəsiəko.

10 “Utidi wə laale asa nnya ni akεke lə kusu əsuə, wə lofo asa nnya ni akple enso tsya bəle lə kusu əsuə nε. Nya utidi wə laanye lə kusu əsuə keyifo asa nnya ni akεke, wəmbəye lə kusu sεε əsuə uyifo asa nnya ni akple enso tsya. 11 Lə nnya eso lə bianyenko kawunsiə kamfo eto asa lə kusu sεε əsuə, ntsyə yofo bubə bə utidi ebofo mi ɔnɔ bə biɔle asa nnya ni ləwɔnɔ eto ale nnya ni Onanto eto ətəsa ola lə kusu sεε əsuə? 12 Nya lə amanle utidi bamba eto asa nnya nkpe fə lə ɔflo lə kusu sεε əsuə, ntsyə yuubə fε booyani fə kosate eto ale bətə fə?

13 “Uyifoyifo saa embofo banamute inuə busumu. Woola ɔni, ukisi unuəfə. Wuutsyue ɔni koto nya ɔni unuəfə. Embofo Onanto ku atabi bɔkɔ kesumu.”

Yesu Áte Asa Bamba Tsya.

14 Lefe nə Farisifo lenɔ asa nnya Yesu lətəyii, bəmə wə itsyise bála atabi fefe. 15 Mfó nya Yesu lətəyi mə nkə, “Biyifo betidi ba laate əsuə fe betidi sεε lə babamba eto ənəmi. Fεε Onanto yi mi akɔəsi kəfo kenke. Itsyise asa nnya lefo koya lə betidi eto ənəmi, eyifo asinsa lə Onanto eto ənəmi.

16 “Moses eto kɔfi eto kukue ku Onanto eto bənyeləkətidi eto asa nnya bəwɔni bətsyəə, éyifo mə keyifo isu ese Ntuflesətidi Yohanes eto lefe. Nya idu lə lefe nəmfó əsuə, bianɔ se baatəyi dikiti sεε nə ditsyi lə Onanto eto sekakedikɔ əsuə. Nya utidi saa nle bokplatsya nkə lə udufə mfó. 17 Fεε iyua eso itə bə kato ku kasɔ lə enya, enso bə afi nyamfo eto awɔnisa eto lekpa sεke saa bɔ lə Onanto eto afi nyamə əsuə.

18 “Osani saa wə lɔɔni wə usiə nya uufi obamba, okpo kusia. Nya osani wuufi kusia ko banii, okpo kusia.

Yesu Áteyi Etiki Itsyi Lə Otabinyə Utsyuə Ku Lasaro Ɔsuə.

19 “Lə lefe ditsyuə, otabinyə sani ɔni ake wə díkalɛ bikə bia lefo koya tinti, nya úkənyə disuəyuə lefe saa lə wə nkpə kenke əsuə. 20 Nya okombo utsyuə wə baakpo bə Lasaro tsya lɛkɛ mfo. Afabe édi okombo əmfo əsuə kenke nya béketsyi wə bəkətsyə lə kasɔ lə otabinyə əmə eto diyo eto kesie. 21 Úkabe kusu nkə lə otabinyə əmə lɛ budii, ewuliwuli nnya díkakpo lə kasɔ eboyo wə lə udi. Bakpa kula tsya kəbə kadia wə afabe nyamə.

22 “Íbə íbə bə Okombo əmə ésu úkpə nya Onanto eto bɔtɔnkpe díbə bétsyi wə bésu bətsyə lə Abraham eto ako kato. Otabinyə əmə tsya əbə úkpə nya bəbikə wə. 23 Nya lə ɔkɔmə, únyə nkə ɔkɛ lə kanyi kənyəkɔ. Mfó se óbesə ənəmi kato, únyə Abraham famfamfa nya Lasaro dísiə wə lə akɔ. 24 Mfó əmə nya ókpadi bembembe ɔteyi nkə, ‘Anto Abraham! Nyə mɛ kaminsə lə ətə lə Lasaro lə ufi lenimi oto lə ntu ntsyuə əsuə lə ufi ubə utəkə lə mɔ odiakami əsuə lə iyə ko mɛ. Itsyise nle kanyi bunyə lə ute əsuə mfo!’

25 “Fɛɛ Abraham áteyi wə nkə, ‘Ubi, kloma fənkə lə fə nkpə disiafee, áfo asa sɛɛ kpə tinti. Nya Lasaro wə alɛɛ, asa bua sɔɔ ófo. Fɛɛ mɔmɔɔ, ɔlɛ disuəyuə bunyə nya fə nle kanyi bunyə. 26 Nya, nnya nsi nkpe lə nnyaa, kukpio kplɛ kutsyuə kpe mfo lə bo ku fə eto nti. Nya lə utidi

utsyuə aala nkə woayila ubə mfóo, wəəmbofo. Nya nko ke kutsyuə tsya ləmbobofo bəyε kedu mfó kəbə bo ɔflo mfo.’

²⁷ “Mfó otabinyə əmə lətɛyi wə nkə, ‘Anto Abraham, nɛ fə lekprakpa kpe Lasaro lə usu mɔ anto eto. ²⁸ Mfóo, nkpe bayimisani ɛnɔ. Tə lə usu ɔɛ mə kɔɛ kukɔnɔ itə lə mə lə bayε kaka minkpe bubə, kaka kanyi nkpe mfo.’

²⁹ “Mfó əmə nya Abraham lətɛyi wə nkə, ‘Fə bayimisani kpe Moses ku Onanto eto bənyeləkətidi lə ɔflo. Nya ele bə betsyue mə koto.’

³⁰ “Mfó nya otabinyə əmə dítə mbuayε nkə, ‘Anto Abraham, bəmbɔnɔ mə ditiki! Fεε lə utidi utsyuə ataka utsyi ɔkɔmə mfo úsu mə ɔfloɔ, bɔɔnɔ wə ditiki bayε mə asa bua buyifo.’

³¹ “Fεε Abraham átɛyi wə nkə, ‘Lə bəbɔnɔ Moses ku Onanto eto bənyeləkətidi eto ditikii, lə yuubə bə utidi utsyuə ataka utsyi ɔkɔmə mfo usu mə ɔflo kulaa tsyaa, bembobofo wə ditki banɔ!’ ”

17

Məntə Lə Utidi Lə Uyifo Lebua Lə Fə Eso.

¹ Yesu átɛyi wə bakasebi nkə, “Asa nnya ləətə utidi leeyifo lebua, ebubə kokooko. Fεε mbɔbɔε məətə utidi wə əsuə asa nyamfo looyε ibə! ² Lə bəfi kukuə ko ləmɔ kutsyuə bátɛyasə wə lə simuə nya báto wə bákpe lə lekpo kəmiə kulaa tsya, ɛɛkε itə wə eso koto ko Onanto luunə nwə luutə bekpefi kεkε bamfo eto utsyuə yifo lebua.

³ Nyaso lo abe asa nnya feeyifo kukɔnɔ.

“Nya lə fə ɔyetsyuə éyifo fə kabua kətsyuəə, kə wə ato. Nya lə údi dikpi nya ɔnɔ əsuə kasɔɔ,

nyalɛ fi atsyɛ wə. ⁴ Lə úyifo lesa bua óta fə úbu sekuanse lə diyi lɔni əsuə nya usi usinkli úbə, úbə ɔlɛ fə lekpaƙpa sekuanse diyi nəmə ke əsuə, fi atsyɛ wə.”

Báɛ Yesu Lekpaƙpa Bə Utə Mə Bofokanɔ Lə Bumua Ale Boso.

⁵ Yesu eto batɔnkpe áɛ Yesu lekpaƙpa bənkə, “Bonamute, tə lə bo bofokanɔ lə bumua ale boso.”

⁶ Mfó əmə nya Bonamute lɛtɛyi mə nkə, “Lə bekpe bofokanɔ bo leyo fe diyibibi nə nso bɔfɛ kenkee, biofo kuyi komfo bɔtɛyi biə, ‘Su lə mfo lə esu edufə lə lekpo kəmiə mə.’ Nya kuuyifo nko mə.

Yesu Átɛyi Kase Uyifoyifo Sɛ Leeyifo Keyifo.

⁷ “Bibu nyamfo be be. Lə mi utsyuə kpe uyifoyifo wə laafo ɔkuɛ kətə wə nye ɔnlɛ fə basamu bobɛ nya utsyi ɔkuɛ ubə udufə, bɔtɛyi fɔtɛyi wə fə ubə usiə lə kasɔ mlə lə udi wə lesa? ⁸ Owo lo! Bomu ebɔtɛyi wə fə, ‘Muə fə əsuə lə atsyasə kafia lə nkɛ, lə anwa lesa, lə efi mɔ didisa ətsyə mɛ lə ndi nlosə fɛ lə fintsya lə edi.’ ⁹ Yanle bə sɔ wə ani se ini wə uyifoyifo eto keyifo ete ini. ¹⁰ Nko ke ini itə mi tsya nɛ. Lə biyifo lesa saa nə mintɛyi mi miə biyifoo, ele bə bɛtɛyi biə, ‘Beyifoyifo ete buni. Nya lesa nə buyifoo, eyifo lesa nə ete ele bə buuyifo.’ ”

Yesu Átsya Betidi Lefosi Bətsyuə Ba Nlɛ Bufisia Buƒi.

¹¹ Nya se Yesu dídu ɔntɔ lə Yerusalem, óyɛ Samaria ku Galilea eto kumə əsuə. ¹² Nya se ɔnlɛ

kebuto kətsyuə budufəə, basani lefosi bətsyuə ba nle bufisia bufi əbə batsyako wə. Befimfi bamfo əńyə kəsese. ¹³ Nya báfa bembembe bátəyi bə, “Anto Yesu, be bo lə ənyə bo kaminsə!”

¹⁴ Yesu ənyə mə nya ótəyi mə nkə, “Bisu lə bifi mi əsuə bisu bete Onanto eto nwə ləətə wə kedi lə ɔle ola obe mi.” Se bánye bantɔɔ, bənyə bə mə bufi áye mə.

¹⁵ Fεε se mə ɔni dínyə nkə wə bufi əyuə wəə, úsinkli úsu nya ɔnle Onanto bɔtesə ku ɔkɔe bembembe. ¹⁶ Nya úsu óse akonki lə Yesu eto ənəmi nya óso wə ani. Nya utidi əmə eyifo Samarianyə.

¹⁷ Mfó nya Yesu létə nkə, “Nya inni betidi lefosi míntsya fεε? Se ɔwɔnɔmbə fεfε léfε? ¹⁸ Ntsyə ibə bə utidi wə lenni Yudanyə əmfo hã ni nwə dísinkli úbə nkə wəəbə ɔso Onanto ani?” ¹⁹ Mfó əmə nya Yesu létəyi wə nkə, “Taka əńyə, lə edu. Fə bofokanɔ átsya fə bufi.”

Yesu Átəyi Kase Onanto Eto Sekadidi Luutsyā.

²⁰ Farisifo bətsyuə áto Yesu bənkə bala bə baate lefe nə kon Onanto eto sekakedikɔ luubə itə. Mfó nya Yesu dítə mbuayε nkə, “Onanto eto Sekadidi embubə lə kusu ko əsuə betidi lofo bunyə. ²¹ Kuutsyuə əmbɔtəyi nkə, ‘Bebe! Nnyə se mfo!’ nye ‘Nnyə se mmə.’ Itsyise Onanto eto Sekadidi siamə fe sekpe mfo lə mi nti.”

²² Nya Yesu létəyi wə bakasebi nkə, “Lefe ditsyuə ebubə nə biɔbεbε biə biənyə diyi nə mɔ, Utidi Eto Ubi, luubə. Fεε biembunyə! ²³ Betidi bətsyuə ebubə mi nti ini mba lootəyi mi nkə, ‘Bebe, nnyə wə mmə!’ nye ‘Bebe, nnyə wə

mfó! Fεε biensu bebεbe με mfó! ²⁴ Itsyise fe kase ofamfa laafa ku ute ketsyi lekpaके nε kesu lebamba, nko kε sitinti Utidi Eto Ubi eto bubε luutsyε nε. ²⁵ Fεε ele bε ibε bε wooka kanyi bunyε tinti nya mmi eto betidi lεoni wε.

²⁶ “Asa nnya dıbε lε Noa eto lefe, nnya kε nnya luubε itε le lefe nε mε, Utidi Eto Ubi, luubε bio nε. ²⁷ Betidi εkedi, bεkεnε. Nya basani dıkakpa bεsiε nya bεkεtε besio bese isu ese diyi nε εsuε Noa dıdufε lε εklo kple εmε kafo. Nya εsomi leni nya ntubibi dıyi bόba bόkpro kasε ka kenke nya bόlo betidi kenke.

²⁸ “Nko kε yuubε itε fe kase ıbε lε Lot eto lefe tsya nε. Betidi εkedi, bεkεnε, nya bıkasa asi tsya. Bεtsyuε εnyε bıkakpe bidikε, nya bεtsyuε dıkato ayo. ²⁹ Nya diyi nε Lot lεbε lε Sodom, ute ku etebambi nnya nkpe leyimbi bua lεwunini itsyi kato ıbε εkpro lε umε εmε εsuε nya εtonse mεmble kenke.

³⁰ “Nko ke yuutsyε lε diyi nε εsuε mε, Utidi Eto Ubi, lεbε mbε nε. ³¹ Diyi nεmfu, utidi wε ınyε lε wε letsya εsuε, mensıtye nkε weesu diyo lε usu ufi kulesa. Nko ke ini lε εkuε utsyε ınyε, wensıtye nkε weesinkli ubε oto lε ubε ufi kulesa. ³² Bekloma lesa nε dıbε lε Lot eto usıε εsuε! ³³ Utidi saa wε lela nkε wεlεkε wε nkprε, wooyansε mu. Nya utidi saa wε leyansε wε nkprε, wuusinkli unyε mu. ³⁴ Nya ketsye kamfoo, betidi inuε ebolabe lε bikε bıoni εsuε, nya Onanto ebofo oni nya wooyani oni olabesε. ³⁵ Besio inuε ebukεkuε nnamfo lε kukuε koni εsuε. Nya Onanto luulεkε oni nya wooyani oni unıyεnsε mfό. ³⁶ Basani inuε ebuınyε bakafo

nya wuutsyi ɔni udunko nya wooyani unuəfə uńyənsə mfó.”

³⁷ Mfó əmə nya bakasebi bamə letə Yesu bənkə, “Bonamute, lə sie?”

Nya Yesu dítə mbuayə nkə, “Kaka lesakpənkpə ntə, mfó ebintsyə laakpo nɛ.”

18

Yesu Áteyi Lekpa Itsyi Ɔkɔsiə Ku Okpronkpo Bua Utsyuə Əsuə.

¹ Yesu áteyi wə bakasebi lekpa ditsyuə óte mə nkə ele bə bakato ola lefe saa nya yanle bə elo mə ani. ² Ɔteyi mə nkə, “Okpronkpo bua utsyuə ake lə umə utsyuə wə dímanKate Onanto sikpi nya wénkebu utidi tsya. ³ Nya lə umə əmə kee, ɔkɔsiə utsyuə ake mfo wə díkesu wə ɔflo úsukale wə lekpakpa nkə, ‘Ləkə mɛ lə mə olo eto bulə əsuə.’

⁴ “Éfo lefe kpə, okpronkpo əmə áni wényifo kulesa lə etiki nyamə əsuə. Fɛɛ lə kalosəkɔɔ, óteyi wə əsuə nkə, ‘Ite bə maanté Onanto sikpi nya meemfi utidi keyifo kulesa, ⁵ lə bulə bo ɔkɔsiə əmfɔ nle mɛ bulə esoo, moobe miə nwunsəko wə nla wə olo eto etiki nyamə nləkə. Lenni nko, wəəmbɔyɛ bubə nya wəəmbutə nkɛ lenwɔ mfe mfe.’ ”

⁶ Mfó nya Bonamute dísukosə nya óteyi mə nkə, “Bɛnɔ lesa nə okpronkpo bua əmə leteyi.

⁷ Nya məmɔɔ, yuubə bə Onanto embuləkə wə betidi ba leewi kakpadi wə ketsye ku kakɔmi kato ola kətə wə bə ɔwunseko məə? Nye bomu ebu fənkə wə ofe kama lə mə buləkə əsuə? ⁸ Nlɛ mi bɔteyi sitinti minkə Onanto ebokpo lekpo nya

wuutə mə ləbɛ lamfolamfo. Fɛɛ lə Utidi Eto Ubi əbəə, wuunyə betidi ba léfo wə bánɔ?”

Yesu Átɛyi Lekpa Itsyi Lə Farisinyə Utsyuə Ku Nwə Laafo Oko Utsyuə Ɔsuə.

⁹ Yesu átɛyi lekpa nəmfo utə betidi ba leebu bə mə kakle hã ni basɛɛ nya bensɪ embunyə utidi sa wə ntə fə mə. ¹⁰ Nya ótɛyi nkə, “Lə lefe ditsyuə əsuəə, betidi inuə bətsyuə ésu Onanto eto Kedikətəkɔ bə lə bato ola. Ɔni eyifo Farisinyə nya unuəfə diyifo nwə laafo oko. ¹¹ Farisinyə əmə ələkə wə əsuə lete nya óto ola nkə, ‘Onanto, maasɔ fə ani, itsyise maansesə ənəmi lə atabi əsuə, nya meenyifo utidi kabua, nya maankpo kusɪə fe kase betidi bamba leeyifo. Nya maasɔ fə ani tsya, itsyise minte fe nwə laafo oko wə ńyə mmə tsya seka. ¹² Maakle kenyɛ eyi ənuə lə kɔsɪda saa əsuə. Nya meefi lesa nə kee minyə eto lekrafosile kətə fə.’

¹³ “Fɛɛ nwə laafo oko əmə əńyə kɔsɛsɛ nya wónla nkə woabesə wə ənəmi kato kulaa tsya. Fɛɛ úfi wə ani utəkə lə wə ləkɔəsi nya ótɛyi nkə, ‘Onanto, be mɔ obuayifo əmfo lə əńyə mə kaminsə!’ ”

¹⁴ Mfó nya Yesu lɛtɛyi mə nkə, “Nlɛ mi bɔtɛyi nkə, se besinkli bésu ayo, nwə laafo oko əmə ale kɛnkɛnkɛ lə Onanto eto ənəmi nya inni Farisinyə əmə. Itsyise utidi saa wə laabesə əsuə kato, Onanto ebobokosə wə kasɔ. Nya utidi saa wə laaboko sə əsuə kasɔ, Onanto ebobesə wə kato.”

Yesu Aala Bekpefi Eto Etiki Tinti.

¹⁵ Betidi bətsyuə éfi mə bebi báboko Yesu ɔflo, katɛyi bə ufi wə ani utəkə lə mə. Se Yesu eto

bakasebi dínyə nyamfo, béyənki bákpe betidi bamə læ nnya eso. ¹⁶ Fɛɛ Yesu ákpadi bekpefi bamə óboko wə ɔflo nya óteyi nkə, “Bitə læ bekpefi læ bəbə mɔ ɔflo nya bienti mə kusu. Itsyise Onanto eto sekakedikɔ te itə betidi ba laabokosə mə əsuə kasɔ fe bekpefi bamfo eto okle. ¹⁷ Nya bekloma nyamfo biənkə, utidi saa wə dímamfo Onanto eto sekadidi fe dikpefi seka, wəmbudufə se kafo kulefe kulefe, kulefe.”

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Batabinyə Ku Lə Onanto Eto Sekadidi Əsuə.

¹⁸ Yudafɔ eto uninə utsyuə átɔ Yesu nkə, “Oteasa sɛɛ, be ele bə nyifo fɛ læ nyə nkpə manlo?”

¹⁹ Mfó nya Yesu létɔ wə nkə, “Beso faakpadi mə fə ɔsɛɛ? Utidi kuutsyuə saa menyifo ɔsɛɛ enso Onanto hã. ²⁰ Nyi miə biyi kofi ko laatɛyi nkə, ‘Mankpo kusə nye kusia, manlo utidi, menyu, manla fə utsyuə kənyɛ, nya bu fə anto ku fə ambe.’ ”

²¹ Mfó nya utidi əmə díte mbuayɛ nkə, “Ntsyue afi nyamfo kenke koto kukɔnɔ, itsyi læ mɔ sikpefi lefe kə.”

²² Se Yesu lenɔ wə ditiki nəmə, óteyi wə nkə, “Ibu lesa lɔni ele bə yifo. Fi bikə bia kenke nte fə ate, læ efi atabi nyamfó ətə bakombo. Nyamfo luutə ənyə bikə ətsyə læ Onanto eto kato nɛ. Nyamfo kama læ edu əbə ətəkəko mə.”

²³ Fɛɛ lefe nə osani əmə lenɔ nya mfo, əsuə ába wə itsyise bikə kpə kpe wə. ²⁴ Yesu ənyə kase əsuə léba wə nya údi etiki óteyi nkə, “Ekpe ale itə otabinyə fɛ læ ofo Onanto eto sekakedikɔ budufɔ!

²⁵ Nya ekpe ale itə otabinyə bə læ udufə Onanto eto sekakedikə, enso kase otomli ku lekoko looye læ okasa eto ofo ofe.”

²⁶ Mfó nya betidi ba leno nyamfo leto Yesu bənkə, “Nyale owoe kon luunyə bofo?”

²⁷ Mfó nya Yesu dítə mbuaye nkə, “Lesə nə utidi lembofo buyifoo, iyuə itə Onanto ku buyifo.”

²⁸ Mfó nya Petro leteyi Yesu nkə, “Bebe, bo áyani bo ayo eto asa kenke butsyə nya búbə búntəkəko fə.”

²⁹ Nya Yesu leteyi mə nkə, “Sitinti, onukuale uni. Nya nla miə bete biə utidi saa wə léyani wə diyo utsyə nye óyani wə usiə nye bayimisani nye wə antomə nye bebi utsyə læ Onanto eto Sekadidi esoo, ³⁰ wuunyə asa nyamfó eto okle kpə læ nkpə bomfo kəmiə ku nkpə bo læmbəke kaloko ku læ lefe nə luubə tsya kəmiə.”

Yesu Esi Údi Etiki Itsyi Lə Wə Ukpə Əsuə.

³¹ Yesu ákpa wə bakasebi lefosi inuə ba úkələkə mate hā óboko wə oflo nya óteyi mə nkə, “Bəno! Boto læ Yerusalem, kaka asa nnya kenke Onanto eto bənyeləkətidi læwəni bətsyə læ mə, Utidi Eto Ubi əsuə, luubə itə nko. ³² Betidi ebufi mə bakpe læ betidi ba lenni Yudafə eto ani bə læ befi mə beyifo əmənsa. Booka mə nya bootufə ntufə bakpo mə læ əsuə. ³³ Bəoble wə nya boolo wə. Fəe læ diyi tsyafə əsuə, nsi wootaka utsyi okomə ubə.”

³⁴ Nya asa nyamfo kenkee, bakasebi bamə mánnə nnya kaso. Etiki nyamfo eto kasonono tsya akula mə. Bánno lesa nə Yesu leteyi mə mfo eto kaso.

Yesu Átsya Unamba Oni Wə Laato Asa Kafe.

³⁵ Lə lefe nə Yesu nle bonyi kafi Yerikoo, unamba utsyuə əsiə lə kusu oflo mfó úkatə asa.

³⁶ Se óno betidi kpə ba nle bofe eto kuduu, óto nkə, “Be nle bubə?”

³⁷ Bátəyi wə bənkə, “Yesu Nasaretnyə uni nle bofe.”

³⁸ Mfó nya ófa bembembe nkə, “Yesu, Oka David eto ubi! Be me lə ənyə me kaminsə!”

³⁹ Mfó nya betidi ba ntə setə dínyenki bákpe wə bátəyi bənkə údika. Fəe mómə bomu óbesə okəe kato ófa bembembe nkə, “David eto ubi! Be me lə ənyə me kaminsə!”

⁴⁰ Lə nnya eso Yesu ále únyə nya ótəyi nkə bakpa unamba əmə baboko wə oflo. Se úbə óyo wə oflo, Yesu átə wə nkə, ⁴¹ “Be faala fə nyifo ntə fə?”

Unamba əmə ətə mbuaye nkə, “Anto, nla miə lə nsi nnyə asa.”

⁴² Mfó nya Yesu letəyi wə nkə, “Nyale sinkli ənyə asa! Fə bofokano átsya fə.” ⁴³ Lamfolamfo, usinkli únyə asa nnya útəkəko Yesu nya óye onto onle Onanto bətəsə. Nya se betidi kpə bamfó dínyə nyamfoo, məmble kenke átəsə Onanto.

19

Yesu Édinko Sakeo Etiki.

¹ Yesu ésu údufə Yeriko, nya óye lə umə əmə kafo onto. ² Mfó nya mba laafo umənko eto uninə utsyuə wə baakpo Sakeo ləke, nya úyifo otabinyə tinti. ³ Úkabəbe kusu ko əsuə wəoye lə unyə utidi wə kon Yesu ni. Fəe se úyifo utidi kliminti esoo, onle kusu ku kutsyuə bunyə se

betidi mfui eso. ⁴ Nyaso útsyetsyi óto betidi bamfo sɛto nya óbe kuyi bæ læ unyæ Yesu, itsyise óte nkæ wuubæ ɔye mfo.

⁵ Se Yesu léyo kuyi komæ kalɔɔ, úkənə únyə nya óbesə ənəmi kato nya óteyi Sakeo nkə, “Sakeo, kɔse læ ayifə əbə kasɔ, itsyise fə diyo mɔɔsɔnɔ mi nɛ.” ⁶ Sakeo ákɔse óyifə úbə kasɔ nya útə Yesu edufə ku disuəyua tinti.

⁷ Betidi ba dínyə nyamfó étsyiko etiki budi kawɔnɔnɔ læ Yesu əsuə kateyi bæ, “Osani əmfo esukayɛ utidi əmfo wə ni obuayifo eto diyo.”

⁸ Mfó nya Sakeo létaka únyə nya óteyi Bona-mute əmə nkə, “Anto! Muufi mɔ bikə bia nkpe mɛ kenke eto kutsyə ntə bakombo. Nya betidi ba kenke eto bikə míntafa mímfoo, moofɔ mə nnya kayo eto sena ntsyə læ nnya kenye.”

⁹ Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Mmi əmfo bofo əbə diyo nəmfɔ, itsyise utidi wə mfo tsya eyifo Abraham eto kafo eto ubi. ¹⁰ Nya mɔ, Utidi Eto Ubii, mbə miə læ nləkə betidi ba kenke lénya kusu mboko nkpe.”

Yesu Áteyi Lekpa Itsyi Lə Atabi Əsuə.

¹¹ Mfó nya betidi bamfó nyə banle asa nnya Yesu nle mə bɔteyi bɔnɔ. Nya úsukosə nya óteyi mə lekpa ditsyuə, itsyise ofe ɔle bɔnyi kafi Yerusalem nya bébu bæ Onanto eto Sekadidi siamə ebubə sitinti mɔmɔ. ¹² Nya óteyi nkə, “Lə lefe nə léfe məə, osani wə nkpe dibu utsyuə ákɛ mfó wə létaka úsu kasɔ famfamfa kətsyuə əsuə læ bətsyə wə seka. Nya úfi nsusu nkə, wuusinkli ubə wə umə. ¹³ Fɛ úduu, ókpadi wə beyifoyifo lefosi utsyə. Nya útə utsyuə saa atabi eto otobe

ɔni. Nya ɔteyi mə nkə, ‘Bifi atabi nyamə beto ɔlo isu ese lefe nə muubə.’

14 “Fεε osani əmfo eto umə eto betidi ékekisi wə, nyaso bátsyese batɔnkpe bətsyuə bətəkəko wə bə besu batɛyi Okankplε nkə, ‘Boanla boə osani əmfo di bo oka.’

15 “Tsyə, bətsyə osani əmə seka nya usi úsinkli úbə umə əmə. Lamfolamfo, útə bákpadɪ wə beyifoyifo bamə bəbə bátsyā lə wə ənəmi nkə lə ɔno kutəkə ko bənyə.

16 “Uyifoyifo tute əbə nya ɔteyi wə nkə, ‘Bonamute, nnyə atabi eto etobe lefosi ntəkə lə ɔni əmə fətə mε mfó əsuə.’

17 “Mfó nya Onamute əmə lɛtesə wə ɔteyi nkə, ‘Álo eyifo! Eyifo uyifoyifo sεε! Se fále keyifo kεkε kamfo ola fáyenko ke lə kusu sεε esoo, muufi fə ntsyə seka lə kəmə lefosi əsuə.’

18 “Uyifoyifo nuəfə tsyā əbə ɔteyi wə nkə, ‘Bonamute, nnyə atabi eto etobe εno ntəkə lə ɔni wə fətə mε əsuə!’

19 “Nya Onamute əmə lɛteyi uyifoyifo əmə tsyā nkə, ‘Fəə, ebudi seka lə kəmə εno əsuə!’

20 “Uyifoyifo bamba əbə nya ɔteyi nkə, ‘Bonamute, nyə fə atabi eto otobe ɔni wə fətə mε. Mfi nnyā nkle lə mɔ ofiamε əsuə nkula. 21 Nte fə sikpi itsyise eyifo nwə nkpe ale. Nya feefi lesa nə lenni fə lele kafloma keyifo fə lele. Nya feefi didisa nə fəmankpε kulaa tsyā keyifo fə lele.’

22 “Mfó nya Onamute əmə lɛteyi wə nkə, ‘Uyifoyifo bua feni! Fə kosate eto kɛnyε eto etiki ni nnyā muufi nlo fə dikpi! Eyi fə nyifo utidi wə nkpe ale. Nya meefi lesa nə lenni mɔ lele kafloma keyifo mɔ lele. Nya meefi lesa lə kaka

mánkpe ku ditsyuə. ²³ Nya læ eyi nkoo, beso fémemfi mɔ atabi esu akpe læ atabi kətsyəkɔ? Mfóo, nyi miə muunyə kutəkə læ nnya əsuə læ nsinkli ntsyi mbə.’

²⁴ “Mfó nya ótɛyi betidi ba ńyə mfo nkə, ‘Bɛɛ atabi nyamə befo læ wə ani bitə uyifoyifo wə nkpe atabi eto etobe lefosi.’

²⁵ “Ƒɛɛ betidi bamfo átɛyi wə bənkə, ‘Bonamute, uyifoyifo əmfó ebunyə atabi eto etobe lefosi útsyə!’

²⁶ “Mfó nya Onamute əmə dítə mbuayɛ nkə, ‘Nlɛ fə bɔtɛyi sitinti minkə, utidi wə asa ntee, wə ni nwə Onanto luutə okpe enso nɛ. Nya utidi wə kulesa lentee, nnya nte wə kulaa tsyaa, bɔɔlɛ ni bafo wə læ ani. ²⁷ Nya mɔmɔɔ, binə mɔ balo ba dímanla bə ndi seka læ mə əsuə beboko mfo læ belo mə læ mɔ ənəmi.’ ”

Yesu Édufə Yerusalem.

²⁸ Se Yesu lɛtɛyi mə asa nyamfo ólosəə, ótɔ mə sɛtɔ úsu Yerusalem. ²⁹ Lefe nə ɔnlɛ Betfage ku Betania bɔfi læ Nnuəbi eto Eyi eto Kɔtini ɔflɔɔ, ótsyese wə bakasebi inuə ótɛyi nkə bakato.

³⁰ Mfó nya ótɛyi mə nkə, “Bikato læ umə keke wə nkpe sɛtɔ mfó. Nya læ bɛɛ wə budufəə, biunyə ɔflimu eto lɛkɔɔ ditsyuə nə bátsyasə læ ukua bəńyəsə nə utidi kuutsyuə saa dímənsiə tɔ unyə. Benyankli ni ku ukua læ bifi wə beboko mfo. ³¹ Lə utidi utsyuə atɔ mi lesa nə eso bényankli nii, bɛtɛyi wə biənkə, ‘Bonamute nɛ ni bohíä.’ ”

³² Bakasebi bamə áyifə læ kusu bésu bənyə lesa saa fe kase Yesu lɛtɛyi mə. ³³ Nya læ lefe nə bəńyə banɛ ubuki əmə bonyankli kələkəə, ubuki

əmə eto basate átɔ mə bənkə, “Beso bənle wə bonyankli?”

³⁴ Mfó nya bakasebi bamə dítə mbuayə bənkə, “Bonamute ahiã wə.”

³⁵ Nya béfi ubuki əmə báboko Yesu. Mfó nya béfi mə mfiá bésensə bákpo lə ubuki əmə əsuə nya bawunsəko Yesu óbe úsiə lə wə. ³⁶ Se úsiə lə wə əsuə nya báye bantɔɔ, betidi bətsyuə éfi mə mfiá bésensə bákpo lə kusu.

³⁷ Lefe nə Yesu nle bonyi kafi Yerusalem lə kusu kaka ɔnlə Nnuəbi eto Eyi eto Kɔtini bɔyifə kəbəə, wə bakasebi kpə bamə étsyiko Onanto ani bɔsɔ nya báto keyudu banle bofa bembembe lə asa kplə nnya bənyə eso. ³⁸ Nya bátəyi bənkə, “Atesə itə Oka wə nle bubə lə Bonamute eto diye əsuə!

Diyuə lə lefo kato kenke. Nya diyənde itə Onanto!”

³⁹ Mfó nya Farisifo ba ləkə lə sitiditu siamə nti lətəyi Yesu bənkə, “Oteasa, ninko fə bakasebi lə bayə kudu bokpo!”

⁴⁰ Mfó nya Yesu dítə mbuayə nkə, “Nle mi bətəyi sitinti minkə lə bayə kudu bokpoo, aba nyamfo kosate ebutsyə kaso ku kudu bokpo.”

Yesu Éwi Keku Lə Yerusalem Eto Disi.

⁴¹ Kase Yesu ləye ɔntɔ lə Yerusalem kedufəkɔɔ, nya únyə umə əməə, úwi keku lə wə disí. ⁴² Nya ótəyi nkə, “Nla sitinti miə lə nnya ete biunyə bete mmi eto diyi nəmfo eto lesa nə loohiã itə bə lə binyə diyuə ini! Fəe ibə ese mɔmɔɔ, bənle bunyə lə bete! ⁴³ Lefe ditsyuə ebubə se mi balo luúnnyə batsyilama mi lə kalebe saa kenke. Nya booti əbiə kenke nya kulesa lembofo budufə nye

kabɔ kabə lekple. ⁴⁴ Betidi ebɔtsylɔsə umə mfo kenke nya boolo betidi ba nkpe lə wə kenke. Nya leba ku ditsyuə sa embubu ditəkə lə ni kətsyəkɔ. Itsyise bəni nya biənyə lə bete lefe nə Onanto díbə nkə lə ofo mi lə nkpə!”

Yesu Ála Mba Laate Bikə Lə Onanto Eto Kedikətəkɔ.

⁴⁵ Yesu ésu údufə Onanto eto kedikətəkɔ nya útsyiko mba nɛ bikə bote mfó bola kabɔsə.

⁴⁶ Nya ótəyi mə nkə, “Báwɔni bákpe lə Awɔnisa Kenke eto Kukue əsuə bə Onanto átəyi nkə, ‘Mɔ diyoo, betidi ebokpadi ni bə diyo kaka betidi laato ola.’ Nya mi dífi mfó befianisə beyu eto kabiɔkɔ!”

⁴⁷ Diyi saa, Yesu ákate asa lə Onanto eto Kedikətəkɔ mfó. Onanto eto besumunyə ninə ku Afi eto bateasa ku betidi eto batɔnkotɔnko ála bə lə balo wə. ⁴⁸ Fɛɛ bənyə kusu ko əsuə bɔɔyɛ, itsyise betidi kpə akɛ mfó ba eto ato léfo wə etiki nyamə kekleke eso.

20

Betidi Ənə Etiki Ku Yesu Itsyi Lə Wə Əsuəale Nnya Onkpe Əsuə.

¹ Diyi lɔni se Yesu lɛkɛ katé betidi asa lə Onanto eto kedikətəkɔ, kedi mə Ditiki Sɛɛ eto asa, besumunyə ninə ku afi eto bateasa ku umə eto beninə əbə mfó. ² Mfó nya bəbə bátəyi wə bənkə, “Təyi bo əsuəale nnya fankpe fɛ feeyifo asa nyamfo eto okle. Nya owoe dítə fə əsuəale nyamə?”

³ Mfó nya Yesu díta mbuaye nkə, “Bitə læ ntə mi etiki ətsyuə læ nno. ⁴ Nte əsuəale nnya Yohanes ləke fə úyifo ntuflesəfləsə eto lekpa útə betidi, Onanto ɔflo itsyi lee, betidi bomu ɔflo itsyi?”

⁵ Mfó nya bətsyiko kənə kasɔ læ mə nti katəyi bə, “Be ele bə bətəyi? Lə bótəyi boə Onanto ɔflo únyə əsuəale nyamə utsyiko, ɔto bo nkə, ‘Be díbə eso biamfó Yohanes bəno?’ ⁶ Nya læ bətəyi boə utidi ɔflo ófo nnya utsyiko, katsyako eto betidi bamfo kenke ebubə bakpɔ bo aba, itsyise məmblə kenke áfo bánɔ bə Onanto eto Unyeləkətidi wə Yohanes ni nə.”

⁷ Lə nyaso bələkə kənyə bátəyi bənkə, “Boante kaka únyə əsuəale nyamə útsyiko.”

⁸ Mfó nya Yesu tsya lətəyi mə nkə, “Nko ke eso mintsya məmbətəyi mi kaka mimfo əsuəale fə meeyifo asa nyamfo eto okle.”

Yesu Átəyi Lekpa Itsyi Lə Opanyə Utsyuə Əsuə.

⁹ Mfó nya Yesu lətəyi bətidi bamə lekpa nəmfo nkə, “Lə lefe nə lefe mə, osani utsyuə áfo kudiyi eto ɔkue utsyuə. Se úsu kusu kutsyuə nkə læ usu usiə itə lefe nə dikulə esoo, úfi wə ɔkue əmə ókpe læ beyifoyifo bətsyuə eto ani. ¹⁰ Se lefe léyo bə bətsyiko eyibibi nyamə bələe, ótsyese wə uyifoyifo utsyuə nkə usu ofo wə kedikɔ læ ɔkue əmə əsuə læ beyifoyifo ɔflo oboko wə. Fəe beyifoyifo bamə áblə uyifoyifo əmə nya bála wə babɔsə, nya bəntə wə kulesa. ¹¹ Lə nyaso ótsyese uyifoyifo bamba. Fəe beyifoyifo bamə áblə wuntsya, nya bákpe wə kofani, nya bála wə bətsyese, nya bəntə wə kulesa. ¹² Ótsyese uyifoyifo tsyəfə. Nya beyifoyifo bamə ləblə wə

bətəkə wə afabe lə əsuə nya bála wə bələkə lə mfó.

¹³ “Mfó əmə nya ɔkuənsate əmə ləto wə əsuə nkə, ‘Be ele bə nyifo? Mootsyese mə ubi lala nya mfo nno miə boobu wə.’

¹⁴ “Fəe se beyifoyifo bamə dínyə ubi əmə, bətəyi mə əsuə bənkə, ‘Biənyə ɔkuənsate əmə eto ubi kosate ni nwə mfo. Bitə lə bolo wə ete wə bikə biamfo kenke lə befiani bo bele!’ ¹⁵ Nyaso bənə wə babɔsə lə ɔkpɔ əmə kafo nya bálo wə.”

Mfó əmə nya Yesu ləto mə nkə, “Be ɔkuənsate əmə luuyifo beyifoyifo bamə mfo? ¹⁶ Nla miə bete biə woolo beyifoyifo bamə kenke nya wuufi ɔkuə əmə okpe lə beyifoyifo bamba lə ani.”

Se betidi bamə lenɔ nko, bətəyi bənkə, “Owo lo! Yanle bə ibə nko!”

¹⁷ Yesu ábe mə tũũ nya ɔto mə nkə, “Bíankla Awɔnisa Kenke nyamfo eto kasɔ nle bote, ‘Leba nə mba laato ayo leni bə dimbə kɔnɔɔ, ni bomu díbə lefiani nə nso bofe lə afefe kenke nti?’

¹⁸ Utidi saa wə luutusə ɔsɔ lə leba nəmə əsuə, eboba wuli wuli. Nya lə leba nəmə tsya əbə ləso utsyuə lə əsuəə, diukuə wə muəmuəmuə.”

Yesu Édi Etidi Itsyi Lə Umanko Bofo Esuə.

¹⁹ Afi eto bateasa ku Onanto eto besumunyə eto beninə ákpe nkəale bə lə bəmuə Yesu lamfo-lamfo, itsyise bənyə bə mə ɔnlə sitinti nyaso ɔtəyi lekpa nəmə nɛ. Fəe báte betidi bamfo sikipi. ²⁰ Lə nnya esoo, bákabəbə kusu bamba ko əsuə bɔɔyɛ bəmuə wə. Bələkə betidi bətsyuə kalo kalo. Nya bákəle ku mə bənkə besu Yesu ɔflo. Nya bəyifo əsuə fe Ditiki Səe nəmə mə kosate léla bə lə bate

itə mə əsuə. Nya bátisese mə bənkə babio Yesu uyibi lə etiki əsuə lə bənyə kusu ko bəoye befi wə bakpe lə Roma eto Aba eto uninə eto ani. ²¹ Lə nnya esoo, mba laabio kanə asa bamfó ésu Yesu əflo. Nya bátə wə bənkə, “Oteasa, buyi boənkə asa nnya faateyi ku nnya fate kenke eyifo etiki tlolololo. Nya buyi tsya boə aambe utidi eto ənəmi lə ale asa buyifo. Bomu aate ənukualetiki nnya əsuə Onanto laala nkə betidi yifo. ²² Lə nyamfo eso bola boə boate lə bo kəfi ətə kusu bə bofo umənkə butə Romafə eto Okankplə lee yəntə kusu?”

²³ Fəe Yesu ənyə mə kowesu bua útsyə lekpo nya óteyi mə nkə, ²⁴ “Bifi sika flubia eto atabi beboko lə mbe. Owoe eto disu ku diye ntəkə mfo?”

²⁵ Bátəyi bənkə, “Okankplə Kaisare eto ale ini.”

Nya Yesu letəyi mə nkə, “Bifi lesa saa nə ni Okankplə eto lele bitə Okankplə. Nya bifi lesa saa nə ni Onanto eto lele bitə Onanto.”

²⁶ Nya lə betidi eto ənəmi mfóo, bamfó wə bumuə lə kulesa əsuə. Mə kənyə əkpə mə nya iyifo mə yani lə ditiki nə Yesu letəyi eso.

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Bəkpənkə Eto Businkli Kataka Ésuə.

²⁷ Sadukifə bətsyuə mba laateyi bənkə bəkpənkə ensi embotakaa, əbə Yesu əflo nya bátəyi wə bənkə, ²⁸ “Oteasa, Moses áwəni lə afi nnya útə bo nkə, ‘Lə osani utsyuə əkpə nya oyani wə usiə utsyə nya bənlə bebi saa, nyalə ele bə osani əmfo eto əyimisani, fi usio əmə ufi. Nya wə ku əkəsiə əmə lə bale bebi. Nya bebi

bamfóo, betidi ebunyə mə fe osani wə dimanke ubi saa eto bale.’ ²⁹ Lə lefe ditsyuə, bayimisani ekuanse ake. Osaibi ninə éfi kusia nya úbə úkpə nya wə ku wə usia manle ubi saa. ³⁰ Ɔyimisani nuəfə tsya éfi ɔkɔsia əmə. ³¹ Utsyəfə tsya nko kə. Nya lesa nəmə diyifo nko itə bayimisani ekuanse bamfo kenke. Məmbɛ kenke əkpə lə lefə nə mə kuutsyuə saa manle. ³² Lə kalosəko kenke, usio əmə kosate əbə úkpə. ³³ Nya mɔmɔɔ, diyi nə əsuə bekpənkpə luusinkli bataka, owoe eto usia usio əmə luudi se məmbɛ kenke dífi wə lə lefe nə lefe mə?”

³⁴ Yesu ətə mbuayɛ nkə, “Nkpə bomfo əsuə ete basani ku besio leefi bəsia kəsia bese. ³⁵ Fɛɛ basani ku besio kenke ba dínyə itə bə bataka betsyi ɔkɔmə bəbə nkpə bo lensiembolo kulefee, bensiembufi bəsia nye bəsia bese. ³⁶ Bootsya fe kase Onanto eto batɔnkpe nte, nya bensiembukpə tsya. Beyifo Onanto eto bebi itsyise bátaka betsyi ɔkɔmə. ³⁷ Nyamfo ni ɔnukuale wə Moses díləkə ote lə Asawɔni Kenke eto Kukue əsuə nkə bekpənkpə si bootaka bəbə bəsia nkpə. Itsyise lə lefe nə únyə lə kuyi ko díkənyə ute eto ənəmi, ókpadi Onamute fe Abraham eto Onanto ku Isak eto Onanto ku Yakob tsya eto Onanto. ³⁸ Nyamfo lə bote bə mba díkekpə kokoo, besi nkpə. Nyaso uyifo mə Onanto tsya.”

³⁹ Mfó afi eto bateasa bamfo eto bətsyuə díte mbuayɛ bənkə, “Oteasa, ətə mbuayɛ kukɔno!”
⁴⁰ Nyamfo eto kamaa, kutsyuə saa ménsikpe ɔkɔɛ lə ɔto kulesa tsya.

Owoe Eto Ubi Ni Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə?

⁴¹ Yesu áto mə nkə, “Ntsyə íbə fə betidi leteyi bə Nwə Onanto Lékpó Ǿhile Utsyə ebutsyi Oka David eto bebi eto kafo? ⁴² Nya Oka David əmə kosate áteyi læ kusə eto kukue əsuə nkə, ‘Onamute əmə áteyi mǾ Onamute nkə,

“Si əsiə læ mǾ kodianí eto kutsyə

⁴³ isu ese lefe nə muufi fə balo nkpe læ fə kokpa kalǾ.” ’

⁴⁴ Nya læ Oka David ákpadi wə nkə Onamutee, ntsyə íbə fə Nwə Onanto Lékpó Ǿhile Utsyə luuyifo Oka David eto kafo eto ubi?”

Yesu Ɛkə Wə Bakasebi Ato Itsyi Lə Afi Eto Bateasa Ɔsuə.

⁴⁵ Lə lefe nə betidi ba tǎ dínyə béketsyue ato læ asa nnya Yesu nle bǽteyi, óteyi wə bakasebi nkə, ⁴⁶ “Bebe kukǽnǾ læ afi eto bateasa əsuə. Betidi ba laala botsyilama læ mə awu kplə kplə əsuə. Nya baala bə betidi kəsiəsə mə ku dibu læ asi kafo. Mə laala nlebe kplə busiə læ YudafǾ eto katsyakǾ nya baala ndikǾ kpaa busiə læ eyikedikǾ. ⁴⁷ Beesu bakǽsiə ǽfǾ bə læ bawunsə ko mə, fɛɛ baawɛ mə kalɛ mə asa kafo. Nya baato kala kǽntsyɛ, kate əsuə læ betidi eto ənəmi. Nyaso mə kotonənə ebǽkɛ ale eso utsyuə saa eto kole!”

21

Ǿkǽsiə Utsyuə Ɔtə Ɔtəsa Kplɛ.

¹ Lə kedikətəko mfoo, Yesu ábesə ənəmi kato nya únyə kase batabinyə leefi mə ətəsa kesu kakpe læ kedikətəko eto otobe kafo. ² Nya únyə tsya kase Ǿkǽsiə okombo utsyuə dífi pesewa inuə butsyuə ókpe læ otobe əmə kafo. ³ Nya óteyi nkə, “Nle mi bǽteyi minkə Ǿkǽsiə okombo əmfoo,

útə lesa nə nso bafɛfɛ bamfo kenke. ⁴ Itsyise babamba bamfoo, məə, lesa nə baala lə nə bəənyə nti, ete ni nə bətə nɛ. Fɛɛ usio əmfo wə sekombo, lesa nə kenke ntə wə nə wuudi mfó, nya ni nə úfi útə mfo nɛ.”

Yesu Átɛyi Etiki Itsyi Lə Onanto Eto Kedikətəkɔ Eto Boba Ɔsuə.

⁵ Lefe nəmfóo, bakasebi bətsyuə akɛ mfó kedi etiki itsyi lə Onanto eto kedikətəkɔ əsuə. Nya bətɛyi kase kedikətəkɔ kamə laanɔ bobɛ ku kase aba nnya bɛfi bato diyo nəmə laanɔ bobɛ ku asa nnya betidi ditə bɛfi bálɔ Onanto eto kedikətəkɔ kamə. Mfó əmə nya Yesu lɛtɛyi mə nkə, ⁶ “Lesa saa nə bɛnlɛ bunyə mfoo, lefe ditsyuə ebubə se leba saa lensiembubu lə ni kəsiəkɔ. Bomu betidi ebusense ditsyuə saa lekpo lə kasɔ.”

Kanyinyənyə Ku Betidi Eto Bəkɔ Ku Mə Bətsyuə.

⁷ Mfó nya bato wə bənkə, “Oteasa, dimamfe yuubə itə nko? Nya be ini buufi bunyə lə bote boə lefe nə asa nyamfo luubə éboyo?”

⁸ Yesu átɛyi mə nkə, “Bińyə bikabe kusu itə bə kuutsyuə saa əmbɔwɛ mi okpe. Betidi kpə ebubə bətɛyi bənkə mɔ ditiki bəbə buləkə kate, bookəbə kətɛyi bənkə, ‘Mɔ uni,’ nya ‘Lefe nəmə éboyo.’ Fɛɛ biəntəkəkɔ mə kama. ⁹ Bianté sikpi lə bɛnɔ lema eto kudu nya betidi letaka bəńyə lə bətsyuə əsuə. Asa nyamfo eto kakle ebutsyiko bubə, fɛɛ inni nya kasɔ ni bənkə kalosəkɔ ebubə eyo elo.”

¹⁰ Yesu esi úsukosə nya ótɛyi nkə, “Ese ebəkɔ ku mə bətsyuə, nya bekakedikɔ ləobəkɔ ku mə

əsua. ¹¹ Kaso ebutinkə keklege. Nya kukpense tɕya luubə keklege. Nya efimbi akpa akpa tɕya luubə nlebe nlebe kenke. Nya ekpinsa kpə luutsyiko bubə lə difule əsuə.

¹² “Nya fe asa nyamfo luubə ibə, betidi ebumuə mi nya bookpe mi bulə, bate mi ohiã. Betidi ebokpa mi besuko akpokakpokə lə Yudafo eto ntsyakə nya bookpe mi lə ayo. Nya bookpa mi besuko baka ku Aba eto bənyesiə eto ənəmi bə lə bakponko mi akpo lə mo disi eso. ¹³ Nya lə lefe nəmfóo, kusu ebosini mi bə lə bidi Onanto eto Ditiki Sɛɛ nəmə. ¹⁴ Bimuə əsuə bitsyə bətənsə itə bə biembulə əsuə lə kusu ko biɔye biləkə mi əsuə kənyɛ eso. ¹⁵ Itsyise muutə mi kobe ku kənyɛ yayaya itə bə mi balo eto kuutsyuə embofo buńyə lə mi ənəmi nye bətə mi etiki eto mbuayɛ kulefe. ¹⁶ Mi anto mə ku bayimisani ku mi betidi ku mi bayetsyuə ebufi mi bakpe lə ani. Nya boolo mi bətsyuə. ¹⁷ Betidi ba tã ebukisi mi lə mo disi eso. ¹⁸ Fɛɛ mi disi eto sɛwɔnii, lɛ sɔni kplon embonya. ¹⁹ Bińyə keklege lə binyə nkpə bo ləmbəkɛ kalokə kulefe.

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Lefe Nə Booba Yerusalem Eto Umə Ɛmə Bakpo Kaso.

²⁰ “Lefe nə binyə biə bamamanyə esu bəńyə batsyilama Yerusalem, ete biote biə umə əmfo eto boba kakpo lə kaso eto lefe eboyo. ²¹ Lefe nə mfóo, betidi ba kenke nkpe lə Yudea, ele bə bətsyetsyi bedu besu babiɔ lə atini əsuə lə babo lə kanyi əsuə. Nya betidi bakenke nkpe lə umənkplɛ əmə kafo, ele bə babo lə wə bedu. Nya betidi ba kenke nkpe lə mbuto ku kəmə

ka lefi mfo, yanle bə besu umənkplɛ əmə kəfo.
²² Itsyise lefe nə mfó ni kotonənə eto eyi nnya
 ele bə ibə fe kase Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kúkue eto
 etiki léte. ²³ Yɔɔkɛ ale tinti itə besio ba ni bafonɛ
 ku bebiambe ba nɛ bebi bɔyimisə. Kanyinyənyə
 kekɛke kətsyuə ebubə kasɔ kamfo əsuə. Nya
 Onanto eto kotonənə ebubə betidi bamfo əsuə.
²⁴ Boolo bətsyuə ku asiabi. Nya boomuə bətsyuə
 lə əsuəale besuko nsɔ bamba kpə əsuə. Nya
 betidi ba lenni Yudafo, luudi sɛkplɛ baayinkə
 Yerusalemfo bakpe isu ese lefe nə Onanto lɛtɔɔ
 utə mə.

Utidi Eto Ubi Ebusinkli Ubə.

²⁵ “Ekpinsa kpə ebubə lə kofe ku kofande ku
 befandebi eto ənəmi əsuə. Nya kasɔ eto betidi
 kenke eboyansə kusubebe saa. Nya sikpi kplɛ
 ebubə lə betidi əsuə lə kase lekpo eto kudu ku
 kase diuyənki nyanklaa eso. ²⁶ Ənəmi ebutsyiko
 betidi bonanko lə sikpi sia luumuə mə lə lefe nə
 befi bənyə bensəkə itə lesa nə luubə lə kawunsia
 kenke əsuə eso. Itsyise asa nnya nkpe lə difule
 ensiembuńyə lə nnya kənyənkɔ. ²⁷ Nyamfo eto
 kamaa, Utidi Eto Ubi ebɔbɔ ubə lə difule lə asəmi
 loku kəmiə lə əsuəale kplɛ ku lə diyənde kplɛ
 əsuə. ²⁸ Lefe nə asa nyamfo mfe nɛ bubəə, bɛlɔ
 mi əsuə bitsyə lə bikabe kusu, itsyise mi diləkəfe
 ebɔfi elo.”

Bekase Asa Itsyi Lə Eyi Əsuə.

²⁹ Mfó nya Yesu lɛtɛyi mə lekpa ditsyuə nkə,
 “Bibu disi bitsyi lə kudiyi ku eyi bamba kenke
 əsuə bebe. ³⁰ Lə binyə biə afanto fɔfɔ etsyiko
 bɔbɔɔ, betɛ biə kasɔmite eboyo elo. ³¹ Nko kə
 ini lə binyə biə asa nyamfo nɛ bubəə, betɛ biə

Onanto eto Sekadidi siamə eto dibəfe fe yaala lə eyo.

³² “Nlɛ mi bɔtɛyi sitinti minkə asa nyamfo kenke ebubə fɛ bətsyuə ba nsi nkrə mfo luukpə balo. ³³ Kato ku kasɔ ebubə efe, fɛɛ mɔ etiki embubə efe kulefe.

Ele Bə Bińyə Bikabe Kusu.

³⁴ “Bebe kukɔnɔ biə biemfi mi lefe bitə budi ku sitekpe eto disuəyuə mate. Nya kuutsyuə memfi wə əsuə utə bɔkɔ lə kawunsiə kamfo eto asa əsuə. Lenni nko, diyi nəmə ebubə ditu mi lə kafuafua əsuə. ³⁵ Nya yuuyifo fe kase uyibibiobio lələkə ubuki seka. Etsyise yuubə lə kawunsiə kenke eto betidi əsuə. ³⁶ Nyaso bitəkə ənə lə bińyə bikato ola lefe saa bə lə binyə əsuəale lə bɛbɔ befe lə keni saa əsuə lə lesa saa nə luubə mfo əsuə lə itə bə biofo buńyə lə mɔ, Utidi Eto Ubi eto lekɔkɔkɔkɔ.”

³⁷ Lə eyi nyamfó kenke əsuəə, Yesu éfi ólɛ betidi bamfo asa bote lə Onanto eto kedikətəkɔ. Nya lə ditsyitsyo lefee, úkesu Nnuəbi eto Eyi eto Kɔtini ékesu kalabe. ³⁸ Nya olesiatu saa, betidi bamfo ékesu kedikətəkɔ kamə lə banɔ wə asatete.

22

Besumunyə Ninə Ákpe Disi Bə Lə Balo Yesu.

¹ Lefe nə Yudafɔ leedi Nnamfokuā eto Abolo eto Diyi nə baakɔ bə Ukpə Asa Bo ʒyila ebɔfi.

² Fɛɛ se Onanto eto besumunyə ninə mə ku afi eto bateasa díkate betidi bamfó sikpi esoo, bákabebe kusu kɔ əsuə bɔɔye balo Yesu lə kabiobio əsuə.

Yuda Átɔnɔ Nkə Wuudu Yesu Utə.

³ Mfó nya Obonsam dídufə læ Yuda wə baakpo tsya bə Iskariot əsuə. Nyaa uyifo Yesu eto lefosi bakasebi inuə bamə eto ɔni. ⁴ Nyaso Yuda ésu Onanto eto besumunyə ninə ku Onanto eto kedikətəkɔ eto mba laase mfó eto beninə ɔflo. Nya bédi etiki itsyi læ kusu ko əsuə wɔɔyɛ fɛ boomuə Yesu əsuə. ⁵ Bənyə disuəyuə, nya bátɛyi wə bə bootə wə atabi. ⁶ Nya Yuda tsya lɛtɔnɔ nko. Nyaso útsyiko lefe sɛɛ bɔbɛbɛ læ kusu ko əsuə wɔɔyɛ ufi Yesu okpe mə læ ani læ betidi bamə eto mante mante əsuə.

Yesu Əmuə Əsuə Itə Ukpə Asa Bo Ɔyila Eto Diyi Budi.

⁷ Lə nnya kamaa, diyi nə baalo basamubi itə Ukpə Asa Bo Ɔyila eto Diyi itə Nnamfokuā eto Diyididi əbə léyo. ⁸ Nya Yesu létsyese Petro ku Yohanes ɔtɔnsə ku kɛnyɛ kamfo nkə, “Bisu belɔ Ukpə Asa Bo Ɔyila eto didisa bitsyə itə bo budi.”

⁹ Bátɔ wə bənkə, “Sie faala fə bɔlɔ ni butsyə?”

¹⁰ Nya útə mbuayɛ nkə, “Lə bidufə Yerusalem eto umə əməə, osani utsyuə ebubə otsyako mi wə ntsyi ntu ku ɔlɔtsyi. Bitəkəkɔ wə læ bidufə diyo nə wuudufə. ¹¹ Nya læ bɛtɛyi oyosate əmə biənkə, ‘Oteasa nkə bɔtɔ fə nkə, “Nte diyo nə kafo ele bə Mɔ ku mɔ bakasebi luubə bedi Ukpə Asa Bo Ɔyila eto didisa?” ’ ¹² Woote mi abanslo kato eto diyo kplɛ ditsyuə nə bálɔ bətsyə nya bətsyue əsiəsa læ ni kafo bətsyə. Belɔ didisa nəmə bitsyə mfó.” ¹³ Mfó nya báyifə kusu bésu bənyə lesa saa pɛpɛpɛ fe kase Yesu lɛtɛyi mə.

Nya bálo Ukpə Ása Bo Jyila eto edisa nyamə bətsyə mfó.

Bédi Bonamute Eto Didisa.

¹⁴ Se lefe léyoo, Yesu ku wə batənkpe bamə ésu bəsiə kaso bə lə bedi lesa. ¹⁵ Jteyi mə nkə, “Iyifo mə lelabi kokooko bə lə ndi Ukpə Asa Bo Jyila eto didisa nəmfo ku mi fe lə nnyə kanyi. ¹⁶ Nya nle mi bəteyi sitinti minkə mensiembudi ni bio isu ése lefe nə muudi ni lə Onanto eto sekakediko.”

¹⁷ Nnya kamaa, Yesu éfi ditənəkobe nya óso ani. Nya óteyi nkə, “Befo nyamfo lə binə bitə bətsyue. ¹⁸ Nle mi bəteyi minkə idu mómó entó, mensiembunə ntu bo ləbo itsyi lə wanyi eto awónsa əsuə isu ese lefe nə Onanto eto sekadidi luubə.”

¹⁹ Nya úfi abolo utsyue nya óso Onanto ani. Nya úbudi nnya nya úfi útə mə. Nya óteyi mə nkə, “Nyamfo ni mə əsuə eto sinə sia muufi ntə Onanto kedi lə mi disi. Biyifo nyamfo bifi bikakloma mə.”

²⁰ Nko ke tsya úfi ntə ku ləkobe úfi utə mə lə didisa nəmə kama nya óteyi mə nkə, “Ləkobeto nəmfo eyifo Onanto eto ketsyue fofó ka utsyue utsyə fe ditsyəbi, nə ni mə koto ko mookpo lə kaso lə mi disi. ²¹ Fəe bete biə nwə dídu mə útə, si ɔle kóni bokpe ko mə lə okpe ɔni mfo. ²² Nya mə, Utidi Eto Ubi, mbə nle bofe fe kase Onanto lése uyi utsyə. Fəe mbobue itə utidi wə luudu mə utə.” ²³ Mfó nya beetsyiko bətsyue boto kanó bə owoe luuyifo nyamfo.

Owoe Ni Okple Lə Bakasebi Bamə Nti?

24 Kənə əbə kedufə bakasebi bamə nti itsyi nwə luudi ɔkplɛ əsuə. 25 Nya Yesu lətɛyi mə nkə, “Betidi ba lenni Yudafɔɔ, mə baka kpe əsuəale lə mə betidi əsuə kenke. Nya baka bamfo kpe diye nə baala bə betidi bamfo kakpo məə, nə ni bə ‘Bafonətidi.’ 26 Fɛɛ inni nko ele bə itsyɛ lə mi nti. Bomu utidi wə ni nwə nso kenke lə mi ntii, ele bə uyifo wə əsuə ɔkɛkɛ enso. Fɛɛ nwə ni ɔtɔnkɔtɔnkoo, ele bə ofiani nwə leesumu betidi. 27 Nya owoe ni ɔkplɛnyə onso? Nwə ləəsiə lə ɔpunu ekedi lee, nwə leesumu wə? Lə ɔnukualeɛ, nwə ləəsiə lə ɔpunu ekedi. Fɛɛ mɔɔ, nkpe mi lə nti fe nwə leesumu. 28 Bío kpe ɔkɔɛ koko bítəkəko mɛ lə mɔ lefe kekleke kenke əsuə. 29 Nya fe kase mɔ Anto dítə mɛ əsuəale nkə ndi sekaa, nko kə mintsya luutə mi əsuəale nyamə eto okle nɛ. 30 Biudi binə lə mɔ lesakedikɔ lə mɔ sekakedikɔ. Nya biusiə lə akankpomɛ əsuə lə bidi seka lə Israel eto lefosi atobi ənuə nyamfo əsuə.”

Yesu Átɛyi Utsyə Nkə Petro Ebutudi Kenyɛ Lə Wə Ɔsuə.

31 Mfó nya Yesu lətɛyi Simon Petro nkə, “Simon, Simon! Tsyue ato lə anɔ! Onanto ətə Obonsam kusu nkə oto mimblɛ obe lə usense mi nti, mba nkpe kɔnɔku mba ləmbə kɔnɔ lə fe kase ɔkuɛmfo laafle kamɔ kələkə lə kofɔ nti. 32 Fɛɛ Simon, mboto ola lə fə disɪ bə lə fə bofokanɔ lə bɔyɛ kɛnyɛ buyuə. Nya lefe nə fuusinkli əbə mɔ ɔfɔɔ, kpe fə bayimitsyuə nkɛale.”

33 Nya Petro lətɛyi wə nkə, “Bonamute, nńyə nɛ kusu bobɛ miə bonko fə kenke ebolabe lə Aba eto diyo nya lə nkpə ku fə kulaa tsya!”

³⁴ Nya Yesu leteyi wə nkə, “Petro, nle fə boteyi miə ketsye kamfo fe ukuse luutə kenyee, ebutudi sitsyə fə enyi me.”

Otabitobe Ku Kusuyeyetobe Ku Kalande Eto Butsyi.

³⁵ Mfó nya Yesu leto wə bakasebi nkə, “Lefe ditsyuə nə léfe se míntsyese mi kusu nya míntə bíentsyi otabitobe nye kusuyeyetobe nye afokpa kuətsyuə, béhiã lesatsyuə?”

Bətə mbuaye bənkə, “Kulesa mánhiã bo kula kon.”

³⁶ Nya Yesu leteyi mə nkə, “Fεε mómoo, utidi wə nkpe atabi eto otobe utsyuə nye kusuyeyetobe utsyuə, ufi olε. Nya nwə kalande kukətsyuə lentee, ele bə ufi wə awu nye kafia ote, lə usu oya ke. ³⁷ Nya nle mi boteyi minkə Awɔnisa Kenke eto Kukue eto lesa nə bəwɔni bákpe mfó lε boteyi nkə, ‘Bákla wə bákpe lə betidi bua ntii,’ ele bə ibə itə nko lə me əsuə. Itsyise lesa nə bəwɔni itsyi lə me əsuə, lε bubə kətə.” ³⁸ Nya bakasebi bamə leteyi bənkə, “Bonamute, bee! Nnyə nlanle nnuə nte mfo!”

Mfó nya útə mbuaye nkə, “Isiə.”

Yesu Áto Ola Lə Nnuəbi Eto Eyi Eto Kɔtini Əsuə.

³⁹ Yesu áye óbo lə umə əmə nya úsu Nnuəbi eto Eyi eto Kɔtini əsuə fe kase woala buyifo. Nya wə bakasebi bamə tsya dítəkəko wə. ⁴⁰ Se óyo kaka əməə, Yesu áteyi wə bakasebi nkə, “Beto ola, lə beye disi butə le botokabe əsuə.” ⁴¹ Nnya kamaa, óyani mə utsyə mfó óye usu seto seke nya óse akonki óto ola. ⁴² Nya óteyi nkə, “Nto,

læ alaa, lækæ kanyi eto lækøbe næmfø etsyiko læ mō oflō. Fæe menyifo læ mō lelabi æsuæ, bomu læ fæ lele æsuæ.”⁴³ Mfó nya Onanto eto ɔtɔnkpe dítsyi kato úbæ úlækæ æsuæ óte wæ nya ókpe wæ nkæale.⁴⁴ Nya læ kanyi kplæ ka ɔnlæ bunyæ esoo, usi óto ola kekkele ókpe. Nya diwi næ læbō lekpo wæ eyifo fe atōbo nya nlæ bola kakpo læ kasō.

⁴⁵ Se Yesu létaka læ kaka ɔnlæ ola boto mfóo, úsinkli úsu wæ bakasebi bamæ oflō. Nya úbæ únyæ nkæ bálabe selabe itsyi læ læwenlo næ æsuæ bakæ eso.⁴⁶ Mfō nya óteyi mæ nkæ, “Beso bænle selabe? Betaka læ beto ola læ kase biembudufæ læ botokabe æsuæ.”

Besumunyæ Ninæ Æmuæ Yesu.

⁴⁷ Lefe næ Yesu ínyæ ɔnlæ etikii, betidi kpæ bətsyuæ áyæ bétu wæ. Yuda wæ ni bakasebi lefosi inuæ bamæ eto ɔni lætɔnko mæ. Jyæ úsu Yesu oflō nkæ læ oflō wæ læ kola.⁴⁸ Fæe Yesu áteyi Yuda nkæ, “Yuda, bubæ fəbæ fə aaflō mō, Utidi Eto Ubi, læ kola læ efi mæ akpe læ betidi eto ani?”

⁴⁹ Lefe næ bakasebi ba læke mfó ku Yesu dínyæ lesa næ luubæ ibæ, bátō Yesu bənkæ, “Bonamute, bəkpɔnko mæ ku bo nlande lee?”⁵⁰ Mfó nya bakasebi bamæ nti eto ɔni lésiabe Usumunyæ Ninæ Kenke eto uyifoyifo eto kodianito úfæ.

⁵¹ Fæe Yesu áni ko mæ óteyi nkæ, “Isi! Bitæ mæ kusu!” Mfó nya útidi uyifoyifo æmæ eto koto nya wæ koto dísinkli kótsya wæ.

⁵² Nya Yesu læteyi besumufō ninæ ku mba laase Disumuyo eto beninæ ku kusæ eto beninæ ba díbæ mfō bæ læ bəbæ bəmuæ wæ nkæ, “Beso ele bæ bifi keyi ku nlande bibæ fe uwudifō mini?”⁵³ Bonko mi ákæ læ Yudafo eto kedikətəkō diyi saa tsya

bíatetsyi biə biəmuə lə əsuəale mē əsuə. Fɛɛ mi lefe léyo bə biyifo nko se Obonsam eto əsuəale ntekə kato.”

Petro Áni Yesu.

⁵⁴ Besumunyə ninə ku baka bamfó əmuə Yesu, nya béfi wə bésuko Usumunyə Ninə Kenke eto diyo. Nya Petro tsya dítəkəko mə kama kama.

⁵⁵ Betidi bətsyuə ákpe ute utsyuə lə diyo nəmə eto lekple, nya Petro tsya dísu úsiə lə mə nti. ⁵⁶ Se besio eto uyifoyifo oni dínyə Petro se ute díyənde okpo wə lə əsuə se usi mfóo, óbe wə tūū nya ótəyi nkə, “Utidi əmfó tsya ətəkəko Yesu.”

⁵⁷ Fɛɛ Petro áni nyamfo nya ótəyi nkə, “Usio, minyi wə kulaa tsya!”

⁵⁸ Lə lefe kliminti ditsyuə eto kama, osani utsyuə tsya ənyə Petro wə únyi nya ótəyi wə nkə, “Fintsya mə nti eto ɔnɔ feni?”

Fɛɛ Petro esi útə mbuayɛ nkə, “Osani, nni mɔ uni!”

⁵⁹ Íyifo fe lebombosɔsɔ lɔni eto kama, osani bamba utsyuə tsya ébə únyə kekleke ótəyi nkə, “Kənə ku kətsyuə saa əmbə lə nyamfo əsuə bənkə osani əmfó tsya ətəkəko Yesu, itsyise Galileanyə uni!”

⁶⁰ Fɛɛ Petro ətə mbuayɛ nkə, “Osani, mante lesa nə fanlɛ bɔtəyi mfo kula kula!” Lamfolamfo, fe kase unsi únyə ɔnlɛ etiki, ukusɛ ko ditə kenyɛ.

⁶¹ Bonamute əmə ékensə óbe Petro. Mfó əmə nya Petro lékloma nkə Bonamute əmə átəyi wə nkə, “Fɛ ukusɛ luutə kenyɛ ketsye kamfoo, ebutudi kenyɛ sitysə sɔ̃ɔ fə enyi mɛ.” ⁶² Petro ábɔ úsu lekple nya úwi keku kekleke.

Yudafɔ Ba Lése Yesu Ɛmæ Wæ Nya Báblɛ Wæ.

⁶³ Betidi ba díkase Yesu, əmæ wæ nya báblɛ wæ. ⁶⁴ Bákɛ wæ ənəmi nya báblɛwæ, nya bátɔ wæ bənkə, “Owɔe lɛsɔ fə? Tɛyi bo!” ⁶⁵ Nya bákɛ wæ lə esu bamba kpə əsuə tsya.

Yesu Ɛnyə Lə Bakponkpo Eto Ɛnəmi.

⁶⁶ Se kale dísiəə, kusə komə eto beninə ku besumunyə ninə ku afi eto bateasa əbə bəsiə. Nya bákpa Yesu bésuko mə ənəmi. ⁶⁷ Nya betidi ba díbə batsya mfó létɔ Yesu bənkə, “Tɛyi bo lə fə ni Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə əmə.”

Mfo nya útə mbuayɛ nkə, “Lə ntɛyi mi lesat-syuə tsyaa, biəmbɔfo bənɔ. ⁶⁸ Nya lə ntɔ mi etiki ətsyuə, biəmbɔfo kɛnyɛ buləkə katɛyi mɛ kulesa. ⁶⁹ Fɛɛ idu mɔmɔ ɛntɔɔ, Onanto wə ni əsuəalenyə kenke ebutsyə mɔ, Utidi Eto Ubi, lə wə kodianɪ.”

⁷⁰ Mfó nya məmblɛ létɔ wə bənkə, “Nyalɛ, fə ni Onanto eto Ubi əmə?”

Útə mbuayɛ nkə, “Mi kosate nɛ bɔtɛyi biənkə wə mini, nya nko ini nɛ.”

⁷¹ Bátɛyi bənkə, “Yensihiã bo bə kuutsyuə saa si ubə udi adansiɛ lə nyamfo əsuə. Bo kosate áɔ asa nnya ótɛyi!”

23

Pilato Átɔ Yesu Etiki.

¹ Nya məmblɛ létaka nya bəfi Yesu bésuko Pilato ɔflɔ. ² Mfó bətsyiko etiki butsyi lə wə əsuə katɛyi bənkə, “Búmuə utidi əmfɔ se ɔnlɛ bo kusə eto betidi bokpa kayɛnko lə kusu bua əsuə. Nya ɔnlɛ mə bɔtɛyi nkə, bənsiko umənkɔ bətə Roma

eto Okankplɛ. Nya úsi ótɛyi tsya nkə wə ni Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə nya uni Oka tsya.”

³ Pilato áto wə nkə, “Fə ni Yudafo eto Oka əmə?”

Nya Yesu díta mbuayɛ nkə, “Nko ini fe kase fanlɛ bɔtɛyi nɛ.”

⁴ Mfó nya Pilato lɛtɛyi besumunyə ninə ku sitiditu siamə nkə, “Mənnɔyə kulesa lə utidi əmfɔ əsuə nə eso ele bə nlo wə dikpi.”

⁵ Fɛɛ məmə ənyə kekkele bátɛyi bənkə, “Wə asa nnya woate ətə botaka kənyə əbə idufə lə Yudea eto betidi kenke nti. Útsyə nyamfo kasɔ lə Galilea, nya úkaboko nnya mfo tsya.”

Herodes Áto Yesu Etiki.

⁶ Se Pilato lenɔ ditiki nəmfoo, óto mə nkə, “Galileanyə ni utidi əmfɔ?” ⁷ Nyaso se óte nkə Yesu étsyi Galilea eto lekpake nə əsuə Herodes nle seka budi esoo, úfi wə ótsyese Herodes ɔflo. Nya Herodes əmfɔ akɛ lə Yerusalem lə lefe nəmfó əsuə.

⁸ Əsuə əyuə Herodes tinti se únyə Yesu, itsyise wɔɔɔ wə kɔɔɔ koko nya óla nkə lə unyə wə kokooko. Nya ɔnlɛ kusu bobɛ nkə wuunyə Yesu lə uyifo ayanisa ətsyuə lə obe. ⁹ Nyaso Herodes áto Yesu etiki kpə, fɛɛ Yesu ménfɛ kɛnyɛ utə mbuayɛ saa. ¹⁰ Besumunyə ninə ku afi eto bateasa ábɔ bəbə sɛto nya bála nnyɛ kplɛ, kplɛ bətəkə Yesu. ¹¹ Herodes ku wə bamamanyə ákpɛ Yesu kɔfiɔ ku kofani. Nya bɛfi awu nnya lefo koya ətsyuə bákɛ wə nya besi bákpa wə bésuko Pilato ɔflo. ¹² Diyi nəmfɔ hã əsuə nya Herodes ku Pilato léfiani bayetsyuə, itsyise kɔɔ, balo bédi lə bətsyuə.

Pilato Álo Yesu Dikpɛnkpi.

¹³ Pilato ákpadi besumunyə ninə ku umə eto beninə ku betidi ba létsya mfo ɔko. ¹⁴ Nya ótɛyi mə nkə, “Mi lékpa utidi əmfo béboko mə biə ɔlɛ betidi bokpa kayenko lə kusu bua əsuə. Nya mɔmɔɔ, ńtɔ wə etiki lə mi kosate eto ənəmi. Nya mənnyə kabua saa lə wə əsuə fe kase mi léla bítəkə wə. ¹⁵ Herodes tsya mənnyə kulesa bua saa lə wə əsuə, itsyise úsinkliko wə ótsyese bo. Utidi əmfo ményifo kulesa nə ele bə bolo wə dikpɛnkpi. ¹⁶ Nyaso muutə lə bablɛ wə kuyibi lə nyani wə lə udu.” ¹⁷ Lə Ukpə Ása Bo Ɔyila eto eyididi saa əsuə, iyifo Pilato eto ketsyue bə oyani mba bákpe lə diyo eto ɔni lə mə nti utə mə.

¹⁸ Məmbɛ áfa bembembe bátɛyi bənkə, “Lo wə! Lə ayani Baraba ətə bo!” ¹⁹ Baraba əmfoo, bákpe wə lə diyo ɛyɛ lə bulə butsyuə bo ókpe únyə lə Yerusalem eto umə ku wə utidi wə ólo əsuə eso.

²⁰ Nya se Pilato léla nkə lə oyani Yesu eso, usi údi betidi bamə etiki. ²¹ Fɛɛ bákpo kudu bembembe bákpe lə wə etiki nnya ɔnlɛ bətɛyi əsuə bə “Sɔ wə amanklasə lə uyikabie əsuə! Sɔ wə amanklasə lə uyikabie əsuə!”

²² Pilato esi ótɛyi mə ditsyəfə nkə, “Nya nte kabua ka úyifo? Mənnyə kabua ka úyifo eso ele bə nlo wə dikpɛnkpi! Muutə lə bablɛ wə keyibi lə nyani wə.”

²³ Fɛɛ bofa ko bensi banɛ bembembe katɛyi bənkə, “Ele bə lə basɔ Yesu bamanklasə lə uyikabie əsuə.” Nya lə kalosəkɔ, bətəkə wə kato.

²⁴ Nyaso Pilato ála etiki nyamə úləkə fe kase

betidi bamə léla. ²⁵ Óyani utidi nwə baala útə mə. Utidi wə bakponkpo lékpe lə diyo itə bulə bo ókpe ku wə utidilolo eso. Nya óyani Yesu ókpe mə lə ani nkə lə beyifo lesa nə bála ku wə.

Bamamanyə Áso Yesu Bámanklasə Lə Uyikabie Ɖsuə.

²⁶ Bamamanyə bamə ákpa Yesu bédunko. Nya se bánye lə kusu bantə, bátsyako Kirenenyə utsyuə wə baakpo Simon wə dítsyi kebuto kətsyuə ɔntə lə Yerusalem. Bənyənsə wə báyinkə wə bákpe bənkə ofo uyi wə Yesu ntsyi mfo utsyi lə utəkəko wə kama. ²⁷ Betidi kpə bətsyuə ətəkəko Yesu kama. Nya besio bətsyuə ake lə mə nti ba díkewi nku ku kaminsə kətə wə. ²⁸ Yesu ékensə óbe nya ótəyi mə nkə, “Yerusalem eto besio, bienwi keku bitə mɛ. Bomu biwi lə mi ku mi bebi eto disí. ²⁹ Itsyise lefe ditsyuə ebubə nə betidi ləɔtəyi bənkə, ‘Diyuə itə bakonɔ ku mba eto belefie ubi dímənsiətə unyə ku ami nnya bányimi tə bənyə!’ ³⁰ Lefe nəmfó ni lefe nə betidi ləɔtəyi atini bə, ‘Beba bekpo bo lə əsuə!’ Nya bəɔtəyi akpenkpe bə, ‘Bekula bo!’ ³¹ Itsyise lə balɛ asa nyamfo eto okle buyifo lə kuyi kuā əsuəə, ntsyə yuutsyə itə kuyi koya?”

³² Bákpa betidi bamba inuə ba ni babuayifo bésu kalokɔ ku Yesu. ³³ Se bésu báyo kaka baakpo Ditidisikobee, básɔ Yesu bámanklasə lə uyikabie əsuə mfó. Nya betidi inuə bamə tsyaa, básɔ mə bámanklasə lə keyi əsuə lə Yesu eto siməni ku sediani. ³⁴ Mfó nya Yesu letəyi nkə, “Nto, fi atsyɛ mə, itsyise benyi lesa nə banlɛ buyifo.” Lə nyamfo eto kamaa, bamamanyə

bamə ésie Yesu eto awu bətə bətsyuə lə kase asa nnya bákpo basé lété əsuə.

³⁵ Betidi bamə kenke ənyə mfó balé bobé nya Yudafó eto beninə bamə nyə bánlé Yesu bumə katéyi bənkə, “Ófo betidi bamba lə nkpə, bitə lə uləkə wə əsuə lə bobé, lə wə ni Kristo, Nwə Onanto Lékpó Ɔhile Utsyə əmə!”

³⁶ Nko ke bamamanyə bamfó tsya dímə wə nɛ. Bésu wə ɔflo nya bəfi ntə bo nkpe kalo bətə wə bə unə. ³⁷ Nya bətéyi bənkə, “Lə fə ni Yudafó eto Okaa, nyalé kpó lə ələkə fə əsuə!”

³⁸ Bávɔni etiki nyamfo lə wə disikato nya nlé bətéyi nkə, “Nwə mfo ni Yudafó eto Oka əmə nɛ.” ³⁹ Babuayifo ba básɔ bāmanklasə lə eyi əsuə eto ɔni lə mə nti áka Yesu nkə, “Inni fə ni Nwə Onanto Lékpó Ɔhile Utsyə? Kpó lə ələkə fə əsuə, lə ələkə bo tsya!”

⁴⁰ Fɛɛ unuəfə áni ko wə ɔtéyi nkə, “Aante Onanto sikpi lee? Kotonənə kɔni eto okle befi bətə fə ku wə kenke. ⁴¹ Nya bo kotonənə, kɔye lə kusu əsuə. Itsyise lesa nə dińyə itə boo, ni ni nə bəfi bətə bo nɛ. Fɛɛ wə ményifo kabua saa.”

⁴² Nya ɔtéyi Yesu nkə, “Yesu, kloma mɛ lə esu edufə fə sekakedikɔ!”

⁴³ Mfó Yesu létéyi wə nkə, “Nlɛ fə bətéyi sitinti miə mmi əmfo kee, ebudufə Paradiso kafo ku mɛ.”

Yesu Ɔkpə.

⁴⁴⁻⁴⁵ Nya se éyo kakɔmi eto lefosi ənuəə, kofé áye bofa nya kale ku kawunsiə kenke lena tũũ itsyi lə kakɔmi isu ese lə abombo ətsyə. Nya Onanto eto kedikətəkɔ eto kafia ka mfaka mfo léla, késie lə akpa ənuə. ⁴⁶ Yesu áfa ku ɔkɔɛ

bembembe nkə, “Nto, mfi mɔ ləwɔnɔ ńkpe fə lə ani!” Se ɔteyi nyamfó nkoo, óma kenyɛ.

⁴⁷ Se omamanyə ninə əmə dɪnyə lesa nə díbəə, ɔtesə Onanto ɔteyi nkə, “Sitintii, utidi əmfo eyifo utidi sɛɛ.” ⁴⁸ Se betidi ba díbə bə baabe lesa nə díbə nya bənyə lesa nə díbəə, bésinkli bésu ayo nya bəfi ani bətsyi lə esi ku kaminəsə. ⁴⁹ Nya betidi ba kenke léte Yesu ku besio ba dítəkəko wə ditsyi Galilea bəbəə, ənyə kɔsɛsɛ balɛ asa nyamfo bobɛ.

Yosef Arimateanya Ébikə Yesu.

⁵⁰⁻⁵¹ Osani utsyuə ákɛ mfó baakpo Yosef wə ditsyi Arimatea lə Yudea eto kasɔ. Uyifo utidi sɛɛ wə betidi ləətə dibu tinti. Nya uɲyə ɔnlɛ kusu bobɛ itə Onanto eto sekadidi sia nlɛ bubə. Itɛ bə ókɛ lə Yudafo eto bakpronkpo nti tsyaa, wántɔnɔ ko mə lə lesa nə báse uyi ku lesa nə bəyifo əsuə. ⁵² Úsu Pilato ɔflo úsu ɔto wə nkə lə ofo Yesu eto ɔkɔ. ⁵³ Úləkə ɔkɔ əmə nya úfi kafia flubia kətsyuə úmini wə kenke. Nya úfi wə úsu úbikə lə leba kafo eto kudi kutsyuə ko bembikətɔ kuutsyuə bənyə. ⁵⁴ Diyi nəmfó eyifo Fida wə bəəmuə əsuə fɛ ɔnwɛditsyəyi ləəsɪə kale.

⁵⁵ Besio ba dítəkəko Yesu se bətsyi Galilea, ətəkəko Yosef bésu kudi komə eti nya bésu bábe kase bəbikə Yesu əmə. ⁵⁶ Nya bésinkli bésu oto nya bəkuə asa nnya laanyi fififi ku nnuəbi bo beefi kediki bakɔ lə əsuə bətsyə. Nya bətsyə ɔnwɛ lə ɔnwɛditsyəyi fe kase mə afi nyamə léte.

24

Yesu Átaka Utsyi ɔkɔmə.

¹ Lə Kəsida eto olensiantoo, besio bamə ésu kudi komə oflo bétsyi afa nnya bálɔ bətsyə bésuko kudi komə oflo. ² Mfóo, bənyə bə kudi komə eto kənyə ásini kute nya leba kplɛ nə bəfi bəti mfó ámina dite kutsyə. ³ Nyaso bédufə bésu kudi komə kafo, fɛɛ bənnyə Bonamute Yesu eto ɔkɔ əmə. ⁴ Nyamfo ətə difufu əmuə mə. Nya ete basani inuə bətsyuə díləkə əsuə báte mə. Nya bikə bia banlɛ nlɛ buyənde kaba mə ənəmi. ⁵ Sikpi əmuə mə tinti nyaso báse esi kasɔ bətə basani bamə. Nya basani bamə létɔ mə bənkə, “Beso bənle utidi wə nkpe nkpə bəbɛbɛ lə bəkpənkpə nti? ⁶ Umbə mfo. Ótaka! Bekloma lesa nə ótəyi mi lefe nə ɔkɛ lə Galilea nkə, ⁷ ele bə bəfi Utidi Eto Ubi bakpe lə betidi bua eto ani. Bɔɔsɔ wə bamanklasə lə uyikabie əsuə. Nya lə eyi ətsyə eto kamaa, wuusinkli otaka utsyi ɔkɔmə ubə.” ⁸ Besio bamə ákloma wə etiki nyamə.

⁹ Nya se bésinkli bétsyi kebikəko mfó bəbəə, bésu báteyi bakasebi lefosi ɔnwɛ bamə ku babamba kenke tsya asa nyamfo. ¹⁰ Besio bamə ni Maria Magdalene ku Yohana ku Maria wə ni Yakobo eto ambe. Mə ku besio bamə ni mba létəyi batənkpe bamfo asa nyamfo. ¹¹ Fɛɛ batənkpe bamə efi asa nnya besio bamə díbə báteyi mə fe ebukitiki. Nyaso bāmfo mə bánɔ. ¹² Fɛɛ Petro alɛɛ, ótaka nya útsyetsyi úsu kudi komə oflo. Nya se úsu óbɛ kudi komə kafoo, únəyə mfia bo bəbikə ɔkɔ əmə. Fɛɛ wénsinyə kulesa mfó. Nyaso usinkli úsu se íyifo wə yanii lə kase asa nyamə díbə eso.

Betidi Ɔnyə Yesu Lə Emaus Eto Kusu.

¹³ Nya lə diyi nəmfo ke əsuəə, Yesu eto mba ntəkəko wə eto inuə bətsyuə yə lə kusu bātɔ lə umə kəkə utsyuə wə baakpo Emaus. Nya yuutsyə fe esunkpo kentsyɛ akuanse idu mfo isu Yerusalem. ¹⁴ Nya banyɛ mfó banlɛ etiki budi itsyi lə lesa nə díbə əsuə. ¹⁵ Se bányɛ bánlɛ etiki budi kedufə lə etiki nyamə əsuəə, Yesu kosate ésu útu mə nya wə ku mə lɛyɛ bantɔ. ¹⁶ Bənyə wə, fɛɛ bəntsya wə lekpo.

¹⁷ Yesu átɔ mə nkə, “Be əsuə bənyɛ lə kusu bənɛ etiki budi ketsyiko?”

Bəkənə bənyə. Nya mə ənəmi nlɛ bote fe baminsətidi. ¹⁸ Nya mə ɔni wə baakpo Kleopa lɛtɔ Yesu nkə, “Nyalɛ fə mate hã ete ni ɔfɔ lə Yerusalem wə lenyi asa nnya nlɛ bubə lə eyi nnya kliminti mfo eto nti lee?”

¹⁹ Ɔtɔ mə nkə, “Be eto asa?”

Bətə mbuayɛ bənkə, “Asa nnya díbə lə Yesu Nasaretnyə əsuə. Utidi emfo ni Onanto eto Unyeləkətidi wə Onanto ku betidi ba tã dínyə bə okpe əsuəale tinti lə wə asayifoyifo ku asa nnya ɔtɛyi kenke əsuə. ²⁰ Nya bo besumunyə ninə ku bo baka dífi wə bákpe lə Romamfo eto uninə lə ani bə olo wə dikpənkpi nya básɔ wə bamanklasə lə uyikabie əsuə. ²¹ Fɛɛ búfi ənəmi butəkə lə wə əsuə boə wə lofo Israel eto betidi kenke lə nkpə. Nya mmi ni diyi tsyɛfə sɔ̄ se asa nyamfo díbə nɛ. ²² Bo nti eto besio bətsyuə ətə bo ketu étinkə. Itsyise bésu wə kudi komə ɔfɔ ku olesiatu əmfo. ²³ Fɛɛ bənnya wə ɔkɔ əmə. Nya bésinkli bəbə bətɛyi bo bənkə Onanto eto batɔnkpe bətsyuə əbə bələkə əsuə báte mə. Nya

bátèyi mæ bänkæ Yesu kpe nkpæ. ²⁴ Bo nti eto bətsyuə ésu kudi komə ɔflo mfó nya bənyə fe kase besio bamə lətèyi pɛpɛɛɛ, fɛɛ bənnə wə kosate.”

²⁵ Nya Yesu lətèyi mæ nkæ, “Bieninə! Nya tsyaa, mi bofokanɔ læ asa nnya Onanto eto bənyeləkətidi lətèyi mi əsuə əmbə ale! ²⁶ Binyi biənkə ele bə, Nwə Onanto Lékpɔ ɔhile Utsyə əmə nyə kanyi kamfo eto okle fɛ læ udufə wə sekakedikɔ eto diyənde əsuə?” ²⁷ Nya Yesu dílækə asa nyamfo kasɔ óte mæ læ asa nnya báwɔni bakpe læ Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue əsuə itsyi læ Moses eto Ekue ku asa nnya kɛnkɛ Onanto eto bənyeləkətidi ləwɔni bətsyə itsyi læ wə əsuə. ²⁸ Se íbu sɛkɛ læ bedufə umə kɛkɛ wə bántɔɔ, Yesu éyifo fe bofe ɔnlɛ kedu. ²⁹ Fɛɛ báninko wə bátèyi bänkæ, “Kale ébolo kalo nyaso kɛ læ bo ɔflo mfo.” Nyaso úsu ósɔnɔ læ mæ ɔflo.

³⁰ Úsiə læ kasɔ nkæ læ udi lesa ku mæ. Nya úfi abolo nyamə nya ósɔ Onanto ani, nya úbudi nnya úfi útə mæ. ³¹ Mfó nya mæ ənəmi lesini nya bənyə wə bətsyə lekpo. Fɛɛ ónya fíi læ mæ ənəmi. ³² Bátèyi mæ bətsyuə bänkæ, “Lefe nə ókɛ mfó úkedinko bo etiki nya úkəlækə Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue eto etiki kasɔ kate bo læ kusuu, disuəyuə ditsyuə eto okle akɛ bo læ ləkɛsi!”

³³ Bátaka lamfolamfo nya bésinkli bésu Yerusalem. Nya bésu bənyə lefosi ɔnwɛ bamə ku betidi bamba bákɔ bensi. ³⁴ Nya bánlɛ bətèyi bə, “Bonamute átaka útsyi ɔkɔmə sitinti, nya úlækə əsuə óte Simon.” ³⁵ Mfó nya betidi inuə bamə lətèyi mæ asa nnya díbə læ kusu ku kase bənyə

Yesu bətsyə lekpo lefe nə úbudi abolo nyamə útə mə.

Yesu Əlakə Əsua Óte Wə Bakasebi.

³⁶ Se betidi inuə bamfo nɛ mə etiki budii, mfó əmə Yesu kosate əbə únyə lə mə nti. Nya ótəyi nkə, “Diyuə lə disiəko mi.”

³⁷ Báyakla nya bébu bənkə əkə banɛ bunyə.

³⁸ Fɛɛ ótəyi mə nkə, “Beso bietinkə mə! Beso biamfo kanə? ³⁹ Bebe mə ani ku mə akpa. Nya bitidi mə lə bete biə mə uni. Itsyise əkə əmbə əsuə eto sinə ku ekubi fe kase bənɛ mə bunyə minte mmə.”

⁴⁰ Se ótəyi nkoo, úfi wə ani ku akpa óte mə.

⁴¹ Lə kase banɛ disuəyuə bunyə tinti nya asa nyamə díyifo mə yani esoo, bámfo bofo kanə. Mfó nya Yesu letə mə nkə, “Didisa ditsyuə te mi mfo?” ⁴² Bəfi lekpe sənsə báboko wə. ⁴³ Nya ófo ni óyimi lə mə ənəmi mfó.

⁴⁴ Nya ótəyi mə nkə, “Asa nyamfo əsuə tututu mɪntəyi mi lefe nə minke mi lə ofɔ nɛ. Lesa saa nə bəwəni lə Moses eto afi eto kukue nye Onanto eto bənyeləkətidi eto asa nnya bəwəni lə Əsənkue itsyi lə mə əsuəə, ele bə ibə itə nko.”

⁴⁵ Mfó nya ósini mə nsusu itə lə banə Awənisa Kənkə eto Kukue eto etiki nnya nkpe mfó kaso.

⁴⁶ Nya ótəyi mə nkə, “Bəwəni bətsyə bə Nwə Onanto Lékpə Əhile Utsyə mfo ebunyə kanyi nya wootaka utsyi bekpənkpə nti ubə lə diyi tsyəfə əsuə. ⁴⁷ Nya wə bakasebi ebobe letsya lə wə diye əsuə bətə kawunsie eto betidi kenke bə batsyi mə akəsi bawuninsə itə lə Onanto lə ufi mə abua ɔtsye mə. Nya letsyabebe nəmfo ebutsyə kaso lə Yerusalem. ⁴⁸ Mi luudi adansie biləkə ditiki

nəmfo bete læ kalebe saa. ⁴⁹ Nya mɔ kosate ebufi lesa nə mɔ Anto letɛyi útsyə ntsyese mi. Fɛɛ ele bæ bińyə bisəkə Onanto eto əsuəale nyamfo læ Yerusalem isu ese lefe nə biofo nyamə itsyi kato.”

Onanto Ákpa Yesu Úsuko Kato.

⁵⁰ Lə nyamfo eto kamaa, Yesu ákpa mə nya bédu læ Yerusalem eto umə bésu Betania eti. Mfó óbesə ani kato nya ókpo mə atsyɔ. ⁵¹ Nya lefe nə tututu ɔnlɛ mə atsyɔ bokpo mfóo, údu læ mə ɔflɔ nya Onanto étsyi wə úsuko kato. ⁵² Báse akonki bésumu wə nya bésinkli bésu Yerusalem ku disuəyuə tinti. ⁵³ Békesu Onanto eto kedikətəko mlə mlə mlə késu késumu Onanto kasɔ wə ani.

**Onanto eto kakle fɔfɔ; Sɛkpɛle
Sekpele: Onanto eto kakle fɔfɔ; Sɛkpɛle New
Testament**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sekpele)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Sep 2022 from source
files dated 13 Jul 2022

5fc03d2a-3cf8-5607-a6e0-9e1e197140bd